

TBMM

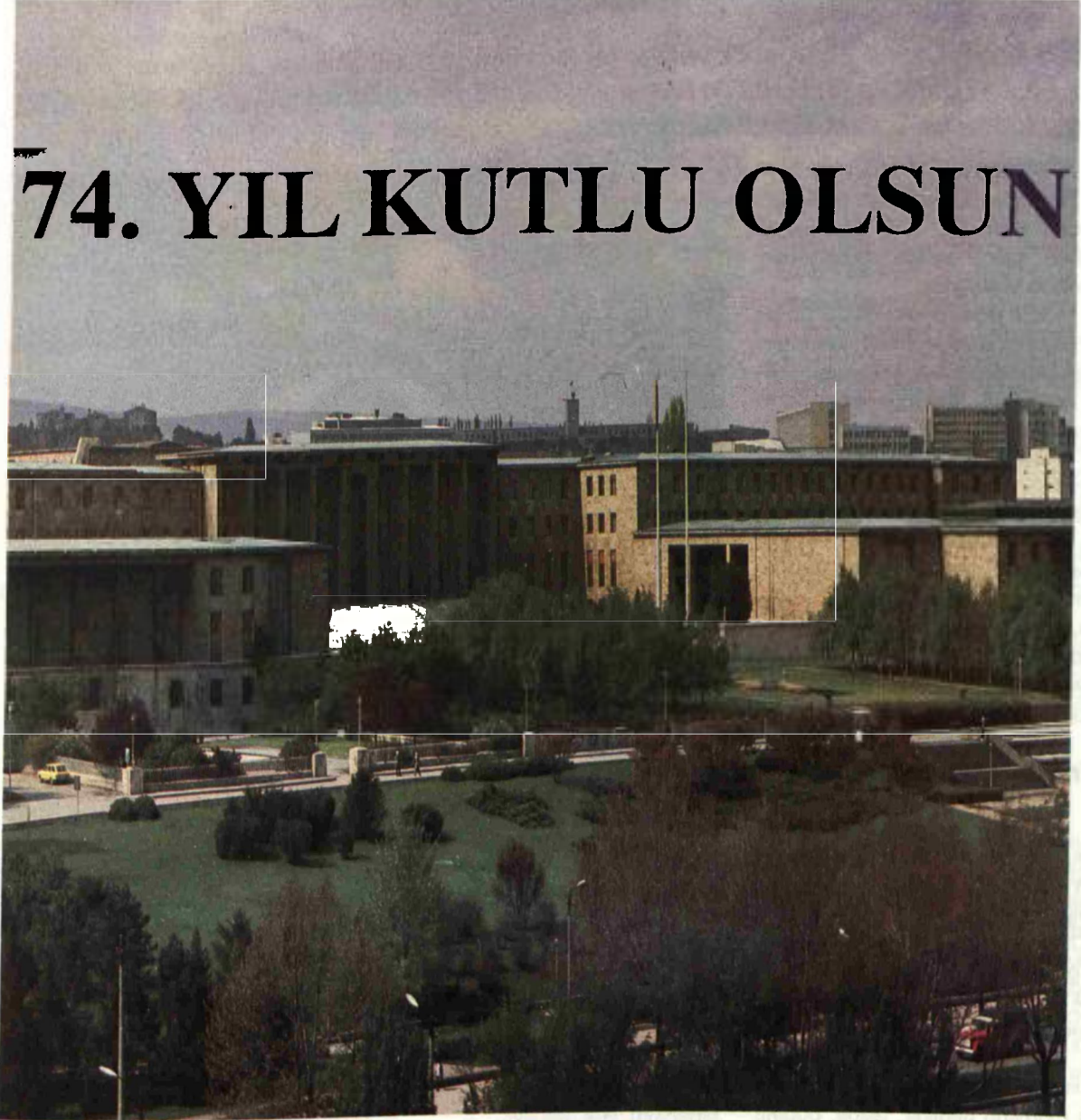

AYLIK BÜLTEN
SAYI: 32

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

NİSAN'94

74. YIL KUTLU OLSUN

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı tüm yurttan coşkulu törenlerle kutlandı. TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, "Cumhuriyeti kuran ve demokrasiyi hedefleyen Büyük Atatürk, demokrasiyi kurma işini bize bırakmıştır. Şimdi biz o işi yapıyoruz ve Atatürk'ün hedefleri tek tek gerçekleşiyor" dedi.

Birinci Büyük Millet Meclisi'ni açanlar 23 Nisan'da törenle anıldı

Cindoruk: Atatürk'ün hedefleri gerçekleşiyor

■ 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı tüm yurttan coşkulu törenlerle kutlandı. Ankara'da TBMM ve Anıtkabir'de başlayan törenler, Birinci Büyük Millet Meclisi binasındaki anma töreni ve TBMM Genel Kurulu'ndaki özel gündemli toplantı ile sürdü. ■

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 74. açılış yıldönümü 22-28 Nisan tarihleri arasında, Milli Egemenlik Haftası çerçevesinde düzenlenen etkinliklerle kutlandı.

Milli Egemenlik Haftası bu yıl 22 Nisan'da Balıkesir'de düzenlenen "Yerel Kongrelerden Milli Egemenliğe" konulu IX. Milli Egemenlik Sempozyumu ile başladı.

23 Nisan günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı tüm yurttan coşkulu törenlerle kutlandı. TBMM'nin açılış yıldönümüyle ilgili olarak Ankara'daki törenler TBMM Atatürk Anıtı'na çelenk konması ve saygı duruşu ile başladı. Anıtkabir'deki törenden sonra Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde bir anma töreni düzenlendi.

Birinci Meclis'te tören

Anma töreninde bir sunuş konuşması yapan TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Genel Koordinatörü, Konya Milletvekili ve TBMM Başkanlık Divanı Üyesi Ali Günaydın, bugünkü güçlü ve saygın devletimizin bu ufak ama kutsal çatı içinde doğduğunu söyledi. Günaydın şöyle konuştu:

"O günlerin Ankarası ile bugünün modern başkentini karşılaştırmak bile mümkün değildir. Gene, bütünü ile yurdumuz, 74 yıl içinde dostlarımızın gururunu, kıskananların hasetini çeken, akıllara durgunluk veren bir gelişme içindedir. Günümüzde sık sık dile getirdiğimiz bazı aksamalar aslında büyüyen, gelişen bir bünyenin normal belirtileridir. Sakarya Savaşı

23 Nisan törenleri çerçevesinde Birinci Meclis'te düzenlenen anma toplantısında konuşan TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Genel Koordinatörü ve Başkanlık Divanı üyesi Ali Günaydın, bugünkü güçlü ve saygın devletin bu ufak ama kutsal çatı içinde doğduğunu söyledi.

öncesi her aileden birer çift çarık isteyecek derece yoksul olan devletimiz bugünkü durumumuzla karşılaştırılabilir mi? Bugün eriştiğimiz üstün yer ise, şu sıralarda çalışan, akıl almaz zorluklarla pençelesen, ısınmadığı için gece gündüz gocuklara sarılıp çalışan, birkaç saatliğine şuracıta kıvrılıp kestiren, sonra gene coşku ile vatani kurtarma mücadelesinde yüce milletin temsilcisi olarak didinen milletvekillerinin eseridir. Onların bu kutsal çabaları olmasa idi, vatanımız parçalanacaktı, yok olacaktı.

Milletimiz 74 yıl önce başlayan bu büyük destandan durup dinlenmeden ders alırsa, günlük sıkıntılar atlatılır ve Türkiye dünya üzerinde çoktan hakettiği yere bir daha oradan ayrılmamak üzere yükselir. Hepimiz bu yükselişin içindeyiz ve eminim ki bu

ufak salonda doğan ruh, bilinçli veya bilinçsiz olsun her Türk'ün vicdanına ve aklına nesilden nesile gelerek silinmez bir şekilde kazınmıştır. Ulusal egemenliğin, cumhuriyetin, demokrasinin geleceği, günden güne sağlamlaşacak ve milletimizin değişmez ülküleri olarak nesilden nesile intikal edecektir."

Atatürk'ün hedefleri gerçekleşiyor

Daha sonra bir konuşma yapan TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, "Güçlü bir milletin, güçlü bir devletin tarihi olmalıdır. Türk devletlerinin ve Türk Milletinin gerçekten çok saygın, kahramanlıklarla dolu değerli bir tarihi var. Şimdi cumhuriyetimizin de tarihi oluşuyor. Bu tarihin ilk

Birinci Meclisteki törende bir konuşma yapan TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, "Bir cumhuriyet, bir yeni devlet bu mütevazı salonda kuruldu. Belki yer dardı ama gönüller ferahtı, inanç büyüktü, iman büyüktü, hedef büyüktü. Bir başka büyüklük vardı, millet büyüktü" dedi.

sahnesi burası. Bir cumhuriyet, bir yeni devlet bu mütevazı salonda kuruldu. Belki yer dardı, ama gönüller ferahtı, inanç büyüktü, iman büyüktü, hedef büyüktü. Bir başka büyüklük vardı, millet büyüktü." dedi. Cindoruk, konuşmasında şunları söyledi:

"Bu mütevazı salonda Türkiye'nin her tarafından gelmiş insanların bir irade birliği vardı. Sadece düşünme karşı direnç, sadece işgal altındaki toprakları kurtarma duygusu değildi bu. Yeni bir devlet oluşturma, tarihin seyri içinde birbiri ardına gelen devletlere yeni bir devlet ekleme duygusu, iradesi vardı. Bu irade bu cumhuriyetimizi kurdu. Bu irade şimdi cumhuriyete demokrasi kimliğini yerleştiriyor. Demokrasi kimliği içerisinde cumhuriyetimizi daha uzun yıllara, asırlara taşıyacak kurumlarıyla, kurallarıyla ve aziz milletimizin her ferdiyle ileriye doğru götürüyoruz. Yaptığımız iş önemli bir iş.

Dünyanın demokrasiyle idare edilen ülkeleri bu demokrasiyi atalarından, babalarından miras aldılar. Biz hem cumhuriyeti hem de demokrasiyi kuruyoruz. Burada cumhuriyeti kuran, demokrasiyi hedefleyen Atatürk, hedeflerinden birini çok kesin hatlarıyla, gücüyle ortaya koymuştur. Ama cumhuriyette demokrasiyi kur-

ma işini de bize bırakmıştır. Şimdi biz o işi yapıyoruz ve biz o işi yaptığımız için de ruhları burada dolaşan başta büyük Atatürk olmak üzere Birinci Meclisin bütün üyeleri sanıyorum bizden memnundur. Bu parlamentodan başlayan ve gelişen ışık biraz ötedeki İkinci Meclise, İkinci Meclisten Üçüncü Meclise doğru yol aldı. Ama inanç düşünce birliği, milli devleti yaşatma duygusu, çağdaş olmak, demokrat olmak inançları, ülkeleri değişmedi.

Ben hep şunu söylüyorum: Atatürk'ün bütün devrimleri çeşitli ülkelerde uygulanmış devrimlerdir. Onların hepsi Atatürk tarafından buraya getirilmiştir. Ama Ankara Atatürk'ün telif eseridir. Ankara'yı başkent yapma fikri sadece bir şehri başkent yapma fikri değildir. Başkenti Ankara'ya taşıma, devletin kalbini Anadolu'nun ortasına getirme duygusu bir inancın ifadesidir. Ankara, doğusuyla-batısıyla, güneyiyle-kuzeyiyle bütün yörelerimize yaklaşan bir devlet oluşturma fikrini ifade eden bir hareketin simgesidir.

Bugün Ankara cumhuriyetimizin açık hava müzesi gibidir. Birinci Meclis, İkinci Meclis, Bakanlıklar, bugünkü Meclisimiz, Çankaya, rahmetli İnönü'nün evi, rahmetli Bayar-

'ın evi bütün bunlar cumhuriyetin simgeleridir, yol taşlarıdır. Yarın yeni kuşaklar bu Ankara'yı gezerken bu açık hava müzesinde hem demokrasimizin, hem cumhuriyetimizin bütün simgelerini göreceklerdir. Ankara'yı güzelleştiren, Ankara'yı Türkiye'nin kalbi yapan bence budur.

Büyük Atatürk'ün göremediği hedefler tek tek gerçekleşiyor. Her ülkenin sıkıntıları var ama her ülkenin sıkıntıları aşacak gücü yok. Türkiye'nin sıkıntıları var ama bunu aşacak gücü var, meclisi var, kurumları var, kuralları var, kahramanca çarpışan silahlı kuvvetleri var. Zaten bu Meclis'in bir başka özelliği de ordu-millet işbirliğinin ortaya konmasıdır. Bu işbirliği olduğu zaman ortaya çıkan devletlerin hem sivil demokrasiyi gerçekleştirebileceğini, hem sınırları ve demokrasiyi koruyabileceğini ortaya çıkarmıştır hem de dünyaya örnek olmuştur.

Bu düşüncelerimizi her yıl tekrarlıyoruz ve her yıl buraya geldiğimiz zaman imanımızı tazeliyoruz. Günün kötümserliklerini aşıyoruz, tarihin iyimserliğine kavuşuyoruz. Bu bina o bakımdan da hepimize güç ve moral veriyor ve istiyoruz ki, gelecek yıllarımız, gelecekasırlarımız buradan güç alan parlak bir devletin tam manasıyla aydınlattığı bir Türkiye'yi ortaya çıkarsın."

Törenler

Aynı gün saat 11.30'da TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, TBMM Tören Salonunda kutlamaları kabul etti. Öğleden sonra ise TBMM Genel Kurulu özel gündemli bir toplantı yaptı. Söz konusu toplantıda TBMM'de temsil edilen siyasi partilerin liderleri ile KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanı A. Halit Akarcan günün önem ve anlamına ilişkin birer konuşma yaptılar.

23 Nisan akşamı da TBMM Başkanı Cindoruk bir resmi kabul verdi. Daha sonra TBMM ön bahçesinde havai fişek gösterileri yapıldı.

TBMM'nin 74. kuruluş yıldönümü dolayısıyla 1994 yılı boyunca çeşitli bilimsel, kültürel ve sportif faaliyetler yapılacak.

23 NİSAN TÖRENLERİNDEN...

23 Nisan günü törenler TBMM Atatürk Anıtı'na çelenk konması ve saygı duruşu ile başladı.

Törene TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Başkanlık Divanı üyeleri, parti liderleri ve milletvekilleri katıldı.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, TBMM Tören Salonunda Meclis'in açılışının 74 üncü yıldönümü kutlamalarını kabul etti. DYP Genel Başkanı ve Başbakan Tansu Çiller'le birlikte bütün devlet protokolü bu kutlamaya katıldı.

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olan 23 Nisan günü geleneksel olarak devlet büyüklerini ziyaret eden çocuklar, Cumhurbaşkanlığı, TBMM Başkanlığı, Başbakanlık ve bakanlık makamlarına oturarak kısa bir süre ülke yönetimine katıldılar.

23 Nisan günü TBMM Genel Kurulu özel gündemle toplandı

Liderler parlamentonun üstünlüğünde birleşti

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu 23 Nisan günü saat 14.00'te özel gündemle toplandı. TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un başkanlık ettiği toplantıda Başbakan ve DYP Genel Başkanı Tansu Çiller, ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, SHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Murat Karayalçın, RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, DEP Genel Başkan Yardımcısı Remzi Kartal, MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş, BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, YP Genel Başkanı Yusuf Bozkurt Özal, MP Genel Başkanı Aykut Edibali ile ülkemizde konuk olarak bulunan KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanı Ayhan Halit Acarkan günün önemini anlatan konuşmalar yaptılar. Liderlerin TBMM'de yaptıkları konuşmalar şöyle:

ÇİLLER: Demokrasimizin temeli TBMM'dir

23 Nisan, ülkemizin tarihinde bir dönüm noktasıdır.

Cumhuriyetimizin temeli, 74 yıl önce bugün atılmıştır.

23 Nisan, hürriyet ve bağımsızlığından tarih boyunca hiç taviz vermemiş, her türlü fedakarlığa katlanmış olan milletimizin, vatanı parçalamak isteyenlere gereken dersi vermek üzere bir araya geldiği, bir çatı altında birleştiği gündür.

23 Nisan, hep bir ağızdan, "Egemenlik Kayıtsız Şartsız Türk Milletindir" diye haykırdığımız gündür.

Yarınların büyük ve önder Türkiye'sini yönetecek, ülkemizi ileriye götürecek, çocuklarımıza armağan ettiği sevgi, umut, barış ve sevincin simgesi olan gündür.

23 Nisan dünyanın ilk ve tek çocuk bayramıdır.

74 yıl önce Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni kuran, milli mücadeleyi başarıyla sonuçlandıran, cumhuriyeti bir hayat tarzı olarak yerleştiren büyük Atatürk'ü ve silah arkadaşlarını böyle anlamlı bir günde rahmetle, gururla, sevgi ve şükranla anıyorum.

Büyük Atatürk, 23 Nisan öncesini şöyle anlatıyor:

"Samsun'a çıktığım gün, elimde maddi hiçbir kuvvet yoktu.

Yalnız Türk Milletinin asaletinden doğan ve benim

vicdanımı dolduran, yüksek manevi bir kuvvet vardı.

İşte ben, bu ulusal kuvvete ve Türk Milletine güvenerek işe başladım."

Atatürk'ün başkanlığında Ankara'da, derme çatma bir salonda Türk Milletinin temsilcilerinin kurdukları meclisin anlamı büyüktür.

Elektrik yoktur, insanlar gaz lambalarının ışığı altında bir araya gelmişlerdir.

Okullardan toplanarak getirilen sıralarda oturmak-tadırlar.

"Kişisel egemenlik" anlayışına işte bu salonda son veriliyordu.

Devlet gücünün kaynağı, doğrudan doğruya millete bağlanıyordu.

Kurtuluş Savaşı'nı, Anadolu devrimini yönetecek yepyeni bir milli devlet burada kuruluyordu.

Genç cumhuriyetimiz işte o günden, 23 Nisan 1920'den itibaren artık bu temeller üzerinde yükselecek.

Laik, demokratik parlamenter rejim, milletimizin vazgeçilmez yaşam biçimi olacaktır.

Egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğunu o gün tarih sayfalarına yazan Türk Milleti, bu ilkenin hiçbir şekilde değiştirilmesine rıza göstermemiştir.

Buna izin vermemiştir.

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu, bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi veya kuruluşun olamayacağı, vazgeçemeyeceğimiz temel ilkelere.

"Ulusal egemenlik", kurtuluş savaşında, o neslin adeta tırnaklarıyla kazıyarak ulaştığı Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını ve demokrasimizin temelini oluşturur.

Büyük Atatürk, ülkenin savaş içinde olduğu, topraklarının işgal altında bulunduğu bir sırada mücadeleyi halk desteği ve halk temsilcileriyle sürdürmüş ve milletimize yol göstermiştir.

Türkiye Cumhuriyeti, büyük Atatürk'ün 74 yıl önce açtığı bu yoldan yürümektedir.

Ulusal egemenlik kavramı, yüreğimize ve beynimize Atatürk'le girmiştir.

Atatürk, hem "devletimizin bağımsızlığını" hem de, "gücünü halktan aldığı"ni" özenle vurgulamıştır.

"Egemen olan millettir. Bu egemenlik kimseye devredilemez, kimseyle bölüşülemez" diyen Atatürk'tür.

Gene, "Milli egemenlik öyle bir nurdur ki, onun karşısında zincirler erir, tahtlar yanar yok olur" diyen de Atatürk'tür.

23 Nisan'ın bir başka ve en az milli egemenlik kadar önemli bir anlamı daha var.

Büyük Atatürk, Türk devletinin temellerinin atıldığı 23 Nisan gününü, onu geliştirecek ve sonsuza dek yaşatacak Türk çocuklarına armağan etmiştir.

Çocuklarımız en değerli servetimizdir.

Atatürk, geleceğin büyüklerinin değerini çok iyi biliyordu.

Onların iyi yetişmelerini ve serbestçe düşüncelerini istedi.

Şu sözler büyük önder Atatürk'e aittir:

"Çocuklarımızı serbestçe konuşmaya, düşüncelerini, duygularını hiç çekinmeden açıkça ifade etmeye, içten inandıklarını savunmaya, buna karşılık da başkalarının düşüncelerine saygı beslemeye alıştırmalıyız.

Aynı zamanda onların temiz yüreklerinde, yurt, ulus, aile ve yurttaş sevgisiyle beraber, doğru, iyi ve güzel olan herşeye karşı sevgi ve ilgi uyandırmaya çalışmalıyız.

Ancak bu surettir ki, çocuklarımız memlekete yararlı birer vatandaş ve mükemmel birer insan olurlar."

Çocuklarımız, gençlerimiz, yarının yöneticileridir.

Cumhuriyetin gençliğe emanet edilmesinin anlamı açıktır.

Şu sözler, bu amaçla söylenmiştir:

"Biz herşeyi gençliğe bırakacağız. Geleceğin ümidi, ışıklı çiçekleri onlardır. Bütün ümidim gençliktedir."

23 Nisan, dünyanın ilk ve tek çocuk bayramıdır.

Çocuklara bir gün ayırmış ve o günü bayram kabul etmiş tek ülkemiz.

74 yıl önce, böyle bir tutumu ve düşünceyi yaşama geçirmek, başlı başına bir devrimdir.

Çünkü, dünyada "Çocuk Yılı" ancak 1979'da yaşandı.

Bundan gurur duyuyoruz.

23 Nisanımız, kendi çocuklarımıza ve tüm dünya çocuklarına kutlu olsun.

Türkiye bugün yeniden tarihi bir kavşaktadır.

Yıllardır, ulusal birliğimize ve bütünlüğümüze yönelik şuursuz, acımasız bir terör olgusu yaşıyoruz.

23 Nisan 1920'de, Anadolu'nun her köşesinden Ankara'ya gelerek Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni oluşturan, bu devleti birlikte kuran insanlarımızı karşı karşıya getirmek için bir oyun sergileniyor.

Bu oyun boşa çıkacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti, ülkesi ve milleti ile bir ve bütün kalacaktır.

Buna and içtik.

23 Nisan ruhu, bu topraklarda vatanımızı bölmek ve parçalamak isteyenleri bir kez daha yenilgiye uğrattır.

Milli egemenlik soyut bir kavram değildir.

Milli egemenlik, sadece şekli bağımsızlık da değildir.

Ekonomik ve sosyal sorunlarını çözemeyen ülkeler bağımsız kalamaz.

İşte onun içindir ki;

Türkiye Cumhuriyeti tarihinin belki de en kapsamlı ekonomik reform ve yeniden yapılanma programını hazırladık.

Bunun zorluklarını biliyoruz.

Herkesin, her kesimin, sosyal adalet ilkesi içinde bu programın başarısına omuz vermesini istiyoruz.

Bu bir şahıs ya da siyasi parti meselesi değildir.

Bu, Türkiye davasıdır.

Şunu içtenlikle söylüyorum:

Biz bu güçlükleri aşıp, ülkemizi milletimizi hak ettiği refah ve mutluluğa kavuşturacağız.

Son alınan ekonomik önlemleri, bir ekonomik kurtuluş savaşı olarak görüyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurtuluş savaşını yöneten Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu büyük davayı da elbirliği ile zafere ulaştıracaktır.

Ulu Önderin dediği gibi,

"Zafer er veya geç, fakat mutlaka kazanılacaktır"

Türkiye Büyük Millet Meclisi halkımızın umutlarının odaklandığı noktadır.

Tüm dertlerin çaresi, bu yüce Meclisin çatısı altında bulunacaktır.

Demokrasimizin temeli burasıdır.

Onun için üzerine titriyoruz.

Atatürk'ün dediği gibi, "Artık bugün demokrasi fikri daima yükselen bir denizi andırmaktadır."

Demokrasi ile yönetilen ülkelerin sayısı, 1900'lerin başında, mesela 1920'de 13 iken, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra 25'e, 70'li yıllarda ise 30'a çıkmıştır.

Bu sayının 80'li yıllarda 60'a yükseldiğini görüyoruz.

Bugün dünya nüfusunun yüzde 50'den fazlası demokrasi ile yönetilmektedir.

Yakın tarihimiz, tüm dünyanın, demokrasiye nasıl bir özlemle ve coşkuyla koştuğunun çarpıcı örnekleri ile dopdolu.

Bugün sahip olduğumuz bu demokratik sistemimizle övünüyorsak, bunu büyük Atatürk'ün 74 yıl önce bugün, 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni kurarak temelini attığı gurur abidesi Cumhuriyetimize borçluyuz.

Şimdi değerli milletvekillerine bir çağrıda bulunuyorum:

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 74'üncü yılında, çocuklarımızı sevgiye, beraberliğe, barışa, umuda uzanan bir köprü olarak yetiştirelim. Çocuklarımız arasında oluşacak sevgi bağları, Türkiye'yi huzura ve barışa taşıyan yolda temel oluştursun.

Bu temeli atacak çocuklarımızı yarınlar için en iyi şekilde hazırlayalım. Onlara en ileri, en çağdaş imkanları tanıyalım.

Çağrım devam ediyor:

Geliniz, hep birlikte laik, demokratik, parlamenter demokrasi ilkelerine sahip çıkalım. Geliniz, hep birlikte, ülkemiz insanlarını birbirleriyle barışık ve huzur içinde yaşatalım. Geliniz, hep beraber Türk demokrasisini güç-

lendirelim. Siyasi ve idari reformları yapalım. Geliniz, Türkiye'yi 21. Yüzyıla sağlam temeller üzerinde taşıyacak bir ekonomik atılımı, bir yenilenmeyi hiçbir ödün vermeden, hızla gerçekleştirelim. Bunu hep birlikte yapalım. Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni bekleyen tarihi görev budur.

YILMAZ: Bizi iktisadi bunalımdan kurtaracak olan TBMM'dir

TBMM'nin 74. yıldönümünü, insanlığın büyük umut ve beklentilerle karşıladığı küreselleşme ve yeni dünya düzeninin sarsıntıları arasında kutluyoruz. Evrensel değer ve kavramların altüst olduğu bu

süreçte, uluslararası ittifaklar ve kurumlar yeniden şekillenirken, genç Cumhuriyetimiz bu oluşumlar karşısında durduğu yeri yeniden değerlendirmek zorundadır. 23 Nisan 1994, böyle bir arayışın, bir yeniden konumlanma iradesinin tescil edildiği tarih olmalıdır.

Bundan 74 yıl önce, 23 Nisan 1920'de de benzer bir arayışın, bir yol kavşağının eşiğindeydik. TBMM, Birinci Dünya Savaşının eski ve aşına güç dengelerini altüst ettiği bir dönemde kuruldu. Dünyanın dört büyük imparatorluğunun, Avusturya, Alman, Rus ve Osmanlı imparatorluklarının sınırları kaybolmuştu. Bu imparatorlukların mirasçısı olan yeni ulusal devletlerin sınırlarının çizilmesi için geçen uzun yıllarda fevkalade yorucu bir kaos yaşandı, yeni ittifaklar şekillendi, yeni arayışlar filizlendi. Kıta Avrupası görülmedik bir ekonomik buhranın pençesinde inlerken, biz, ulusal destinimizi kadın erkek bütün bir millet her türlü yokluk ve imkansızlıkla boğuşa boğuşa yarattık.

Bazı siyasal bilimciler için hala bir muamma gibi duran bu emsalsiz başarının ardındaki güç Türkiye Büyük Millet Meclisiydi.

Atatürk'ün 23 Nisan 1920 günü Meclisin açılış oturumundaki nutkunu inceleyen arkadaşlarımız bilecektir: Mustafa Kemal TBMM'nin önüne bir ihtilalci, bir diktatör olarak değil, tersine, milletin kendi iradesine kendisinin hakim olduğunu simgeleyen bir kuruluşun üyesi olarak çıktı. Dört saatlik nutku heyecan vermeye yönelik, hamasi bir nutuk değildi. Kolay zaferler vaatmedi. Olayların Meclisin açılışına varan akışını tarihin mantığı içinde inceledi. Gelinen noktayı ve gidilecek yolu işaret etti.

"Bugünkü müşkül vaziyet içinde vatani tehlikeli dağılıp ve çöküşten kurtarmak için alınması lazım gelen tedbirler bittabi büyük heyetinize ait olacaktır. Bu Meclisin varlığı, herşeyden evvel, meşruluk ve sorumluluk esaslarının, milletçe itibar ve saygı görmesinin şart sayıldığına delildir" diyordu. Ona göre, TBMM nazariye değildi. TBMM bir hakikatti ve hakikatlerin en büyüğü idi. Açılışının 74. yıldönümünde yüce Meclisimizi işte bu çerçevede değerlendirmek durumundayız.

Küreselleşme sürecinde yeni mecralar, yeni kanallar, yeni köprüleri bulacak; ülkemizi yeryüzünde müktelep hakkı olan ileri mevkiye ulaştıracak olan da; bir kere daha içine düştüğümüz iktisadi bunalımdan kurtaracak olan da TBMM'dir. Bir yandan, dünya düzenindeki aksamaların nedenlerine iner, yapılan yanlışların, haksızlıkların toplumsal, ekonomik ve siyasi nedenlerini irdelerken; öte yandan da kendi zaafımıza parmak basmak, bugünkü ve yarınki gündemimizin en önemli konuları olmak zorundadır. Çünkü, Türkiye Cumhuriyeti, yeni dünya düzeninin seyircisi değil, yapımcısı olmak durumundadır.

Daha önce de ifade ettiğim gibi, milli egemenlik, duyarlılık, sorumluluk ve nitelik gerektiren bir katılım ve karar alma sürecidir. Yüreğinde, davranışlarında ve geleneklerinde dünyanın en demokrat ve insancıl toplumlarından birisi olan büyük milletimiz, ulusal kurumlarında ve günlük hayatında bu ilke ve ülkeleriyle bağdaşmayan ne varsa, onları düzeltir, onarır, yenileştirirken; benzeri çabaları yeni dünya düzeninin lokomotif ülkelerinden beklemektedir. Bu bizim en tabii hakkımızdır.

Bizim hedefimiz, kendi milli ve manevi değerlerini kıskançlıkla korumanın ötesinde, evrensel değerleri de kollayan bir Türkiye'dir. 1994'ün koşulları 1920'den daha ağır değildir. Bugün halefleri olmakla onur ve kıvanç duyduğumuz TBMM'nin kurucularının bize bıraktıkları ruh, 2000'li yıllara doğru güven ve kararlılıkla yürümümüzde en büyük desteğimizdir.

KARAYALÇIN: Türkiye sorunlarını Meclis çatısı altında çözecektir

Bu mutlu günde, bizim çocuklarımızı ve her gün hüzünlü; ama kararlı yüz ifadelerini televizyon ekranlarında izlediğimiz Bosna'lı çocuklar başta olmak üzere tüm dünya çocuklarını sevgiyle kucak-

lıyorum.

Egemenliğin ulusumuza devredildiği, halkımızın kulluktan yurtaşlığa geçtiği bu mutlu günde Atatürk ilke ve devrimlerine ve laik cumhuriyetimizin tüm kurumlarına bağlılığımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bugün Türkiye'nin nüfusunun yüzde 40'ı 18 yaşın altında bulunmaktadır. Çocuğu çok bir ülkeyiz. Bu çocuklarımızın daha iyi koşullarda ve daha iyi bir biçimde yetismeleri, yetistirmeleri Türkiye'nin geleceğinin teminatıdır. Ancak, çocuklarımız bugün çok ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır. 3 milyon çocuğumuzun özel eğitime gereksinmesi var. Çeşitli kurumlarla, devlet kurumlarıyla sivil toplum örgütleriyle yaklaştığımız hizmet sunmaya çalıştığımız bu çocuklarımızın gereksinmelerini yeterli ölçüde karşılayabildiğimizi söylememiz olanaklı değil.

Türkiye hızla kentleşiyor. Büyük kentlerimizde, metropollerimizde sokak çocukları sorunu var. Çocukları-

mızın kırdı, kentte, değişik sektörlerde çok sayıda, çok yaşamsal sorunlarla karşı karşıya olduklarını biliyoruz. Kuşkusuz bu sorunların çözümü, Türkiye'nin karşı karşıya olduğu iktisadi koşullardan soyutlanarak, ondan ayrı tutularak ele alınamaz, çözülemez. Ancak, Yedinci Planımızın, haziran ayı sonunda TBMM'ye sunulacağını ve Yedinci Planın tartışmaları sırasında bu çocuklarımızın sorunlarının TBMM tarafından özel bir biçimde ele alınmasının gerekli olduğunu, yararlı olduğunu ifade etmek istiyorum. Ayrıca Yüce Meclisimizin gündeminde bulunan Çocuk Hakları Sözleşmesini ve Çocuk Mahkemeleri Yasasında değişiklik yapılmasını öngören yasa taslağını da ivedilikle ele alacağına, karara bağlayacağına inandığımı ifade etmek istiyorum.

Bu Meclisin çatısı altında çok sayıda siyasi parti var. Siyasi inançlarımız, siyasi yaklaşımlarımız farklı olsa da ülkemizin geleceğine, devletimizin teklifine, topraklarımızın bütünlüğüne ve ulusumuzun tümlüğüne olan inançlarımız ortaktır. Ülkemizdeki toplumsal ve kültürel yapı farklılıklarını zayıf yanımız olarak değil, gücümüz, güzelliğimiz, bizi biz yapan temel öğeler olarak görmekteyiz. Bu farklılıkların yarattığı ya da bu farklılıkların yaşattığı sorunları biz çözeceğiz. Yurttaşlık kavramıyla, kardeşlik kavramıyla, insan hakları kavramıyla demokrasiye olan inancımızla çözeceğiz. Bunlar bizim sorunlarımızdır, doğal olarak da bu sorunları biz çözme durumundayız. Hiç kimse Türkiye'nin gücü üzerinde, Türkiye'nin büyüklüğü üzerinde yanlış hesap yapmaya kalkmasın. Hiç kimse kendisine göre, kendi aklına göre Türkiye'ye çözüm dikte etmeye, çözüm zorlamaya kalkmasın.

74 yıl önce ne kadar kararlıysak, bugün de o kadar kararlıyız. 74 yıl önce Sevr Anlaşmasını yırtıp atarken, ne kadar güçlüyssek, bugün de o kadar güçlüyüz.

Türkiye, iktisadi sorunlarla, toplumsal sorunlarla karşı karşıya; Türkiye, ciddi bir terör ortamı içinde yaşamaktadır. Türkiye'nin sorunları gerçekten büyük; ama Türkiye; o sorunlardan daha da büyüktür. İçerde barışı mutlaka sağlayacağız. Yurtta barış olacak. Komşu ülkelerle iyi ilişkilerimizi, var olan ilişkilerimizi daha da geliştireceğiz. Bölgemizde barışı mutlaka kuracağız. Ulusal güvenliğimizi kuşkusuz ihmal edemeyiz. Özellikle bölgemizin içinde bulunduğu koşullar, ulusal güvenlik kavramına, eski dönemlere göre çok daha büyük ölçüde önem vermemizi, ağırlık vermemizi gerekli kılmaktadır; ama ülkede barış, yurttta, bölgede barışı sağlamış olan Türkiye'nin, daha büyük kaynaklarını kullanması için toplumsal, kültürel sorunlarını çözmek için kullanması da doğal olacaktır. Türkiye'nin kaynaklarını iyi ve etkin bir biçimde kullanacağız. Türkiye'nin bugün ulaşmış olduğu 2600 dolarlık gelişmişlik düzeyini kabul etmeyeceğiz; 21. Yüzyıla girmeden önce Türkiye'yi muhakkak çağdaş ülkelerin düzeyine taşıyacağız. Türkiye'de kişi başına düşen gelir, çağdaş dediğimiz, uygar dediğimiz, güçlü dediğimiz ülkelerin düzeyine muhakkak ulaştırılmış olacaktır. Türkiye, iktisadi sorunlarını, toplumsal sorunlarını, siyasi sorunlarını, kültürel sorunlarını, başka yerde değil, bu Yüce Meclisin çatısı

altında çözecektir. İktidarıyla çözecektir, muhalefetiyle çözecektir.

ERBAKAN: 1. TBMM olsaydı ekonomi böyle perişan olmazdı

74 yıl evvel bu Meclis niçin ve nasıl kuruldu ve açıldı.

20. asra girerken batı toplumu içindeki bazı etkin mihraklar, bu toplumların yönetimlerini yönlendirerek, tıpkı bugün "yeni

dünya düzeni" adı altında yapmak istedikleri gibi bütün insanlığı kendilerine tabi bir topluluk haline getirmek ve onları kolayca sömürebilmek için, yeryüzünde hakkı ve adaleti korumak isteyen Osmanlı Devletini parçalamayı ve ülkemiz insanlarını inançlarından uzaklaştırıp kendi planlarına köle yapmayı hedef almışlardır.

Bu maksada ulaşabilmek için içimizden ve dışımızdan çeşitli yollara başvurdular.

Trablus, Balkan ve Cihan harplerini yapmaya mecbur kaldık. Takriben 10 yıl harplerden sonra önümüze Sevr Anlaşmasını koydular.

Milletimiz "Ya istiklal ya ölüm" dedi ve 1918'den sonra ayrıca 5 yıl süren İstiklal Savaşımızı yaptık.

İstiklal Savaşımızın yürütülmesi ve başarıya ulaştırılması 23 Nisan 1920'de Ankara'da toplanan TBMM ile mümkün olmuştur.

Bunun için 23 Nisan çok önemli bir gündür.

Bu Meclisin niçin ve nasıl kurulduğunu bugün hatırlamakta ve bundan büyük dersler almakta yarar vardır.

Bunun için en iyi yol bu Meclisi ilk defa açan ve toplayan Mustafa Kemal Atatürk'ün Meclisi toplantıya çağırmak için bütün Anadolu'ya göndermiş olduğu çağrı metnine kulak vermektir:

"Vatanın istiklali, yüce saltanat ve hilafet makamının kurtarılması gibi en gerekli ödevleri yerine getirecek olan Büyük Millet Meclisi'nin açılış gününü cumaya tesadüf ettirmekle bu kutsal günün hayırlılığından faydalanma ve tüm sayın milletvekilleri ile Hacıbayram-ı Veli arınmış Camiinde cuma namazı kılınırken, nurlu Kur'an ve selata sığınılacaktır. Namazdan sonra lihye-i saadet ve sancak-ı şerif alınarak Meclis binasına gidilecektir. Meclis'e girmeden önce dua okunacak, kurban kesilecektir. Bu törende camiden başlanarak, toplantı yerine gelinceye kadar kordü kumandanlığınca askeri birliklerle özel hazırlık yapılacaktır." İşte bu Meclis 23 Nisan 1920'de bu şekilde açılmıştır.

Görüldüğü gibi TBMM 74 yıl önce, ülkenin bağımsızlığını temin etmek, bizi köle yapmak ve sömürmek isteyen güçleri vatanımızdan kovmak, ülkemizde hak ve adalete dayanan adil bir yönetim ve düzen kurmak gayeleri için kurulmuştur.

Bu maksat için toplanan ve kurulan 1. TBMM aynı

zamanda ideal bir Meclis olarak çalışmıştır.

Bu bakımdan 1. TBMM'nin şu hususiyetlerini her zaman gözönünde bulundurmalıyız ve gaye edinmeliyiz: Milletın kendisine, tarihine ve inancına uygunluk, millî iradeyi aynen temsil ve ona bağlılık, çoğulcu demokrasi, millet mozaiği, fikir ve inanç hürriyeti.

Nitekim 1. TBMM'de, milletin bütünü gerçek manada temsil olunmuştur, her çeşit fikir temsil edilmiştir, her çeşit fikre saygı gösterilmiştir, eşit imkan verilmiştir, bütün çalışmalar tam bir inanç ve fikir hürriyeti içinde yapılmıştır. Yukarıdaki gayeler uğrunda tam bir birlik içinde, idealist bir biçimde ve her türlü fedakarlığa katlanarak çalışılmıştır. 1. TBMM, bu hususiyetleriyle her türlü güçlüğü ve imkansızlığa rağmen vatani yabancı güçlerin işgalinden kurtarmış ve bağımsız bir devletin kurulmasını gerçekleştirmiştir.

TBMM'nin 23 Nisan 1920 günü kuruluşundan bugüne kadar 74 yıl geçti. Yaklaşık 3 çeyrek asırlık böyle bir dönemden sonra bugün ne görüyoruz:

74 yıl evvel bizi köle yapmak ve sömürmek isteyen batı toplumundaki dış güç mihrakları, bu gayelerinden vazgeçmiş değillerdir.

Aynı gayelerini tahakkuk ettirmek için batı ülkelerinin yönetimlerini etkileyerek bütün güçleriyle çalışmaktadırlar. Ülkesini seven insanlar olarak herşeyden evvel bu gerçeği görmeye ve buna karşı uyanık olmaya mecburuz.

O gün silahla yapmak istediklerini bugün hem silahla hem de değişik yöntemlerle gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar.

Kıbrıs'ta, Bosna'da, Azerbaycan'da, Filistin'de gördüğümüz budur.

Türkiye'deki yönetimin kendilerinden borç para istemek için gittiği zaman takındıkları tavırdan gördüğümüz budur.

Ekonomik bir konunun siyasi maksatlara alet edilmemesi gerekir.

Halbuki gördüğümüz gibi tam tersine borç para isteyenlere önce; Bosna'da, Azerbaycan'da, Kıbrıs'ta tavizler vereceksiniz, ülkenizin birlik ve bütünlüğünden tavizler vereceksiniz, Patrikhaneye Lozan Anlaşması'nı hiçe sayarak siyasi hüviyet vereceksiniz taleplerini öne sürmektedirler.

74 yıl sonra ne görüyoruz. Onlar hiç değişmemişler, ama ne yazık ki biz iç bünyemizde çok değiştik.

74 yıl evvel, ülkemizin ve halkımızın en önemli millî menfaatlerini korumak için herşey TBMM'de konuşuluyor, orada en geniş fikir ve inanç hürriyetiyle tartışılıyordu. Milletın arzularına uygun kararlar alınıyor ve sadakatla bu kararlar uygulanıyordu. Başarıya böyle ulaşıldı.

Halbuki 74 yıl sonra bugün, ülkenin en önemli ekonomik kararları alınıyor, bu kararlar daha önce TBMM'de görüşülmemiş ve ana politikayı TBMM belirlememiş. Ülkenin en hayati stratejik tesislerinin kapatılmasına karar alındığı ilan ediliyor. Bu kadar önemli konular TBMM'de konuşulmamış, ana politika TBMM tarafından belirlenmemiş.

Bosna'da, Azerbaycan'da, Kıbrıs'ta millî menfaat-

lerimiz açısından en büyük olaylar cereyan ediyor. Bu olaylar karşısında ne yapılacağının ana politikaları Meclis'te müzakere edilip belirlenmiyor.

Bütün temel millî meselelerde Meclis devre dışı bırakılıyor. Halkın kendi meclisindeki görüş ve fikirleri yakinen takip etmesi hakkı, çeşitli bahanelerle engelleniyor. Bu kadar imkan olduğu halde hala halkımızın Meclis'teki en önemli çalışmaları bile izlemesine fırsat verilmiyor.

İşte ülkemizin gerek ekonomik bakımdan, gerek ülke huzuru bakımından ve gerekse dış politika bakımından her gün daha kötüye gitmesinde yatan başlıca neden budur.

Onun için bugün gelinen noktada her zamankinden daha fazla 1. TBMM'yi örnek almaya ve ondan ders almaya ihtiyacımız vardır.

1. TBMM'de gerçek demokrasi vardı. Halkın kendi kendini yönetmesi vardı. Bugün ise halktan kopulmuş kabuk yönetim haline gelinmiş bir duruma dönuştük.

Eğer bugün 1. TBMM olsaydı; ülkemiz ekonomisi böyle perişan hale gelmezdi. Bosna'da çok daha aktif davranılır, fiili candan yardım yapılırdı. Hükümet Ermenilere buğday vermezdi, Azerbaycan'a candan yardım ederlerdi. Muavenet şehitlerimizin ve Irak üzerinde düşürülen helikopterlerdeki şehitlerin hesabı sorulurdu. Çekiç Güç olmazdı ve istediğini yapamazdı. KKTC'de toprak verme görüşmeleri yapılamaz tam tersine KKTC'nin başta müslüman ülkeler olmak üzere bütün dünya tarafından tanınmasına çalışılır. Patrikhane Bizans hayalleri ve siyasi emeller peşinde koşamazdı.

Bugün aynı zamanda millî hakimiyet yani ulusal egemenlik gününü kutluyoruz.

Bu kutlama dolayısıyla her şeyden evvel millî hakimiyet esası üzerinde durmamızda yarar vardır.

Millî hakimiyet içinde 3 temel esas yer alır: Tam bağımsızlık-demokrasi-millî görüş.

1. TBMM bu ilkeye sarsılmaz bir samimiyet ve sadakatla bağlıydı. Dış güçlere karşı bu ilke sayesinde başarı kazandı ve bütün sömürülen ülkelere öncülük yaptı.

Dış güçler yeni metodlar geliştirdiler ve bizim gibi ülkeleri millî arzulara ve iradelere rağmen, kendi arzuları istikametinde yönlendirmenin yollarını buldular. İşte halimiz ortada.

Ülkemizin hükümet programlarını, bütçelerini, ekonomik tedbir ve planlarını dış güçlerin tasvibine sunmadan açıklayamıyoruz. Ve onların arzularına uymadan kendi millî meselelerimizi millî görüşle çözemiyoruz. Gördüğümüz gibi ülkemizdeki elektriğin fiyatını, memurun maaş katsayısını, köylümüzün taban fiyatını, esnafımızın ve tüccarımızın kredisini onlar etkiliyorlar.

Bu yetmiyormuş gibi, bazı partiler batı ülkelerinin kapılarında bekleyerek, "Hangi şartla olursa olsun, illa bizi mensup olduğumuz İslam aleminden ayırıp batı toplumu içine koyun, temel politikalarımızı siz tespit edin, ana kanunlarımızı siz yapın, bizi siz yönetin" diyecek noktaya gelmişlerdir.

Hatta bazı partiler, "Bugün millî hakimiyet kavramı

değişmiştir" gibi aldatıcı sözlerin arkasına gizlenerek hakimiyetin "Ortak Pazar" a devredilmesi için teklif bile getirecek hale dönüşmüşlerdir.

Refah Partisi olarak bizim bu yanlış zihniyetlere kapılmış olanlara tavsiyemiz, "Atatürk'ün Türk gençliğine hitabını" dikkatle okumalarıdır.

İşte bizim inancımıza göre 23 Nisan'ı kutlarken ibret almamız lazım gelen gerçekler bunlardır. Ne IMF ne de ortak pazarcı zihniyetlerin bu bayramla bağdaşması mümkün değildir.

Bu açıklamalardan sonra diyoruz ki;

TBMM, 23 Nisan 1920'de hangi inanç ve ruhla toplantısını yapıp, siyasi istiklal harbini kazandı ise, gelin bugün biz de aynı TBMM çatısı altında, aynı inanç ve ruhla, milli birlik ve beraberlik içinde ülkemizi kültür emperyalizminden, ekonomik sömürü düzeninden el birliği ile kurtaralım.

Bugün aynı zamanda çocuk bayramıdır. Milli hakimiyet ve çocuk bayramının bir arada kutlanmasının sebebi çocuklarımızın milli hakimiyet yani tam bağımsızlık-demokrasi-millî görüş esaslarına bağlı olarak yetişmeleri içindir.

Bugünkü çocuk bayramı, bütün çocuklarımıza kutlu olsun. Yavrularımızın, hakkı üstün tutan ve bütün insanlığın saadeti için çalışan, adil düzen şuuruna sahip yeni nesiller olarak yetişmesi temennisiyle ve yeryüzündeki uluslar arasında, çocuklar için bayram günü olan ilk ülke olmanın memnuniyetiyle, Yüce Meclisin kıymetli üyelerine, aziz milletimize, bütün islam alemine ve bütün insanlığa saadetler dilerim.

BAYKAL: 23 Nisan 1920'de Türkiye gerçekten çağ atlamıştır

TBMM'nin açılışının 74. yıldönümünde tüm ulusumuzun egemenlik bayramını kutluyor, TBMM'nin açılışını gerçekleştiren Mustafa Kemal'i ve Birinci Meclis'ten başlayarak bugüne kadar bu kut-

sal çatı altında görev yapmış tüm millet temsilcilerini saygıyla anıyorum.

23 Nisan'ın artık alışılan sıradanlaşan biçimsel kutlamalarının tören konuşmalarının arasında yeterince ortaya çıkmayan, kaybolup giden bir şeyler var. Hiç kuşkusuz 23 Nisan 1920'de gerçekleşen olay, tarihin yeniden yazılışdır. Altıyüz yıllık hukuk, siyaset, egemenlik kavramları ve kurumları, bir damla kan akıtılmadan bir silah patlamadan, yerlerini bir yeni anlayışın kavramlarına ve kurumlarına terk etmişlerdir. 23 Nisan 1920 bir yenilgi ve çöküntü ortamında, İstanbul'daki bir Meclis gibi bir Meclis'in Ankara'da açıldığı tarih değildir. Daha sonraki bütün siyasal oluşumların temelinde "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" ilkesi vardır. Askeri zaferler de, Cumhuriyetin

ilanı da, demokrasinin benimsenmesi de, kalkınmanın gerçekleştirilmesi de hep bu ilkenin sonucudur.

23 Nisan 1920'de Türkiye gerçekten çağ atlamıştır. Yenilmiş bir ordu, işgal altında bir ülke, tükenmiş bir toplum, iflas etmiş bir ekonomi o gün yeni bir geleceğe doğmuştur.

Belki de en etkileyici olan, bu muhteşem başlangıcın alçak gönüllü dekoru, gösterişsiz kahramanlarıdır. Harap bir okulun sıralarında çalışan, karavanadan yiyen, han odalarında üçer beşer yatan, poturlu, şalvarlı, şayaklı, pantolonlu, çizmeli, mesli, yemenili, iskarpinli, asker, sivil, medreseli, mektepli, her kökenden, her mezhepten 337 insan hep birlikte tarihin akışını değiştirmişlerdir. Bugün 74 yıllık bir mesafeden 23 Nisan 1920'ye bakınca elbette görüntüler bir ölçüde donuklaşır, olaylar özünü, ruhunu yitirebilir. Kutlamalar törenselleşmeye, alışkanlık, gelenek ve giderek görev haline dönüşmeye başlar, bu doğaldır. Ama bugün biz 23 Nisan 1920'ye ne yazık ki yalnızca geçmişe saygı anlayışıyla bakma durumunda değiliz. Bugün ülkemizin içinde bulunduğu durum ve bizi kuşatan sorunlar karşısında 23 Nisan 1920'nin olağanüstü başarısından bir ışık, bir umut, bir ders yakalama ihtiyacındayız.

Neydi o 337 insanı bir araya getiren? Herhalde ortak şeref ve namus anlayışı, bir ulusal onur duygusu, kimseyi kendisinden üstün görmeyen bir ulusal benlik saygısı, her bedeli ödemeye hazır bir özveri, her başarıya ulaştırabilecek bir özgüven. Onlar başlarını dik tuttular ve başardılar. Biz başımızı dik tutamadık ve başaramadık. Onların o zaman, başlarını dik tutmalarını haklı gösterecek çok fazla nedenleri yoktu. Bizim de bugün başımızı eğmemiz için çok fazla neden yoktur. Evet borç içindeyiz, biliyorum. Enflasyon patladı, ekonomi ayakta duramıyor, bankalar batıyor, fabrikalar kapanıyor, işçiler atılıyor; bu bir krizdir biliyorum. Ama bu bir ekonomik kriz değildir, siyasal krizdir. Temelinde de emeksiz, üretimsiz, çalışmasız refah tutkusu, rantla, spekülasyonla, faizle, borçla iyi yaşama anlayışı yatar. Bunun sonucu özverinin yerini vurgun, kendi benliğine saygının yerini boyun eğme, özgüvenin yerini teslimiyet alır. İşte bunalım budur. Bu bunalımın çözümü de IMF'de değildir, 23 Nisan'dadır.

Bugün Türkiye'nin ekonomik sorunlarını çözebilmek için de, sürekli değişen uluslararası ilişkiler sistemindeki hakkı olan yeri alabilmek için de ulusal onur duygusunu her şeyden önce geliştirmeye ihtiyacı vardır.

Ekonomide globalleşme her ülkenin kendi hesabını ayrıca yapma ihtiyacını ortadan kaldırmıyor. Türkiye ekonomisinin dünyaya açılması, Türkiye'yi kalkındırma işinin dünyaya devredilmesi anlamına gelmiyor.

Ekonomi globalleşse de her ülke bir yerde kendisine güvenmek zorundadır. Türkiye ise her ülkeden daha çok kendisine güvenmek zorundadır. Türkiye'yi yönetenlerin ikinci bir vatana sahip olmaları Türkiye'ye verilecek kredileri ne ölçüde arttırır bilemiyorum. Ama Türkiye'nin sorununun bir kredi sorunu değil, bir ulusal özgüven, bir ulusal onur sorunu olduğundan kuşku duymuyorum. Yine uluslararası kuruluşların, BM'nin, NATO'nun, AGİK'in varlığı, İnsan Hakları Bildirileri'nin yayınlanmış olması her ülkenin

kendi sorunlarına sahip çıkması gereğini ortadan kaldırıyor. Bosna'da yüzbinlerce insanın katledilmesine seyirci kalan, silahlı sınır değiştirilmesini hazmeden Birleşmiş Milletler'in örneğin Kıbrıs sorununu en iyi biçimde çözeceğini zannediyorsak yanılıyoruz. Rum baskısı ile sürekli değişen BM önerilerinin her defasında onaylanmasının bize uluslararası saygınlık ve güven kazandıracağını zannediyorsak yanılıyoruz. Eğer başka çaremiz olmadığıni sanıyorsak işte o zaman yanılıyoruz.

23 Nisan'ı sadece geçmişe saygı anlayışıyla değil, geleceğe dönük bir umut olarak da selamlıyorum. Bugün bütün dünya çocuklarıyla paylaşmaktan mutluluk duyuyorum.

KARTAL: Karanlıktan aydınlığa çıkmanın yolu demokrasidir

Türkiye'ye, çocuklarımıza ve dünya çocuklarına 23 Nisan bayramı kutlu olsun. Ancak bu anlamlı ve güzel bayram gününü acılı, sancılı bir dönemde geçirdiğimiz gerçeğimizi hiç unutmamalıyız.

Unutmamalıyız ki;

Dünün çocukları olan bugünün gençlerinin çektiği acıları yarının gençleri olacak bugünün çocukları gelecekte çekmesinler.

Geçen yıl Yüce Meclis'in açılışının 73. yıldönümü sebebiyle burada yapılan törende HEP Genel Başkanı Mardin Milletvekili Sayın Ahmet Türk'ün yaptığı konuşma nedeniyle DGM Başsavcılığınca aleyhinde soruşturma açıldı. Kürsü masuniyetine rağmen TBMM'nin dokunulmazlığını kaldırdığı dosyalardan birinin de gerekçesi bu konuşmasıdır.

Günümüzün önemi açısından bu anlamlı konuşmayı sizlere sunmak istiyorum:

"Birinci Dünya Savaşından sonra kurulan yeni Türkiye Devletinin ilk Meclisinde, hiçbir milliyetin hakimiyetine dayanmayan, Türkiye'deki tüm halkları ve etnik yapıları içinde barındırma hedefini güden Büyük Millet Meclisi'nin 73. yılını kutluyoruz. TBMM'deki çalışmalarımızın, halkımıza huzur ve mutluluk getirmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugüne kadar izlenen politikaların ve TBMM ege-menliğine dayanması gereken devlet yapısının, ne yazık ki, gerçek işlevinden uzak bir hale dönüştüğü ve Türkiye halklarına herhangi bir yarar getirmediği görülmektedir. İsrarla yürütülen inkara dayalı politikaların, topluma zarar verdiğini hatta halkları içinden çıkılması zor çatışma noktasına getirdiğine hep birlikte tanık oluyoruz.

Çocuklara armağan edilen ve övgüyle dünyaya sunduğumuz bu bayramın 73. yılını kutlarken, Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesine Türkiye'nin koyduğu çekincenin devam ettiğini hatırlatmak istiyorum.

Bu durum, çağdaşlaşma adına ve bugünün önemi-ne karşı işlenen en büyük ayıp olarak karşımızda durmaktadır.

Türkiye'nin çağdaş demokrasiye kavuşması ve uluslararası boyuttaki önemini koruyup arttırabilmesi için, her düzeyde olduğu gibi, çocuk hakları konusunda da, zaman geçirilmeden, TBMM'de, çekincesiz yasal düzenlemeler yapılmalı ve uluslararası sözleşmelerin gereği yerine getirilmelidir.

Çağdaş ve özgür bireyler yetiştirme anlayışı yerine, uzun yıllar askeri ve polisiye önlemlerle halklara baskı yapılmış, baskılardan, doğal olarak, çocuklar da payını almıştır. Çağdaş anlamda çözülmesi gereken sorunlar, tıkanarak, çözümsüzlüğe doğru götürülmüştür.

Türkiye'nin temel sorunu olmaktan çıkarılmayan ve birçok insanımızın can kaybına neden olan Kürt sorunu, TBMM'de, çağdaş, demokratik ve barışçıl yollarla ve uluslararası sözleşmelere uygun bir şekilde çözüme kavuşturulmalıdır.

Bu önemli günün sevgiyle, coşkuyla kutlanması için, gönül birliğine, özveriye ve dostluğa dayanan anlayışlara her zamankinden daha fazla ihtiyacımız vardır.

Çocuklarımızın özgürce yetişmesini, daha da önemlisi, savaş kurbanı olmamalarını hep birlikte sağlayabiliriz. Çağdaş ve demokratik bir düzende, her halkın, kendi kimliği; her çocuğun, kendi ana dili ve kültürü ile kendini ifade edebileceği bir Türkiye yaratmak gelecek kuşaklarımıza ve tüm insanlığa bırakabileceğimiz en güzel miras olacaktır.

Bütün bunların gerçekleşmesi TBMM'nin atacağı adımlara bağlıdır. En yüksek organ olan TBMM, bu görevini yerine getirirken, özgür ve bağımsız olmalıdır.

Halkın oylarıyla seçilmiş olan parlamento üzerinde emir yetkisine sahip ve atanmışlardan oluşmuş, demokrasiye ters bir kurum olan Milli Güvenlik Kurulu kaldırılmalı, varlığına son verilmelidir.

Her on yılda bir demokrasiyi kesintiye uğratmaya alışmış olan darbeci ve askeri çözüm zihniyetini kabullenmiş gelenek yıkılmalıdır.

Toplumsal ve devletin en yüksek organı olan TBMM, halka olan sorumluluğunu, demokrasi kuralları içinde yerine getirmeli, en önemli ve en cesur çözümleri, yetkilerini başkasına devretmeden, bizzat kendi iradesiyle kullanmalıdır. Çağdaş bir ülke parlamentosunun görevi budur."

Sayın Ahmet Türk'ün konuşması böyle bitiyor.

Sayın Türk'ün cezaevinde bulunmasının sebeplerinden biri olan bu konuşma bugün içinde bulunduğumuz ağır siyasi ve ekonomik krizden çıkmaya ışık tutmaktadır. Bilmeliyiz ki, karanlıktan, krizden aydınlığa çıkmanın yolu demokrasidir. Özgür tartışma ortamıdır. Yasakların, susturmaların Türkiye'ye fayda değil zarar verdiğini acı deneylerle yaşayarak öğrendik.

Gelecekte Türkiye'mizin, çocuklarımızın ve halkımızın çağdaş demokrasi içinde nice mutlu ve huzurlu 23 Nisan'lar kutlaması dileğiyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

TÜRKEŞ: Unutmamalıyız ki bu çatı çökerse hepimiz altında kalırız

Mutlak olan hakimiyet, cüz'i iradeyi insanlara bırakmış ve güzel idarelerin kurulmasında toplumlar Allah'ın kendilerine verdiği en önemli varlıkları olan akılları ile tarih boyunca kendilerine yol aramışlardır.

İnsanoğlunun bugüne kadar geliştirebildiği en iyi yönetim biçimlerinden biri de demokrasi olmuştur. Türkiye'de de hakimiyet kayıtsız şartsız Türk Milletindir. Türk Milleti de Doğu Anadolu'dan Trakya'ya, Karadeniz'den Akdeniz'e bu vatan topraklarında yaşayan vatandaşların tümüdür. Türk, bu ülkede yaşayanların hepsinin müşterek adıdır. Köyü, kenti, sülalesi, aşireti, kökeni ne olursa olsun herkesin müşterek adıdır. Müşterek kültürümüzün adıdır.

Egemenliğin millet adına temsil edildiği yer TBMM'dir. Meclisimiz kuruluşundan bu yana 74 senede çok şerefli hizmetler yapmıştır. TBMM her şeyden önce Kurtuluş Savaşını başarıya ulaştırmış bir kutsal çatıdır.

TBMM tarihi boyunca ciddi ülke meselelerini çözmüş, milletimize hayırlı hizmetler yapmış ve daima bir ışık olmuştur.

Ülkemizin bugün de ciddi sosyal, siyasi, ekonomik meseleleri vardır. Bu temel problemlerimizin başında vatanımızın bölünmez bütünlüğünü tehdit eden, birliğimizi beraberliğimizi bozmaya yönelik eylemler gerçekleşiren bölücü terör gelmektedir.

Bölücü terörü ortadan kaldıracak tedbirleri de yine bu Yüce Meclis bulacak ve uygulamaya sokacaktır.

Milli birliğimizin, vatanın bütünlüğünün korunmasının temeli dilimiz olan Türkçe'ye dayanmaktadır. Milli kültürümüzün temeli de Türkçe'dir.

Tarih boyunca kurulan Türk devletlerinin dil üzerinde ciddi politikalar yürütmemelerinin bu devletlerimizin akıbetlerindeki menfi etkileri bugün bizler tarafından çok iyi incelenmeli ve irdelenmelidir.

TBMM'nin titizlikle buna önem vereceğini biliyorum. Yalnız bu Yüce Meclis'e üye oldukları halde kendi siyasi çalışmalarında vatanımızın bazı bölgelerinde okullarda Türkçe dışında bazı mahalli dillerin eğitim dili olacağını vaadeden görüşler ileri sürdüklerini iştirmektedir. Bu kesinlikle yanlış ve tehlikeli bir çalışmadır. TBMM'nin 74 yıldır temsil ettiği asil gayelere ve yüksek ideallere ters bir görüştür. Büyük Meclisimizin bu gibi yanlışlıkların da önlenmesi için gerekli kanuni tedbirleri alacağına emin bulunuyorum ve tarihte kurulmuş bulunan 17 Türk devletinden biri olan Göktürk devletinden sonra ilk olarak Türk adı ile Atatürk tarafından kurulan Türkiye Cumhuriyetinin derin anlamının zedelenmemesi gereğine inanıyorum.

Millet olmanın, bağımsız bir ülke olmanın belli başlı prensipleri vardır. Bu temel ilkeler çiğnenmeye başladığı an o ülkenin çökmesi, milletin dağılması mukadder olur.

Onun içindir ki oy kaygısı, iktidar olma azmi bu temel ilkeleri çiğnemeyi asla doğurmamalıdır. Unutmamalıyız ki bu çatı çöktüğünde hepimiz altında kalırız.

Bu temel ilkelerin başında birlik ve beraberliğimiz gelmektedir. Birlik ve beraberliğimizi zedeleyecek çalışmalardan uzak durulmalıdır.

74 yıldır çok şerefli hizmetler yapan TBMM'de, belli dönemler bu sıralarda görev yapanlar seçimle değil atamalarla gelmişlerdi. Bu dönemler demokrasiden yana olanlar tarafından hiç bir zaman tasvip görmemiş ve artık ihtilallerin bir daha olmaması milletimizin temel tercihlerinden biri olmuştur. Ancak herkes şunu bilmelidir ki TBMM ve milletimiz sadece bugüne kadar olagelen ihtilallere değil, her türlü kanlı ya da kansız zorlamalara da karşıdır ve bu tür oyunlara niyetlenenleri Cumhuriyetimizi çökertip yeni bir rejim kurma heveslerini SSCB'nin çöküşü ile eşdeğer tutup Türk toplumuna anlaşılmaz mesajlar verenleri de bugün bu kutsal çatı altında uyarmayı bir görev addediyorum.

Hepimiz bu sıralara nasıl geldiğimizi, asli görevimizin ne olduğunu bilir ve haddimizi aşmaz, demokrasiyi gerçek manada yaşar ve yaşatma gayreti içine girersek Türkiye'mizin geleceği daima aydın olacaktır.

Bugün çok ciddi ekonomik problemlerle de karşı karşıyayız. Bu durum hiçbirimiz için siyasi çalışmalar açısından bir fırsat olarak görülmemeli, yıkıcı, milletimizi gerçeklerin dışına taşıracak yorumlar yerine yapıcı, yol gösterici tekliflerimizi sunmalıyız.

YAZICIOĞLU: Türkiye üniter bir devlettir, bu kararı millet vermiştir

74 yıl önce bugün, Türk parlamento tarihinin yüz akı olan TBMM toplanarak milletin mukadderatına el koymuştu. Üç yıl süren fedakar mesaisi sonucunda İstiklal Savaşı'nı idare edip kazanarak,

biğinin hakkıyla "Gazi Meclis" ünvanını almıştı. Bugün hepsi de ebediyete intikal etmiş bulunan bu kahraman Meclis'in bütün üyelerine Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyor ve aziz hatıralarını saygıyla yad ediyorum.

Birinci TBMM'yi, yakın Türk tarihi içinde unutulmaz kılan vasıf, kula kulluk yerine, Hak'a kulluk etmeyi şiar edinmesiydi. Memleketin birliğini ve dirliğini namus bilen, Kuvayı Milliye çizgisi, her şeyden önce, iman, hürriyet ve bağımsızlık esasına dayanan, şerefli bir milli siyaset çizgisiydi.

Yokluğa mahkum edilen Anadolu Türklüğünün, yeniden var oluş biçimiydi. Gazi Meclis'ten, bugünlere ve yarınlara emanet edilmiş bu siyaset, dün olduğu gibi, bugün de tazeliğini korumaktadır.

23 Nisan 1920'de açılan Gazi Meclis, millet iradesi düsturuyla yola çıkmış ve millettten aldığı vekalet görevini, hiçbir şahsa, kuruma ve zümreye devretmemeye azami

dikkat göstermişti. 74 sene geride kalmış olmasına rağmen, milli hakimiyet prensibine titizlikle sahip çıkan bu temsil anlayışı, günümüzde de, ışık tutma niteliğini taşımaktadır.

Halkı yönetmek için, halkın görev ve yetki verdiği kişilerin, siyasi veya iktisadi nitelikli her krizde, taşı tarağı toplayıp Avrupa'ya ve bilhassa Atlantik ötesine koşarak, adeta, bir nevi hesap verme ve akıl danışma şeklinde, gizli temaslarda bulunması, milli hakimiyet prensibimizi ve milli haysiyetimizi ayaklar altına almaktadır.

İktidara gelmek ve iktidarda kalmak için, Türk halkının dışındaki mihraklardan destek umanların, TBMM'nin kuruluş günlerini bir kere daha hatırlamasında fayda görüyorum. Türkiye, geçmişle, bugünle ve geleceğiyle büyük bir ülkedir. Bugünlerde, devlet hazinesinin, insafsızca şuna, buna peşkeş çekilmiş olmasından doğan kriz bile, bu gerçeği ortadan kaldırmamaktadır.

İnsan zenginliği, tabii kaynakları ve benzersiz jeopolitiğiyle Türkiye, büyük ve onurlu olmaya mecbur olan bir ülkedir. Türk Devleti, üniter bir devlettir, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Bu Meclis'in şahsında, bu kararı, büyük milletimiz vermiştir. Ne Ermeni ve Batının uşağı terör unsurları, ne de emperyalizmin uzantıları, bu gerçeği değiştiremezler. Halihazırdaki basiretsiz yönetimlere ve tıkanan sisteme bakarak, Türkiye'nin geleceğinden ümit kesmiyoruz. Dinimiz, ümitsizliği haram saymıştır. Milli bağımsızlık ülküsünü hiçe sayıp, milli şeref ve gururumuzu ayaklar altına alan siyaset anlayışı ve onların işbirlikçileri, Türkiye'yi, Pasifik Okyanusu'ndaki muz cumhuriyetlerinden biriyle karıştırma gaffetine düşmüş olabilirler. Kendi küçüklüğünden vehme kapılan birtakım odaklar, bundan 74 yıl önce Ankara'da toplanan bir avuç memleket evladının verdiği mücadeleyi anlamakta zaafa düşmüş olabilirler. Ülkemizin en büyük dayanağı olan beşeri zenginliğimiz, suni şekilde köpürtülmüş bir etnik gerginliğe, son derece zararlı bulduğumuz bir laik-müslüman çatışmasına sürüklenerek, asıl amacından uzaklaştırılmış olabilir. Bu olumsuz tablo, bizi karamsarlığa düşüremez. Türkiye'nin gerçek gücü, bundan defalarca kere daha fazladır. O büyük gücü, seçim sandıklarına miting meydanlarına ve kalabalık caddelere bakarak göremezsiniz. Türkiye, görüldüğünden daha fazla bir ülkedir ve ülkenin sahipleri, sadece yaşayanlardan ibaret değildir. Bugün, yokluğunu hissettiğimiz tek şey, ne Amerika'dan gelecek yeşil dolarlı dış borç paketleri ne de uluslararası tefecilerin elinden kurtarmaya çalıştığımız faiz kırıntılarıdır. Bizim yaramıza merhem olacak tek şey, 74 yıl önce bugün, Ulus'taki mütevazı binada toplanarak, fikir ve eylem birliği etmiş bir avuç millet temsilcisinin var olmak kararlılığı ve mücadele azmidir. Yokluk içinde pulu para eden, harabeyi mamur kılan, aç doyuran, esiri bağımsız kılan ve düşmüşü ayağa kaldıran bu imanlı ruh asaletine ihtiyacımız vardır. İşte bu imanlı ruh kuvayı milliye ruhudur. Milletle bütünleşen ve milletin hedefleriyle ahenkli hale gelebilen bir avuç insanın neler başarabildiğini hepimiz biliyoruz. Bundan dolayı ümitsizliği ihanet sayıyor ve güzel Türkiye'mizin, güzel

insanlarından da ümitlerini kaybetmemelerini istiyoruz.

Bu ülkeye yabancı asker sokanlara, bu ülkede doların ya da markın kendi milli parasını boğmasına yol açanlara, bu ülkede İstiklal Marşı'nın, herhangi bir melodiden farkını ayırt edemeyip, o büyük marştaki manayı kafalarına sokamayanlara sesleniyorum. Bu anlayış ve siyasetiniz 1920 ruhunu incitmekte, ona layık olamamaktadır. Herkesi, 1920'de bu Meclisi kuran ve Meclisi dualarla, selalarla açan kuvayı milliye ruhunda birleşmeye, milletimizi yeniden büyük dirilişe çağırıyorum. Unutmayınız ki, Cenab-ı Hakka ve onun sevgili resulüne olan imanımızın verdiği kararlılık, Türkiye'nin aydınlık geleceğine olan inancımızın teminatıdır.

ECEVİT: Millet iradesi Meclis'e doğru olarak yansımalıdır

Kurtuluş Savaşı Türk ulusunun en güçsüz olduğu yıllarda veriliyordu. Fakat o en güçsüz dönemde, Türk ulusu dünyanın en güçlü devletlerini ve ordularını dize getirerek ülke bütünlüğünü sağlayabilmiş,

bağımsızlığını pekiştirebilmişti. Bunun da ötesinde, emperyalizm çağını sona erdirerek, dünyanın tüm ezilen uluslarına ve sömürgelerine bağımsızlık yolunu açabilmişti.

Tarihte eşi görülmedik o başarının ardındaki temel etken, Atatürk'ün, Kurtuluş Savaşı başlarken ulusal iradeyi demokratik süreç içinde harekete geçirmiş ve 23 Nisan 1920 günü Ankara'da açılan TBMM ile bu süreci perçinlemiş olmasıydı.

1990'ların Türkiye'si, 1920'lerin Türkiye'si ile karşılaştırılamayacak kadar güçlüdür. Eğer bu güç gereğince değerlendirilebilseydi, Bosna-Hersek'teki soykırım yaşanmazdı; Azerbaycan toprakları adım adım işgale uğramazdı; Kıbrıs Türkleri gitgide ağırlaşan dış baskılarla karşılaşmazdı; Türkiye'nin bölünmesini isteyenler Sevr dayatmasını yinelemeye kalkışamazlardı; Türk ekonomisi bugünkü ekonomik bunalıma sürüklenmezdi.

En çetin koşullar altında Kurtuluş Savaşı mucizesini gerçekleştirebilmiş ve hemen ardından kendi çevresinde bir güvenlik dostluk ve barış kuşağı oluşturabilmiş olan Türk ulusu, eğer son yıllarda siyasal iradesini ülke yönetimine yeterince yansıtabilse idi, Türkiye Cumhuriyeti bugün bölgesinin önder ve örnek ülkesi olabilirdi; bölgede hakça bir barış sağlayabilirdi; bölücü terörün dış ve iç kaynaklarını demokratik süreç içinde kurutabilirdi; gelişmesini dış baskılarla karşılaşmaksızın hızlandırabilirdi.

Gerçi bu kürsünün ardında egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu yazılıdır; ama bu söze gerçeklik kazandıracak kapılar büyük ölçüde kapalıdır.

Egemenliğin kayıtsız şartsız millette olabilmesinin başta gelen gereği, millet iradesinin Büyük Millet Meclisine doğru olarak yansımasıdır. Fakat yürürlükteki adaletsiz

seçim sistemi bunu büyük ölçüde engellemektedir. Demokrasinin temel kurallarından biri oy eşitliği olduğu halde, yürürlükteki seçim sistemi yüzünden, bir partinin oyları başka bir partinin oylarından on kat daha ağırlıklı olabilmektedir, ve bir parti, oy dağılımı rast gelirse, yalnızca yüzde 20-25 arası oyla Meclis'te salt çoğunluğu elde ederek tek başına iktidara gelme olanağını elde edebilmektedir. Öylece, yürürlükteki seçim sistemi, milletin egemenliğinden çok, küçük bir azınlığın egemenliğine yol açmaktadır.

Milletin egemenliği önündeki bir başka engel, Türkiye'nin hala bir askeri yönetim döneminin Anayasası ile yönetilmekte oluşudur.

Bu anayasa, nüfusunun büyük çoğunluğu gençlerden oluşan ülkemizde, genç kuşağın Büyük Millet Meclisi'nde temsilini önlemektedir; erginlik çağına erişmiş öğrencilerin parti üyeliğini bile yasaklamaktadır. Böylece, nüfusunuzun, çağın en erken yakalayan, yeniliklere en açık kesimi, siyasal yaşama ve ülke yönetimine ağırlığını koyabilme olanağından yoksun tutulmaktadır.

Yine anayasaya göre sendikacıların ve kamu kurumları niteliğindeki meslek kuruluşlarının yöneticileri hatta avukatları aynı zamanda milletvekili olamamaktadır. O yüzden, örgütlü halk kesimlerinin de Büyük Millet Meclisi'nde temsili önlenmektedir.

Milletin egemenliği ve iradesi önündeki bu hiçbir ülkede eşine rastlanamayacak engeller kaldırılmadıkça, ülkemizde ne katılımcı demokrasi gerçeklik kazanabilir ne de temel konularda ulusal uzlaşma sağlanabilir.

Bu engelleri kaldırma yolunda atılması gereken ilk adım seçim sistemini adilleştirmektir. Fakat bazı partiler, oy oranları ve oy beklentileri düştükçe, daha da adaletsiz, millet iradesini daha da çarpıtıcı seçim sistemleri arayışına girmektedirler. Üstelik öngörülen yeni seçim sistemi ulusal birliği ve laik cumhuriyeti de ağır bir tehlike altına sokacak ve sosyal dengesizliği büsbütün arttıracak niteliktedir.

KKTC, Türkiye'den esinlenen adaletsiz bir seçim sistemi nedeniyle, yıllarca süren ağır bir siyasal bunalıma sürüklenmişti. Bundan Kıbrıs Türklerinin ulusal davası da zarar görmüştü. Ama geçen yıl, yeni seçimlere gidilirken, KKTC'de, partiler arası uzlaşma yoluyla, adaletli bir seçim sistemi benimsendi ve o sayede bunalım sona ererek demokrasi sağlıklı bir işleyişe kavuştu. Bugünlerde, KKTC'deki partiler, seçim sistemini daha da adaletli duruma getirmek için anlaşmaya vardılar.

Yakın geçmişte, seçim sistemi ve demokrasi konusunda, Türkiye Kuzey Kıbrıs'a kötü örnek olmuştu; bu kez KKTC'nin Türkiye'ye, yavru vatanın anavatanına örnek olmasını dilerim.

27 Mart yerel yönetim seçimleri ardından birkaç yüzbin oy pusulasının çöplüklerden çıkması halkımızın çok haklı tepkisine neden oldu. Ama daha acı bir gerçek var: Yürürlükteki adaletsiz seçim sistemi yüzünden, her seçimde, yüzbinlerce değil, milyonlarca oy çöplüğe atılmış gibi oluyor. Halkımızın buna da gereken tepkiyi gösterme-

sini, böyle bir tepkiyi topluca ve ısrarla sürdürmesini diliyorum. Demokrasimiz önündeki en büyük engeli oluşturan adaletsiz seçim sisteminden, hele daha da adaletsiz bir seçim sistemi sürecine sürüklenmekten, Türkiye'yi ancak halkın demokratik ve etkin baskısı kurtarabilir.

Adaletsiz bir seçim sisteminde direnenler, bunu siyasal istikrar bahanesine bağlıyorlar. Fakat istikrarı yanlış yerde, hükümette arıyorlar. Oysa, çok partili demokrasilerde hükümet istikrarı kolay sağlayamayabilir; bunun büyük sakıncası da olmaz. En istikrarlı gelişen ve demokrasileri en iyi işleyen bazı ülkeler sık sık hükümet istikrarsızlığıyla karşılaşır; ama o yüzden devletin işleyişinde herhangi bir istikrarsızlık, toplum yaşamında veya siyasal yaşamda herhangi bir bunalım veya tikanıklık söz konusu olmaz. Çünkü o ülkeler, istikrarı, gelip geçici hükümetlerde değil, kalıcı öge olan devlette sağlarlar; kamu yönetiminin sürekliliğinde sağlarlar; ve temel konularda uzlaşma yoluyla oluşturdıkları ulusal politikalarla sağlarlar.

Türkiye de istikrarı bu alanlarda sağlamaya çalışmalıdır. Bunun başta gelen koşulları da partileri uzlaşmaya yöneltici adaletli bir seçim sisteminde anlaşmak; ve halkın, özellikle de gençlerin ve örgütlü toplum kesimlerinin, siyasete etkin katılımı önündeki anayasal ve yasal engelleri kaldırmaktır.

Türkiye'yi Atatürk'ün açtığı yolda güçlendirebilmenin bir temel koşulu ise çocuklarımızın ve gençlerimizin yetişmesinde ve eğitiminde demokrasiye ve laikliğe önceliklik yer vermektir.

ÖZAL: Türkiye İkinci Değişim Programını uygulamalıdır

Cumhuriyetimizin kuruluşundan bu yana yaklaşık bir asrın dörtte üçü zaman geçti. Bu süre zarfından hiç şüphe yok ki, ülkemiz muasır medeniyet seviyesine doğru önemli adımlar attı; an-

cak, dev adımlarla yol alan bir dünyada gayretlerimizin yeterli olmadığı, ileri ülkeler seviyesine yetişmek için daha çok çalışmamız gerektiği ortadadır.

21. asıra nerede ise girdik. Öyle görünüyor ki, bu asırda rekabet ve yarışma daha şiddetli olacaktır. Ekonomide, özellikle ilim ve teknolojiye meydana gelecek gelişmelerin şimdiden tahmin edilmesi dahi mümkün olmayan seviyelere ulaşacağı muhakkaktır.

1980'li yıllarda büyük hamleler yapmış olan ülkemiz, bugün maalesef çok ciddi sıkıntılar içerisinde. Daha iki yıl önce 8. Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal Üçüncü İzmir İktisat Kongresinde, "21. asır Türkiyesinin ve Türklerin asrı olacaktır" dediğinde, bu görüş, toplumun büyük bir bölümü tarafından tasvip edilmiş, paylaşılmıştı. Ne acıdır ki, sorunlar kısa zamanda içinden çıkılması zor hale gelmiş, bu yılların gelişme ve kalkınma

dönemi olarak geçmesi imkanı ortadan kalkmış, aksine kayıp yıllar olacağı belli olmuştur.

Türkiye'nin ileri ülkeler kervanına katılması kolay değildir, ama imkansız da değildir. Bize göre bunun yolu bellidir ve başarıyla denenmiştir. Kurtuluşun yolu, gelişmenin yolu, ileri ve modern bir ülke olmanın yolu merhum Özal'ın yoludur. Türkiye tekrar onun felsefesine, bu ülkenin bütün insanlarını kucaklayan anlayışına yeniden kavuşmalı, esaslarını ortaya koyduğu "İkinci Değişim Programı"nı uygulamalıdır.

EDİBALİ: Ülkeyi laik-dinci çatışmasından korumalıyız

23 Nisanı en iyi şekilde, Gazi Mustafa Kemal'in Meclisin açılışı için yaptığı tarihi çağrı en iyi şekilde anlatmaktadır. Türkiye'nin bütün il ve ilçelerinde, askeri ve mülki erkana gönderilen çağrı-

nın kitle iletişim araçlarıyla dağıtılması, büyük harflerle yazılması, duyurulması istenmiştir. Özetin özeti halinde, 23 Nisan 1920 TBMM'nin açılışına davet çağrısı, Türk milletinin delegelerini, işgal altına düşmüş bulunan hilafet ve saltanat merkezini, vatanın yer yer düşman işgali altına düşmüş yörelerini, tehlikeye düşmüş bulunan toprak bütünlüğünü, istiklal ve hürriyetimizin kazanılıp korunmasını sağlamak üzere toplantıya çağırıyordu. Bu çağrı Amasya Tamimi, Sivas ve Erzurum kongreleri kararları ve son Osmanlı Meclisi Mebusanının aldığı misakı milli kararı ve Gazi Meclisin aldığı kararlarla ayrılmaz bir bütünlük teşkil eder.

23 Nisan, asla şüphe edilmemelidir ki, sıradan bir gün olmamış, adet yerini bulsun diye yapılan bir anma da olmamıştır, olamaz da. Çünkü, 23 Nisan, tanzimattan itibaren başlayan çöküş ve parçalanış sürecinin durduğu, durdurulduğu ve yeni bir yükseliş, yüceliş döneminin başlangıcıdır. Osmanlı imparatorluğunun tasfiyesiyle birlikte İslam'ın ve Türk Milletinin de tasfiyesine karşı girişilen milli uyanış, milli karar ve protestonun da ilanidir. Tanzimat taklitçiliğiyle başlayan, teslimiyet ve tasfiyeyle sonuçlanan sömürgeci ve haçlı Batı'nın, Müslüman Türk'ün, Anadolu'ya gelişinden bugüne kadar asla unutmadiğı, vazgeçmediğı, Müslüman Türk'ün İslam'dan uzaklaştırılıp, İslam'ın Arabistan Çölü'ne, Türklerin de Asya bozkırlarına gönderilmesi hayali karşısında 23 Nisan, Müslüman Türk Milletinin insanlık ve İslam dünyasına çıkardığı tarihi beyanamedir.

Türk Milleti için 23 Nisanla dünyaya ilan ettiği haklar aziz, hedefler kutsaldır ve asla unutulmamalıdır.

Biz, haçlı seferlerinin bittiğini, Lozan ile ebedi bir sulhe kavuştuğumuzu sanırsak yanılırız. Bugün yer yer gördüğümüz, dışarıda ve içeride karşılaştığımız, bazılarının da görmek ve duymak istemediğı bir Sevr olup bittişle

karşı karşıyayız. Haçlı taassubunun, haçlı sömürgeci emellerini Bosna'da, Kıbrıs'ta, Azerbaycan'da, Karabağ'da, Kudüs'te itiraz edilmeyecek bir biçimde görüyoruz. Güneydoğu Anadolu'da Müslüman kanının akıtılmasında başka bir parmak aramak beyhudedir. Türkiye'ye karşı uygulanan askeri, ekonomik, medeni, dini abluka, engelleme, ekonomik ve kültürel sıkıntılarımızın başlıca kaynağı durumundadır.

Hatırlamalıyız ki, Lozan'da sömürgeci Batı isteklerini reddeden Türkiye, tam bağımsızlık davasında ısrar eden Türkiye'ye, Sevr isteklerini ilk fırsatta kabul ettirmek, boyun eğdirmek Batı'nın asla vazgeçmeyeceğı hedefidir.

Rahmetli İnönü, hatıralarında, Batı'nın isteklerini geri çeviren Türkiye'nin, harabolmuş bir ülkenin imarı için paraya ihtiyacı olan Türkiye'nin her para talebinde Sevr istekleriyle karşı karşıya kalacağını duyurmuştu.

Batı'nın hümanist maskesi altında yatan vahşi sömürgeciliğini Bosna'da, Karabağ'da gördük, Kudüs ve Kıbrıs'ta yaşadık, yaşıyoruz. Fırsat bulur bulmaz insanoğluna ve ülkemize neleri reva göreceklerini asla unutmamalıyız. Batı vahşeti gibi, Batı'nın hileci sulhu vasıtaları ve politikalarının da Sevr'den başka amacı yoktur.

Fener Patrikanesi'nin, Avrupa Konseyi'nde devlet başkanlarına uygulanan protokol çerçevesinde daveti ve konuşması, Türkiye'nin Lozan'da savunduğı esaslara aykırı bir cinayettir. Avrupa Konseyi'nin aldığı benzer kararlar da Sevr'i hortlatma amacındadır. Milli mücadelenin ilan ettiği hakların başında ekonomik ve manevi bağımsızlık gelmektedir. Türkiye'nin, IMF gibi kuruluşlarda bağımsızlık hedefinden tavize zorlandığı açıktır.

23 Nisan'ı anarken, sömürgeci Batı'nın, Sevr'i hortlatma hedefini dikkatle gözetlemekteyiz. Türkiye'nin karşılaştığı bu karanlık günlerde bir umut ışığı olarak, Allah'ın lütfu olarak beliren Türkiye'nin kuruluş belgeleriyle belirlenmiş hedeflerini, ölçülerini, kurumlarını hayatımıza yeniden rehber yapmalıyız. 23 Nisan'da ilan ettiğimiz milli hakimiyet, kuvayi milliyenin amil olması, milli iradenin esas alınması, milli mutabakat partilerüstü birlik, memleketin bütün maddi ve manevi gücünün seferber edilmesi, Meclis üstünlüğü gibi Türk Milletini bir ölüm kalım savaşında yöneten prensipleri, hayatımıza yeniden rehber yapmalıyız.

Türkiye, geçirdiğı bir seri askeri darbeye bugün fiilen bir azınlık sultanına varmış bulunmaktadır. Adil olmayan, iktidarların keyfiyle değiştirilip duran Seçim Kanunu ile temel kanunlarda darbe dönemlerinden kalan antidemokratik kalıntılarıyla devleti tüketen, milleti bölen partizanlıklar ilim, ehliyet ve adaleti siyasi hayatımızdan uzaklaştıran bercilliğimizi terk etmek mecburiyetindeyiz. Ülkenin temel meselelerinde hak, bilim ve ülke çıkarları etrafında partileri açan bir mutabakat sağlamak mecburiyetindeyiz.

Türkiye'yi içine çekmek istedikleri laik-dinci çatışmasından çekip kurtarmak mecburiyetindeyiz.

23 Nisan, Türkiye'nin bugün karşılaştığı, yarın da karşılaşıacağı meselelerin çözümü için altın bir anahtar,

emsalsiz bir hazinedir. Amasya Mülakatı, Sivas ve Erzurum kongreleri kararları, misak-ı milli ve 23 Nisan çağrısında ifadesini bulan, 1921 Anayasasıyla çerçevesi çizilen mukaddes haklar ve ölçüler inanıyoruz ki bizim olduğu gibi, bütün dünya Türklerinin ve yeryüzü Müslümanlarının da ilham kaynağı olacaktır ve olmalıdır.

ACARKAN: Mücadelemizin özünde Atatürkçülüğün dinamizmi var

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nun bu özel gündemli toplantısında söz almanın gururu ve kıvançı içindeyim. Bu mutlu olayın TBMM'nin 74. açılış yıldönümünde yer alması coşkunumuza daha

bir artırmaktadır.

TBMM'nin 23 Nisan 1920'deki açılışı, o dönemin tutsak ve mazlum uluslarına esin kaynağı oluşturacak olan Türk Kurtuluş Savaşı'nın askersel, siyasal ve sosyal tüm adımlarının ulusal irade ve dayanışmayla atılması kararlılığının göstergesidir.

Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Anadolu'daki emperyalist yayılmacılığı durdurmak ve saldırganı Türk vatanından kovmak için başlattığı kutsal mücadele, ulusal egemenliğe ve demokratik bilince dayanıyordu. Kurtuluş Savaşı'nın en çetin günlerinde BMM'yi kapatma önerisini getirenlere Atatürk'ün, "Hayır efendiler. Meclis bize asıl bu zor günlerde gereklidir" yanıtını vermesi, Türk ulusunun ölüm kalım savaşının nasıl bir demokratik ruhla yürütüldüğünün kanıtıdır.

Mustafa Kemal Atatürk mucizevi zaferlere, sonuçlara ve uygar yapılanmalara kaynaklık eden kurtuluş savaşını Türk ulusuyla bütünleşerek, ulusun iradesine saygı ve güven göstererek yürütmüş ve sonuçlandırmıştır. Dünya bağımsızlık savaşları tarihinde bu erdemi gösterebilmiş liderlerin sayısı çok azdır.

Ulusal kurtuluş savaşının ilk kıvılcımlarıyla birlikte TBMM'nin açılması ve kurtuluş eyleminin baştan sona kadar Yüce Meclis'in yönetim ve denetiminde yürütülmesi, Kuvayı Milliye ruhunun ulusal iradeye ve demokrasi kültürüne dayandırıldığının göstergesidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışıyla Atatürk, halkın her kesiminin ulusal kurtuluş savaşının tarihi ve yaşamsal kararlarına sorumlulukla katılmasına ne denli önem verdiğini hem içe, hem de dışa karşı göstermiş oluyordu. Büyük Önderimiz o günlerin zor koşulları altında ve totaliter rejimlerin ağırlıkta olduğu bir dünyada ortaya koyduğu özgürlükçü ve demokratik felsefeyle, ulusunun güvenini perçinlemekle kalmamış, çağın önündeki demokrat kişiliğiyle dış dünyanın da saygısını ve hayranlığını kazanmıştı.

Türk ulusunun, sınavını ateşle verdiği o çetin mücadele günlerinden bu yana, demokrasi kültürüyle

yetişmekte olan genç nesillerimiz, gerek anavatan Türkiye'deki, gerekse KKTC'deki özgürlükçü, parlamenter ve demokratik rejimlerimizin en büyük güvence kaynağıdır.

Her türlü koşul altında demokrasiyi yaşatıp geliştirme ve sorunların çıkış yollarını çok seslilik ortamında arama kararlılığı, KKTC'nin temel ilkesidir. Demokrasi vazgeçilmez bir yaşam biçimi olarak genç Cumhuriyetimizde tüm kurumlarıyla yerleşip güçlenirken, esin kaynağımız Atatürkçülüğü; güven ve güç kaynağımız ise Anavatan Türkiye'dir. Her alanda çağdaş uygarlık düzeyini yakalamanın en sağlıklı yolu olarak gördüğümüz demokrasiyi, Atatürkçü ilkeler çerçevesinde yaşatmaya duyarlılık ve özen gösteriyoruz. Yabancı uluslar ve halklar bile Atatürk'ten ilham alırken Kıbrıs Türk halkının bu kaçınılmaz etkileşimin dışında kalması kuşkusuz ki düşünülemez. Yıllar boyunca süren ve KKTC olgusuyla taçlanan kurtuluş, özgürlük, bağımsızlık ve demokrasi mücadelemizin özünde, Atatürkçülüğün dinamizmi vardır.

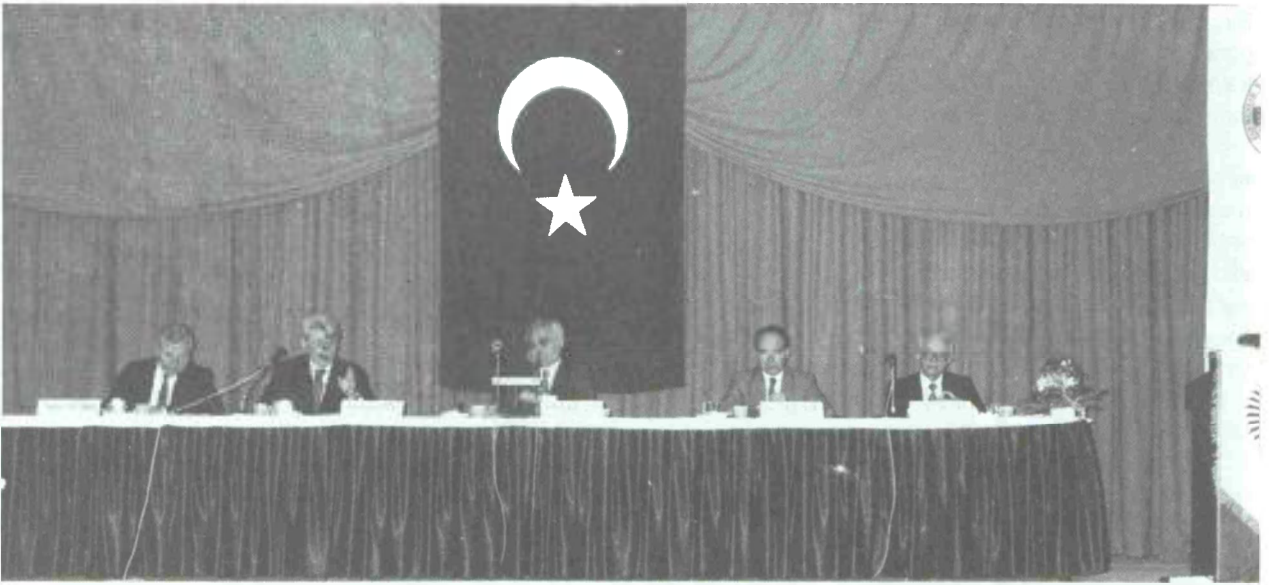
Değişen koşullar altında sürmekte olan varoluş mücadelemiz yine aynı dinamizmle yönünü bulmaktadır. Atatürkçü düşüncenin özünü tam bağımsızlık ve ulusal egemenlik oluşturduğuna göre, baskıları ne denli ağır olursa olsun bağımsızlığımızdan ve egemenliğimizden ödün vermeyeceğiz. Bu bağımsızlık ve egemenlik, özgür vatan topraklarında kolay yaratılmadı. Binlerce şehidin canı ve kanı, inanılmaz çilelere özveriyle katlanan nesillerin destanı, kazanımlarımızın temelindeki paha biçilmez değerlerdir. Bizi özgür, güvenli ve mutlu kılabilecek tek ortam, anavatanımız Türkiye'nin etkin ve fiili güvencesindeki kendi bağımsız ve egemen devletimizdir. 1920 Türkiye'sinin koşullarında bile Türk ulusunun elinden alınamayan özgürlük, bizim vazgeçemeyeceğimiz yaşamsal değerlerdir.

Ulusal Kurtuluş Savaşı Kemalistlerinin yolunda ve aynı inançla yürüyerek kutsal hedefe mutlaka ulaşacağız. O hedefte; dünyaca tanınmış, bağımsız, egemen ve müreffeh Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vardır.

Bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi içinde varoluş mücadelemizin en büyük destekçisi olan anavatan Türkiye'ye Kıbrıs Türk Halkı adına derin şükranlarımızı sunarım. Büyük Millet Meclisiyle, hükümetleriyle, tüm demokratik kurumlarıyla ve kahraman silahlı kuvvetleriyle her zaman yanımızda olan anavatan Türkiye, yaşam ve güvence kaynağımızdır. Türkiye'nin esenliği, bizim esenliğimizdir.

Bu bilinçle, Kıbrıs Türkleri olarak, yediden yetmişe her zaman anavatanımızın esenliği için dua etmekte; anavatan sevgisini en kutsal aşk olarak yüreklerimizde yaşatmaktayız. Tasada ve kıvançta vazgeçilmez bir kaderbirliğimiz vardır. Birlikte gülüp, birlikte ağlamaktayız. Kıbrıs Türk halkı olarak, bağımsız devletimizde, her alanda kendi kendimize yeterli duruma gelerek ve kazanımlarımızı kökleştirerek anavatan Türkiye'nin özverilerine layık olmaya çalışmaktayız. Bu çalışmalarımızın semeresini de mutlaka alacağımıza inanıyoruz.

TBMM'nin 74. açılış yıldönümünü ve ulusal egemenlik bayramını en içten duygularıyla kutlarım.

Milli Egemenlik Haftası bu yıl Balıkesir'de düzenlenen "Yerel Kongrelerden Milli Egemenliğe" adlı sempozyumla başladı.

IX. Milli Egemenlik Sempozyumu Balıkesir'de yapıldı

Tanır: Demokrasiden daha iyisi bulunamadı

Milli Egemenlik Haftaları çerçevesinde her yıl TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Başkanlığınca düzenlenen Milli Egemenlik Sempozyumlarından dokuzuncusu bu yıl "Yerel Kongrelerden Milli Egemenliğe" başlığı altında Balıkesir'de düzenlendi.

Balıkesir Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Asım Yücel'in oturum başkanlığını yaptığı sempozyumun açış konuşmasını yapan TBMM Başkanvekili ve TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Başkanı Vefa Tanır, bugüne kadar demokrasiden daha üstün ve daha yeterli bir siyasal sistem bulunmadığını ve demokrasilerde egemenlik denen devlet gücünün doğrudan doğruya ulustan kaynaklandığını söyledi.

TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Genel Koordinatörü ve Bolu Milletvekili Abbas İnceayan da yaptığı konuşmada, "Cumhuriyet ve demokrasimiz, milli ve evrensel değerleriyle, Türk Milletinin hür iradesi sonucu oluşan TBMM'nin ışığı altında,

gönüllerimizde yerleşmiştir. Vazgeçilemez yegane rejim olarak, daha da kökleşecek ve yücelecektir" dedi. İnceayan şöyle konuştu:

"Bu sarsılmaz inancı, nesilden nesile aktarabilmek; özgürlükçü ve çoğulcu demokrasi kültürünü, çağdaş şart ve gereklere uygun olarak geliştirmek ve daha da yaygınlaştırmak temel görevimizdir.

Milli Egemenlik Haftaları her yıl, milli mücadele tarihimizde önemli yeri olan değişik illerimizde açılmaktadır.

Bu yılki Milli Egemenlik Haftası'nı, kurtuluş savaşımızın başarıyla sonuçlanmasında çok önemli rolü olan kongrelerin gerçekleştiği, milli mücadelenin ilk ışıklarının parladığı güzel ve tarihi kentimiz Balıkesir'de açıyoruz.

Yerel Kongrelerden Milli Egemenliğe konulu bu değerli sempozyumda, milli tarihimizin bu önemli kesitindeki gelişmeleri hep birlikte bir kez daha ve yakından öğrenme fırsatını bulacağız."

İnceayan'dan sonra söz alan Vefa Tanır ise, açış konuşmasında özetle şunları söyledi:

Demokrasiden iyisi yok

"Bugüne kadar demokrasiden daha üstün ve daha yeterli bir siyasal sistem bulunamadı. insanoğlu, son iki yüz elli yıldan beri demokrasiye ulaşma çabasında.

Ama bugün, dünyanın pek sınırlı sayıda ülkesi sistemi gerçek unsurlarıyla kurup işletebilme aşamasına erişmiştir. Pek çok ulus, günümüzde, zulmün, haksızlığın, eşitsizliğin pençesi altında kıvrılıyor. Bazı uluslar ise demokrasiye ulaşma yolunda içten çalışmalara girişmiş görünüyorlar; ama daha hedefe varamadılar.

Demokrasiye erişmede gözlenen bugünlük, onun kurulması zor üç ana temel üzerinde yükselmesi zorunluluğu ile açıklanabilir. Bu temellerden birinin eksikliği dahi, demokrasinin bir ulusa tam anlamı ile yerleşmesini önler. Bu temeller nelerdir?

Birincisi "egemenlik" denilen devlet gücünün doğrudan doğruya ulustan kaynaklanmasıdır; egemenliğin "kayıtsız-şartsız" ulusa ait olmasıdır.

Bu ilkenin sonucu, ulusu temsil eden parlamentonun kurulup çalışmasıdır... İkinci temel, egemenliğin sahibi olan ulusun bireylerine engelsiz ve tam bir siyasal katılma imkanının sağlanmasıdır. Bu imkansızlanamazsa, ulusal egemenlik ilkesi, işleyemez...

Demokrasinin üçüncü temeli, ulusal egemenlik ve tam bir siyasal katılma içinde kurulan toplum yapısının "insan haklarına" dayalı bir hukuk devleti niteliğinde olmasıdır. İnsan haklarının eksiksiz tanınip tam uygulaması iledir ki ulusun egemenliği, bireylerin siyasal katılması güvence altına alınabilir. Bağımsız, her türlü etkiden uzak bir biçimde çalışan "yargı" organı, insan haklarının gelişmesinde rol oynar, onların kötüye kullanılmasını da önler.

İşte, bu üç temel öğeyi içinde barındırmayan siyasal sistemler, demokratik nitelikten yoksundurlar. Ama insaf ile belirtilmelidir ki, üç temel birden atıp demokrasi yapısını kurmak da mümkün değildir. Bugün, demokratik sistemi yaşatan toplumlar, gerçi diğer toplumlardan önce bu ülküye ulaşma mücadelesini başlatmışlardır. Fakat her üç öğeyi birden kuramamışlardır; zorlu ve acı deneyler geçirerek yavaş yavaş hedefe varabilmişlerdir.

Üç ana temele dayanan demokrasi ona inanmış kadrolarca, ağır ve uzun mücadeleler sonunda gerçekleştirilebilir...

Türk ulusu, demokrasi bilinci-ne sahip, yüksek nitelikli insanlardan oluşur. Bu ulusa demokrasiyi yerleştirmek yolunda yapılan mücadeleler söylediğimiz nitelik dolayısı ile daha zahmetsiz ve hızlı geçiyor. Olaylara uzaktan, objektif bakan bilim adamlarının ortak görüşü böyledir. Ama biz de her üç temel birden kuramadık. Zira diğer ulusların tarihinde olduğu gibi, bizde de kendine özgü şartlar vardı. Ondandır ki bizim demokrasiye ulaşma çizgimiz de kendi niteliklerimizi taşır.

Bu yıl Balıkesir'de düzenlenen IX. Milli Egemenlik Sempozyumu'nun açış konuşmasını yapan TBMM Başkanvekili ve TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Başkanı vefa Tanır dünyada demokrasiden daha iyi bir yönetim biçimi bulunmadığını söyledi.

Biz aslında, demokrasiye geçişte insan haklarını esas almış ve daha 1839 yılında, yani Fransız ihtilalinden oldukça kısa bir zaman sonra Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile bu süreci işletmeye başlatmışızdır. Ancak, insan haklarının en önde gelenleri olan yaşam güvencesi ve yasalar karşısında eşitlik sağlandıktan sonra, iktidarlar, siyasal katılmayı, çoğulcu demokrasiyi gerçekleştirecek adımları atmakta çekingen kaldılar. Tam anlamı ile eğitilememiş olan halk, bu yoldaki isteklere karşı kayıtsızdı. Demokrasinin niteliğini kavramış olan bir avuç aydının yürüttüğü mücadele bu nedenlerle tökezlemiş, Meşrutiyet hareketleri verimli sonuçlar getirmemiştir. Zira siyasal iktidarı elinde tutan güç egemenliğin de sahibi idi. O güç anayasayı yapan "kuruculuk" niteliğini bile içeriyordu. Başka bir deyişle, egemenlik ulusta değildi; bir hanedanın elinde idi.

İşte bu kısır yapının kırılıp demokrasinin en önemli temellerinden "ulusal egemenliğe" erişmede Kurtuluş Savaşının oynadığı rolü inkar etmek mümkün değildir.

Ulusların tarihindeki en olumsuz gelişmeler bile olumlu yöne çevrilebilirler. İşte 1918 yılı sonunda Osmanlı Devleti'nin fiilen sona ermesi, yurdumuzun işgal edilmeye başlanması, geçmişimizde eşi görülmemiş bir yenilginin acısını tatmamız,

demokrasi tarihimiz açısından mutlu bir başlangıcın da yolunu açmıştır. O da ulusun bilinçlenmesi, siyasal bakımdan kendi kendini örgütleme yeteneğini göstermesidir. Nitekim değerli iki bilim adamımız şöyle diyorlar:

"Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkan ve Türkiye'nin başarılı bir kurtuluş savaşı verebilmesi, büyük ölçüde halkın desteğini ve katılımını sağlayacak bir örgütlenmeyi gerçekleştirebilmesiyle olmuştur.

Savaşta askeri zaferin elde edilmesi kadar, hatta ondan da önemli olan, Osmanlı toplumsal yapısı içinde gücünü halktan alan, meşruiyetini halka dayanmakta bulan bir örgütlenmenin gerçekleştirilebilmesidir. Kurtuluş Savaşı'nın Batı Anadolu'da toplanan Balıkesir, Nazilli, Alaşehir Kongreleri ile Doğu Anadolu'da toplanan Erzurum ve Sivas Kongrelerinden başlayıp Büyük Millet Meclisi'nin kurulmasıyla noktalanmış örgütlenmesi bir sivil örgütlenmedir.

İşte aziz dinleyenlerim: Anadolu halkı, başlarındaki yerel önderlerin çabalarıyla kendi iradesini kullanarak örgütlenmeye başlayınca, ulusal egemenlik ilkesinin doğum süreci de kendini göstermişti. Bu sürecin yerel kongrelerle başladığı inkar edilemez. Yurdun hemen hemen her yerinde bugüne kadar yapılabilen saptamalara göre 28 kongre toplanmıştır. Bir kaç yıl öncesinin "kaderci" toplumu,

Balıkesir'de sempozyumla birlikte Balıkesir Valiliği tarafından Atatürk kitapları sergisi açıldı. TBMM Başkanvekili Vefa Tanır, sergiyi Balıkesir Valisi Rıza Akdemir'le birlikte gezdi.

şimdi iradesinin gücünü anlama yoluna girmişti.

Balıkesir bu kongrelerin en önemlilerinin toplandığı, ilk önce Ege'deki direnme mücadelesinin örgütlendiği, giderek bütün vatanın kurtuluşunun planlanabildiği en önemli merkezlerden biri idi. Bu yıl Milli Egemenlik Haftası'nı bu şirin ve güzel ilimizde açmamızın özelliği bu noktada yatmaktadır.

Sözlerimi bitirmeden şu hususa da değinmek istiyorum:

Bu kongrelerle başlayan yerel siyasal iktidarlar içinde en önemlilerinden biri Balıkesir'de oluşandır. Balıkesir kongreleri ile kurulan örgüt, tüm Batı Anadolu'nun işgaline kadar, Ege Bölgesi ve bütün yurdu kurtarmak için gerekli her türlü tedbiri almak için canla başla didinen eşsiz vatanseverlerin yazdıkları destanlarla tarihe geçmiştir. Ancak şurası da var ki, bütün yurttaki vatansever çabaların bir büyük amaca yöneltilmesi, ancak bunların birleştirilebilmesi ile kabildi. Nitekim Ege'deki yurtseverler tek başarılarına korkunç işgali önleyememişlerdir.

Bütün ulusal güçlerin tek merkezde toplanması ve tek hedefe yönetilebilmesi Kurtuluş Savaşının en önemli işi idi. Bu inanılmaz derecede

zor işi, her inkılapta olduğu gibi, bizde de bir önder ve O'na inanan bir kadro başarmıştır. Sivas kongresi yerel iktidarların birleştirildiği büyük bir toplantıdır. Onun sonucunu ise biliyorsunuz: İlk önce Padişahın kurduğu Meclise bir şans daha tanımak...

Mustafa Kemal Paşa, Meclis-i Mebusan'ın artık işlevini yitirdiğini, herkesten önce anlamıştı, ama bu yıkılışı herkese en kesin bir biçimde göstermek gerekiyordu. Meclis-i Mebusan düşmanlar tarafından basılıp, varlığı ortada kaldırılınca ulusal egemenliğe gidiş artık önlenemezdi. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kurulması böylece, tarihi şartların doğurduğu zorunlulukların önder kadro tarafından biçimlendirilmesi demektir. Bütün bu gerçekler Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin demokrasiye temel olan yapısını hiç bir kuşkuyla yer vermeyecek tarzda açıklar. Savaşı kazanan, barışı sağlayan Türkiye'yi çağdaşlaştırma içine sokan bu Meclis'tir; yani, ulusun iradesidir.

Şimdi yapılması gereken, sağlam bir biçimde erişilen bu ilk demokratik temelın yanında yer alması gereken diğer iki temeli de iyice pekiştirmektir. Tarih ile içinde bulunduğumuz süreç bu mutlu sonuca erişmek üzere olduğumuzu gösteriyor. Bu sonuca

erişmeyi daha da çabuklaştırmak, demokrasiye olan inancımızı durup dinlenmeden işleyip geliştirmekle mümkündür. Bu konuda en büyük sorumluluk da elbette yüce Ulusun temsilcisi olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne düşüyor. Bu sorumluluğun gereğini yerine getirmek üzere elbirliği ile çalışalım."

Bildiriler

Sempozyumda daha sonra konuşmacılar bildirilerini sundular. Konuşmacılar ve sundukları bildirilerin konuları şunlar:

- 12. Dönem Balıkesir Milletvekili A. Aydın Bolak: "Balıkesir Kuveyi Milliyesinden TBMM'nin Açılışına Doğru"

- İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bülent Tanör: "Yerel Kongrelerde Milli Egemenlik Düşüncesi"

- İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İlder Turan: "Yerel ve Ulusal Seçkinleri Birleştiren Bir Kurum Olarak TBMM"

- Ankara Üniversitesi DTCF Öğretim Üyesi Prof. Dr. Şerafettin Turan: "Milli Egemenlik Kavramının Türk Düşün Hayatına Girmesi ve Yerel Kongrelere Yansıması"

İstanbul Milletvekili Temel Gündoğdu'yu kaybettik

Türkiye Büyük Millet Meclisi Nisan ayında genç üyelerinden birini daha yitirdi. ANAP İstanbul Milletvekili Temel Gündoğdu 24 Nisan günü geçirdiği kalp krizi sonucu 45 yaşında yaşamını yitirdi.

Daha önce böbrek hastası olan Temel Gündoğdu böbrek hastaları için gösterdiği çabalarla tanınıyordu.

İstanbul Milletvekili Temel Gündoğdu'nun ani ölümü üzerine Anavatan Partisi'nin TBMM'deki üye sayısı 100'e inerken, boş üyelik sayısı da 8'e yükseldi.

Nisan ayı içinde TBMM'deki milletvekili dağılımında başka bir değişiklik olmadı.

ANAP İstanbul Milletvekili Temel Gündoğdu 24 Nisan günü geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdi. Gündoğdu'nun ölümüyle TBMM'deki boş üyelik sayısı 8'e çıktı.

27 Mart yerel seçimlerinin kesin sonucu alındı

Yüksek Seçim Kurulu, Nevşehir ilinde ve bazı ilçelerde yapılan itirazlar üzerine belediye başkanlığı seçimlerini iptal etti. Buralarda seçimler 60 gün içinde yeniden yapılacaktır.

27 Mart 1994 günü tüm yurttaki yapılan il genel meclisi, belediye başkanlığı, belediye meclis üyeliği ile köy ve mahalle muhtarlıkları seçimlerinin kesin sonucu alındı.

Yüksek Seçim Kurulu'ndan verilen bilgiye göre il genel meclisi seçiminde 31 milyon 960 bin 555 seçmenden 29 milyon 456 bin 498'i oy kullandı, bunlardan 28 milyon 208 bin 036'sı geçerli sayıldı. Böylece seçime katılma oranı yüzde 92.165 olarak gerçekleşti. Bu seçimde DYP birinci, ANAP ikinci, RP üçüncü, SHP dördüncü parti oldu.

Büyükşehir belediye başkanlığı seçiminde ise 10 milyon 904 bin 360 seçmenden 9 milyon 739 bin 574'ü oy kullandı, bunlardan 9 milyon 143 bin 354'ü geçerli sayıldı. Bu seçimde RP 6, DYP 3, ANAP 3, SHP 2 ve CHP 1 başkanlık kazandılar.

Belediye başkanlığı seçimlerinde de 23 milyon 366 bin 089 seçmenden 21 milyon 142 bin 499'u oy kullandı, 19 milyon 897 bin 335'iy geçerli sayıldı. Üyelik seçiminde ise 21 milyon 102 bin 428 kişi oy kullandı, 19 milyon 734 bin 355'iy geçerli sayıldı.

Bu arada YSK tarafından iptal edilen Nevşehir belediye başkanlığı ile bazı ilçe belediye başkanlıkları için yeniden seçim yapılacaktır.

TBMM BÜLTENİ ○ 20

30 NİSAN 1994'TE MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

DYP	178
Doğruiyol Partisi	
ANAP	100
Anavatan Partisi	
SHP	55
Sosyaldemokrat Halkçı Parti	
RP	39
Refah Partisi	
CHP	18
Cumhuriyet Halk Partisi	
DEP	13
Demokrasi Partisi	
MHP	13
Milliyetçi Hareket Partisi	
BBP	7
Büyük Birlik Partisi	
DSP	3
Demokratik Sol Parti	
YP	3
Yeni Parti	
MP	2
Millet Partisi	
BAĞIMSIZLAR	11
BOŞ	8

TBMM Başkanı Cindoruk, BAB Savunma Komisyonu Heyeti Başkanı Fransız Parlamenter Jacques Baumel'i TBMM'de kabul etti

Cindoruk'tan Avrupa'ya sitem

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Türkiye'nin yaşadığı ekonomik krizin Avrupa barışına yaptığı katkının "ceremesi" olduğunu söyledi.

Çeşitli temas ve incelemeler yapmak üzere 18-22 Nisan tarihleri arasında Türkiye'yi ziyaret eden Batı Avrupa Birliği (BAB) Asamblesi Savunma Komisyonu heyetini TBMM'de kabul eden Cindoruk, Türkiye'nin son yıllarda Batı Avrupa ve dünya barışı için çok ağır zararlara uğradığını, ancak yaptıklarından pişman değil, şikayetçi olduğunu dile getirdi.

Körfez Savaşı ve sonrasında Türkiye'nin aktif politikasının barışta önemli rol oynadığını savunan Cindoruk, Irak ambargosunun sadece Türkiye'ye zarar verir hale geldiğini belirterek "Ambargonun zararları ekonomimize yansdı. Milyarlarca dolar zararımız var" dedi. Cindoruk, Türkiye'nin Avrupa Konseyi, AGİK, BM ve NATO üyesi olarak bütün yükümlülüklerini titizlikle yerine

getirdiğini ancak buna karşılık Batı'dan yeterli anlayış ve destek göremediğini söyledi.

Bosna Hersek'te bir insanlık dramının yaşandığını kaydeden Cindoruk Avrupa ülkelerinin yanısıra NATO'nun da bu duruma seyirci kaldığını belirtti. Dağılmış olan Yugoslavya ülkelerine konan ambargonun Türkiye'yi bir başka mali sıkıntıya soktuğunu ifade eden Cindoruk, "Doğu-Batı arasındaki transit yol olan bu yol kapanmıştır. Bunun ekonomik ve stratejik sonuçları vardır. Türkiye'ye ve Bulgaristan'a milyarlarca dolar zarar vardır. Türkiye dünya barışı için ağır bedeller ödemiştir " dedi. Cindoruk konuşmasına şöyle devam etti:

"Buradaki üzüntüm, bütün bu çabalara rağmen Bosna'da özellikle bir insanlık dramının önlenememiş olmasından doğan şikayettir. Hem halkım hem parlamento hem devletim bu konuda çok üzgündür. Bunca çaba, bunca fedakarlığa rağmen henüz bunların bir barış sürecine

getirilmemesi üzüntü vericidir. Barış sürecinin sağlanması için yeterli ağırlığım, askeri ve siyasi kararlılık olarak ortaya konmamasından üzüntü duyulmaktadır. O nedenle bu ihtilafların giderilmesi için daha fazla etkili araç kullanma hakkını kendimizde görüyorum"

BAB Savunma Komisyonu Heyeti Başkanı Jacques Baumel de, Türkiye'nin Körfez Savaşı ve sonrasında ödediği ekonomik bedelin bilindiğini kaydederek, "Türkiye'nin Batı için önemi tartışılmazdır. NATO'ya sadakatini ve uluslararası yükümlülüklerine katılımını takdir ediyoruz" dedi.

Avrupa Birliği'nin savunma ayağını teşkil eden BAB'da Türkiye'nin savunma gücü ve NATO'nun üstleneceği yeni roller konusunda görüşmeler ve incelemeler yapan konuk heyet TBMM Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonları, Genelkurmay Başkanlığı, Mürted 4. Jet Ana Üs Komutanlığı ve Marmaris Aksaz Deniz Üssü'nü de ziyaret ederek temas ve incelemelerde bulundu.

TBMM'de Kıbrıs dayanışması

Kıbrıs konusundaki son tartışmalar, bu konuda parlamentoda tam bir dayanışma bulunduğunu ortaya çıkardı. Cindoruk, "Hiçbir hükümet Türk halkına rağmen bu davadan vazgeçemez" dedi.

TBMM'de yayınlanan deklarasyonda, 1974 öncesi koşullara dönülmesinin sözkonusu olmayacağı, Kıbrıs Türk halkının istemediği bir çözümün kabul edilemeyeceği vurgulandı.

Kıbrıs konusunda ortaya çıkan son tartışmalar, bu sorun karşısında parlamento çatısı altında tam bir dayanışma bulunduğunu ortaya çıkardı. TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, "Hiçbir hükümet Türk halkına rağmen bu davadan vazgeçemez. Kapalı kapılar ardındaki hiç bir söz Türk halkını bağlamaz" derken, TBMM'de grubu bulunan partilerin yöneticileri tarafından ortak imzayla yayınlanan deklarasyonla Kıbrıs Türk halkına tam destek verildi.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutlama programı çerçevesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanı Ayhan Halit Acarkan ve beraberindeki parlamento heyeti TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un konuğu olarak Ankara'ya geldi. TBMM Başkanı Cindoruk, Acarkan ve beraberindeki heyet onuruna verdiği yemekte, Kıbrıs sorununa ilişkin görüşlerini açıkladı. Kıbrıs davasının Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk halkının milli davası olduğunu vurgulayan Cindoruk, şöyle devam etti:

"Hiçbir siyasetçi, Türk halkına rağmen, Türk parlamentosuna rağmen, bu milli davadan vazgeçemez, taviz veremez inanıyorum ki, siyaset farkı gözetmeksizin, parti farkı gözetmeksizin Yüce Meclisimiz yine görüş birliği içinde olacaktır. Hiç bir Hükümet, Meclisimize rağmen, hiç bir taviz veremeyecektir, vermeyecektir, vermemelidir.

Parlamentomuz milletimizi temsil etmektedir. Evet, parlamentolar yönetici değildir ama milli iradeyi temsil eder. Parlamentomuzun kararına rağmen hiç bir karar geçerlilik sağlamaz,

TBMM BÜLTENİ 22

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanı Ayhan Halit Acarkan TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un konuğu olarak Ankara'ya geldi ve 23 Nisan kutlamalarına katıldı.

hiç bir söz geçerlilik getirmez. Kapalı kapılar arkasındaki hiç bir söz, Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk halkını bağlamaz.

Türkiye Cumhuriyeti ve Türk Halkı, Kıbrıs Türk halkına sesleniyor: Sizinle beraberiz. Haklı davanızda sonsuza kadar sizinle beraberiz."

Kıbrıs ayakbağı değil

TBMM Başkanı Cindoruk, Kıbrıs sorununa ilişkin görüşlerini, Ankara Ticaret Odasına yaptığı ziyarette de dile getirdi. Kıbrıs'ın, Türkiye'nin önemli sanayi tesislerinin

ve turizm alanlarının bulunduğu güney sahillerine yakınlığı nedeniyle stratejik öneme sahip olduğunu vurgulayan Cindoruk, "Kırk mil yakınımda, güçsüz bir devletin elinde Kıbrıs bizim için bir dinamit sandığıdır. Türkiye böyle stratejik bir sıkıntıya düşemez" dedi.

Lavrlon Kampı benzeri

Hüsamettin Cindoruk, Kıbrıs'ın Orta Doğu açısından da kilit nokta olduğunu işaret etti ve şöyle konuştu:

"Bugün eğer Türkiye Kıbrıs meselesinde taviz verir, karşılıksız,

sonuçsuz bir biçimde meseleyi teslimiyetle bitirirse çıkacak sonuç şudur: Nasıl bugün Atina yakınında Lavrion kampı varsa Kıbrıs'ta da Lavrion kampları kurulacaktır. Nasıl bugün Atina'da PKK bölgesel bürosunu açmışsa yarın Girne'de de bunu açacak. Türkiye böyle bir tehlikeye kendisini atamaz.

BM'nin Kıbrıs konusundaki girişimleri üzerinde de duran Cindoruk, "Birleşmiş Milletler bir meseleyi çözmek istiyorsa öncelikli mesele Bosna olmalıdır. Orada insanlar ölüyor, bugün Kıbrıs'ta banş var." diye konuştu. Kıbrıs sorununun Türkiye'nin ayağına takılan bir sorun olmadığını kaydeden Cindoruk, Türkiye'nin ayağına takılan sorunun gerçek demokrasinin kurulamamış olmasından kaynaklandığını ifade etti ve gerçek demokrasiye ulaşmak için yapılması

gereken anayasal ve yasal düzenlemeleri anlattı.

Hüsamettin Cindoruk'un, 22 ve 25 Nisan tarihlerinde dile getirdiği "Kıbrıs davası, Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk Halkının milli davasıdır" görüşü, TBMM Genel Kurulu'nun 25 Nisan günü yapılan toplantısında yayınlanan deklarasyonda karşılık buldu.

DYP Grup Başkanvekili Turhan Tayan, SHP Grup Başkanvekili Aydın Güven Gürkan, ANAP Grup Başkanvekilleri Oltan Sungurlu ve Eyüp Aşık, RP Grup Başkanvekili Oğuzhan Asiltürk ile SHP Ankara Milletvekili Mümtaz Soysal'ın imzalarını taşıyan deklarasyonla, TBMM'nin Kıbrıs konusuyla ilgili görüşü dünyaya açıklandı.

Okunmasından sonra TBMM'de temsil edilen öteki partilerin de katıldıkları bu deklarasyon şöyle:

TBMM'nin Kıbrıs Deklarasyonu

TBMM geçen yıl 10 Haziran 1993 tarihli oturumunda kabul ettiği kararla ilan ettiği gibi, Kıbrıs Türk Halkının 30 yılı aşan bir süreden beri temel özgürlüklerini, güvenliğini ve eşitliğini koruma yönünde sürdürdüğü hak hukuk mücadelesini desteklemektedir.

Kıbrıs'ta adil, kalıcı ve gerçekçi bir çözüme ancak iki halkın özgür iradesiyle ulaşılabilecektir. 1974 öncesinin ıstıraplı koşullarına geri dönülmesi kabul edilemez. Bu çerçevede milletimiz, Kıbrıs Türk halkının razı olmayacağı bir çözümü kabul etmeyecektir.

TBMM, bu doğrultuda Türkiye'nin anlaşmalardaki garantörlüklerinden kaynaklanan vecibelerin ve kendisine düşen sorumlulukları yerine getirmeye kararlı olduğunu bir kez daha ilan eder.

Bu bakımdan:

1- Kıbrıs'taki müzakereler her bakımdan eşit haklara sahip, iki eşit toplumun varlığı esas alınarak yürütülmelidir.

2- Kıbrıs konusu bir bütün olarak ele alınmalı ve iki toplumun temsilcileri arasında yapılacak serbest

müzakerelerle çözüme kavuşturulmalıdır. Dış müdahale kabul edilemez.

3- İki taraf arasında müzakere yoluyla varılacak mutabakatlar ancak her iki halkın onayından sonra geçerlik kazanabilir.

4- Meclisimiz, Kıbrıs Türk halkının KKTC Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş liderliğinde sürdürdüğü barışçı çabaları takdirle karşılamaktadır. Bu çerçevede Sayın Denktaş'ın, adada iki taraf arasında mevcut güven bunalımını gidermek amacıyla ileri sürülen önlemleri görüşmeyi ilke olarak kabul etmesi ve iki toplumun eşit haklara sahip olmasını sağlamaya çalışması, KKTC'nin müzakere sürecindeki ve barış yolundaki yapıcı tutumun yeni ve somut bir örneğini oluşturmaktadır.

5- TBMM, Türkiye'nin Kıbrıs Türk halkıyla birlik ve dayanışma içinde Kıbrıs davasına kararlılıkla sahip çıkmakta olduğunu ve KKTC'ye her alanda mevcut desteğini artan bir biçimde sürdüreceğini ve bu vesileyle herkese bir kez daha duyurmayı Türk halkının iradesini temsil etmekten doğan kaçınılmaz bir ödev sayar.

KAA komite toplantıları

Kuzey Atlantik Asamblesi (KAA) Bilim ve Teknik Komite Üyeleri Cemal Özbilen ve Vehbi Dinçerler Moskova'da 11-13 Nisan tarihleri arasında Siyasi ve Uluslararası İncelemeler Merkezi'nce düzenlenen uluslararası konferansta Türkiye'yi temsil etti. KAA Ekonomik Komite toplantısı 12-15 Nisan tarihleri arasında Kazakistan'ın başkenti Almatı'da yapıldı. Toplantıda Türkiye'yi KAA Ekonomik Komite üyeleri Oğuzhan Asiltürk ve Bahattin Alagöz temsil etti. Asiltürk ve Alagöz Almatı'da Ekonomik Komite ayrıca Ekonomi, Dışişleri, Savunma ve Adalet Bakanlıklarını, Devlet Mülkiyet Komitesi ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nü ziyaret ettiler. KAA Savunma Güvenlik Komitesi üyesi Ali Eser de 14-16 Nisan tarihleri arasında Slovakya'da düzenlenen "Merkezi Avrupa'da Bölgesel Güvenlik" konulu Rose Roth seminerinde Türkiye'yi temsil etti.

AGİK Başkanlık Divanı toplantısı

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) Parlamenter Asamblesi Başkanlık Divanı (Büro) toplantısı 25-26 Nisan tarihleri arasında Malta'da yapıldı. AGİK Parlamenter Asamblesi Başkan Yardımcısı Ankara Milletvekili Uluç Gürkan'ın da katıldığı toplantıda demokrasiye yeni geçen ülkelerden Moldova ve Ukrayna'da seçimlerin demokratik bir iklim içinde serbest ve adil yapıldığı ancak Kazakistan seçimleri için aynı şeyleri söylemenin güç olduğu dile getirildi. AGİK P.A.'nın 3. Genel Kurulu'nda ele alınacak komite raporları konusunda Büro üyelerinin görüş belirttiği toplantıda "self determination" başlıklı rapor konusunda farklı yorumlar ortaya atıldı. AGİK P.A. Başkanlık Divanı 13-17 Haziran tarihleri arasında Eski Yugoslavya ülkelerinde incelemelerde bulunacak.

Türkiye-Almanya Parlamentolararası Ortak Çalışma Grubu Bonn'da toplandı

Almanya ile gerilim

Kürt önergesi | *Parlamentolararası Ortak Çalışma Grubu toplantısından önce Alman Parlamentosu Türkiye'nin görüşlerine dahi başvurmadan "Kürt önergesi"ni kabul etti.*

Çifte vatandaşlık | *Bonn hükümeti Almanya'da yaşayan Türklere çifte vatandaşlık hakkını reddetti.*

Türkiye-Almanya Parlamentolar Arası Ortak Çalışma Grubu'nun Bonn'da yaptığı ilk toplantı gergin bir atmosferde yapıldı. Alman Parlamentosu'nun toplantıdan bir gün önce Türk tarafının görüşlerine başvurmak ihtiyacı bile duymadan kabul ettiği "Kürt önergesi" iki heyet arasında soğuk bir hava esmesine neden oldu. Türk Heyeti Başkanı Mustafa Kalemli, "Bölücü grupları değil, bizi dinleyip karar vermelisiniz. Türkiye'nin hiç kimseden ders almaya ihtiyacı yok" dedi.

Parlamentolar Arası Ortak Çalışma Grubu ilk toplantısını 28-30 Nisan tarihleri arasında Bonn'da yaptı. Toplantıdan bir gün önce Hristiyan Demokrat Parti (CDU), Hristiyan Sosyal Birlik (CSU), Hürt Demokrat Parti (FDP) ve Sosyal Demokrat Parti (SPD) tarafından ortaklaşa hazırlanan "Türkiye'deki Kürt Sorununun Barışçı Yollardan Çözümü için CDU/CSU, FDP ve SPD'nin Ortak Önerisi" tartışmaya bile açılmadan Almanya Federal Meclisi'nde kabul edildi. Eyaletler Meclisi tarafından sunulan "Çifte Vatandaşlık İlkesinin Kabulü ve Alman Uyuşuna Geçişin Kolaylaştırılması" başlıklı yasa tasarısı ise reddedildi.

Açış konuşmasını yapan Almanya Federal Cumhuriyeti Meclis Başkanı Rita Süßmuth, Alman parlamentosunun toplantıdan bir gün önce ortak "Kürt önergesi"ni kabul etmesini talihsizlik olarak niteledi ve

Mustafa Kalemli

Rita Süßmuth

"Bu konuyu sizlerle konuşup, gözden geçirseydik daha iyi olurdu. Bu önerge keşke Mayıs ayında Meclis'te ele alınsaydı" dedi. Süßmuth, Çalışma Grubu'nun yetkisi olmasa bile, sorunların ve isteklerin daha hızlı ve rahat şekilde ele alınmasına büyük katkısı olacağını söyledi.

TBMM Başkanvekili Mustafa Kalemli de yaptığı konuşmada, "Kürt önergesi"nin kabulünün, bu toplantının ölü doğmuş gibi bir havayla başlamasına neden olduğunu, buna rağmen diyalog ve eleştirinin yararlı olduğunu söyledi. Kalemli, Almanya'da seçim yılı nedeniyle bazı grupların ve partilerin masa altından beslenen haberlerle çalışan kasıtlı basın, Türkiye aleyhindeki kampanyasını sert bir dille eleştirdi ve "Ambargo kararı birtakım çevrelerin baskısıyla alınırsa dostluğu zedeler, biz dostluğun devamından yanayız." dedi. Kalemli, Türkiye'nin demokratik bir ülke olarak, hukuk devleti çerçevesinde terörle mücadele ettiğini belirterek şunları söyledi:

"Mayın döşeyip, çocukların parçalanmasına neden olan, petrol boru hattını, Kuzey Irak'ta Kürtlere yardım olsun diye kurduğumuz elektrik şebekesini bombalayan teröristlere, Türk halkı "Buyrun kahve içelim mi?" diyecek şekilde konuştu. TBMM'de 157 Kürt kökenli milletvekili olduğunu vurgulayan Kalemli, "Bunlara Kürt milletvekili diyemezsiniz, Kürt kökenli

Mustafa Kalemli | *Bölücü grupları değil bizi dinleyip karar vermelisiniz. Bizi dostça eleştirebilirsiniz ama Türkiye'nin hiç kimseden ders almaya ihtiyacı yok.*

Rita Süßmuth | *Bu önergeyi sizlerle konuşup gözden geçirseydik daha iyi olurdu. Bu önerge keşke Mayıs ayında Meclis'te ele alınsaydı.*

milletvekili diyebilirsiniz" dedi. Şiddet olayına karışan PKK yandaşlarının iadesinde, büyük yaygara kopanlığına işaret eden TBMM Başkanvekili Kalemli, suçluların iadesiyle ilgili anlaşmaya her iki ülkenin imza attığını, Türkiye'den ayrıca bir taahhüt istemenin talihsizlik olduğunu belirtti ve şöyle dedi: "Bu insanlar iade edilirse, diğer şiddet yanlıları, Almanya'da bir daha bu tip eylemlere girişmeye cesaret edemeyecektir. Bunların Türkiye'de işkence göreceği ve idam edilecekleri yolundaki iddialar tamamen asılsızdır. Türk yasalarına göre suçsuz bir kişinin gözaltında tutulması söz konusu değildir."

Türkiye'nin hiç kimseden alınacak bir dersi olmadığına dikkat çeken Kalemli, DEP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasında da tamamen demokratik esaslardan hareket edildiğini, nitekim Anayasa Mahkemesi'nin bunlardan birinin itirazını kabul ettiğini söyledi.

30 yılı aşkın süredir Almanya'da yaşayan Türk insanına bazı alanlarda hala eşit haklar sağlanmadığını ifade eden Mustafa Kalemli, "Çifte vatandaşlık" hakkının reddedilmesini "talihsiz bir karar" olarak niteledi. Kalemli, Türkler'e yerel düzeyde bile seçme ve seçilme hakkı verilmemesini doğru bulmadıklarını belirterek Almanya'daki Türk vatandaşlarının birinci sınıf vatandaş olarak muamele görmeye hakkı olduğunu vurguladı.

Türkiye-Almanya Ortak Çalışma Grubu Basın Bildirisi

Türk-Alman Parlamentoları Ortak Çalışma Grubu toplantısından sonra açıklanan basın bildirisinde özetle şu görüşlere yer verildi:

- Türk tarafı, Türkiye'den bir parlamento heyetinin Bonn'a temaslarda bulunmak üzere geldiği gün Federal Meclis'in Kürt konusunda kendilerine danışma gereği duymadan tüm yönleriyle gerçekleri yansıtmayan bir karar tasarısı kabul etmiş olmasını esefle karşılamıştır.

- Türk tarafı, Federal Meclis'in Almanya'daki koşullar sebebiyle öncelikle yabancı düşmanlığı konusunda bir karar tasarısı kabul etmesi gerektiğini vurgulamıştır.

- Taraflar, 30 yıldan beri Almanya'da yaşayan ve Almanya'yı ikinci vatanları sayan, Alman ekonomisine, sosyal ve kültürel hayatına önemli katkılar sağlayan Almanya'daki Türkler'in her alanda Almanlarla tam hak eşitliğine kavuşturulmaları konusunda görüş birliğine varmışlardır. Bu çerçevede, arzu eden Türklerin Alman vatandaşlığına geçmelerinin kolaylaştırılması için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması temenni edilmiştir. Ayrıca Türk vatandaşlarının hiç bir şekilde Avrupa Birliği ülkeleri vatandaşlarına nazaran daha az avantajlı duruma getirilmemeleri ve yapılacak yasal düzenlemelerde bu hususun gözönünde bulundurulması tavsiye edilmiştir. Alman vatandaşlığına geçişin kolaylaştırılması ve Türklere çifte vatandaşlık hakkı tanınması temennisi dile getirilmiştir.

- Türk ve Alman milletvekilleri, yabancı düşmanlığını şiddetle kınamışlar ve Almanya'da yaşayan Türklerin ve diğer yabancıların can ve mal güvenliğine yönelik eylemleri planlayanların ve icra edenlerin şiddetle cezalandırılması, gençleri yabancı düşmanlığına ve şiddet eylemlerine teşvik eden bütün

örgütlerin yasaklanması konusunda görüşbirliğine varmışlardır.

- Taraflar ayrıca, Türklerin, Alman toplumuna uyumunun sağlanması için yürütülmekte olan çalışmaların hızlandırılması ve böylece yabancı düşmanlığının temel nedenlerinden birinin ortadan kaldırılması hususunda da mutabık kalmışlardır. Türk ve Alman milletvekilleri okul kitaplarının yeniden gözden geçirilerek Türk ve alman dostluğunun tarihi gelişimini ve Almanya'daki Türklerin, Alman toplumuna katkılarını anlatan bilgilerin bu ders kitaplarında yer almasını önermişler ve basın yayın kuruluşlarının da bu yönde

aydınlatıcı, dostluğu ve işbirliğini teşvik edici yayınlar yapmasını temennisini dile getirmişlerdir.

- Alman milletvekillerinin TBMM'nin bazı milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin endişelerine dayalı olarak Türk tarafı, Türkiye'deki anayasal sistem, CMUK'da yapılan değişiklikler ve Türkiye'nin taraf olduğu insan hakları sözleşmeleri hakkında bilgi vermiştir.

- Taraflar, Türkiye'ye karşı şiddetle başvuran eylemcilerin Almanya'da faaliyet göstermelerini şiddetle kınamışlar ve bu eylemcilerin bir an önce Türkiye'ye iade edilmeleri gerektiği hususunda görüş birliğine varmışlardır.

- Taraflar Türkiye ile Almanya arasında siyasi, ekonomik, askerî ve kültürel işbirliğinin uzun yıllardan beri her iki ülkenin menfaatine hizmet ettiğini vurgulamışlar ve işbirliğinin güçlendirilerek sürdürülmesini kabul etmişlerdir.

- Türk ve Alman parlamentolar geçmişte bilgi eksikliğine dayanan yanlış anlamaların Türk-Alman ilişkilerini zedeleyici gelişmelere yol açtığını kaydederek ileride çıkabilecek ihtilaflı konularda Türk ve Alman hükümetlerinin herhangi bir tutum ve politika belirlemeden önce birbirleriyle üst düzeyde istişare etmelerinin lüzumu üzerinde görüş birliğine varmışlardır.

- Taraflar Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki mevcut anlaşmaların temel hedefinin Türkiye'nin AB'ye tam üyeliği olduğunu gözönünde bulundurarak, Almanya'nın AB Dönem Başkanlığı sırasında ilerlemeler sağlanması için gerekli her türlü girişimin yapılması özellikle Türkiye ile AB arasında gümrük birliğine geçilmekte olan bu dönemde ticarî işbirliğini kısıtlayan tüm engellerin kaldırılması gereği üzerinde durmuşlardır.

NE NEDİR?

Ortak Çalışma Grubu

Türkiye ve Almanya arasındaki sorunları görüşmek, istişarelerde bulunmak ve çözüm konusunda ortak çalışmalar yapmak üzere TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk ve Almanya Federal Meclisi Başkanı Rita Süßmuth'un çabalarıyla Türkiye-Almanya Parlamentolar Arası Ortak Çalışma Grubu oluşturuldu.

Grubun TBMM kanadı Başkanvekili Mustafa Kalemli'nin başkanlığında şu isimlerden oluşuyor: Yıldırım Avcı, Ülkü Gökalep Güney, M. Ateş Amiklioğlu, Ali Uyar, Ahmet Küçükkel, Işıl Saygın, Ali Günaydın ve Abdüllatif Şener. Ortak Çalışma Grubu'nun Almanya kanadında yer alan milletvekillerinin isimleri de şöyle: Thomas Kossendey (Başkan), Ulrich Schmalz, Eva-Maria Korz, Christian Schmidt, Merika Ganseforth, Uta Zapf, Uta Titze-Stecher, Werner Zywiets ve CDU'dan ismi daha sonra bildirilecek bir milletvekili daha katılacak. Ortak Çalışma Grubu biri Ankara diğeri de Bonn'da olmak üzere yılda iki kez toplanacak.

KEİPA Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre Komitesi Trabzon'da toplandı

Karadeniz'de hedef: Daha çok ticaret

Karadeniz Ekonomik İşbirliği üyesi ülkeler arasında ticari işbirliğini güçlendirmek amacıyla öncelikle gümrük düzenlemeleri geliştirilecek.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre Komitesi ikinci toplantısı 20-21 Nisan tarihlerinde Trabzon'da yapıldı. Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde gerçekleştirilen toplantıya Türkiye'nin yanı sıra Arnavutluk, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya ve Ukrayna'nın

KEİPA temsilcileri katıldı. Romanyalı Senatör Komite Başkanı Christian Dumitrescu'nun açış konuşmasından sonra Trabzon Valisi Alaaddin Yüksel böyle bir toplantıya evsahipliği yapmaktan duydukları mutluluğu dile getiren bir konuşma yaptı.

Tarım ve Köy İşleri Bakanı Reaiddin Şahin ise yaptığı konuşmada başta ulaşım, iletişim, bankacılık, mevzuat, ihracat, ithalat, gümrük gibi konularda karşılaşılan zorlukların ortak çalışmalarla aşılabileceğini bildirdi. Şahin, 1995'te AT'deki gümrük serbestliği içinde KEİPA ülkelerinin de süratle kendilerini bu duruma uydurmaya çalışacaklarını belirterek "Örgüt içinde ekonomik, teknik, ticari, kültürel, sosyal ve sportif her türlü konunun görüşülüp geliştirileceğine inanıyoruz" dedi.

Komite Başkan Yardımcısı Rasim Zaimoğlu da KEİPA ülkeleri ile iş yapan Türk girişimlerinin en büyük sorunlarından birisinin para transferi ve gümrük olduğunu vurguladı. KEİPA ülkeleri ile işbirliği çerçevesinde akli başında girişimciler kadar maceracı bir ruhla kap-kaç iş yapan bir kitlenin türediğinden şikayet eden Zaimoğlu "Bu maceracıları gelin beraberce temizleyelim, ortadan kaldıralım. Haksız rekabeti önleyelim" dedi. Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş da konuşmasında Trabzon'un Karadeniz'deki önemine değinerek "Konumu itibari ile İran, Ukrayna, Rusya, Gürcistan, Azerbaycan ve Orta Asya cumhuriyetlerinin Anadolu'ya açılan kapısı durumundadır" dedi. Ticaret ve yatırımlar üzerindeki engel ve kısıtlamalar kalktıkça ticari mübadele hacminin artacağını öne süren Göktaş "girişim ve yatırımlar hızlanacak ve bunun ülkelerimizin refahı üzerinde olumlu etkileri olacaktır"

diye konuştu.

Yapılan konuşmalardan sonra gündem ve 5-6 Ekim 1993'te Bükreş'te yapılan 1. toplantı tutanakları onaylanıp kabul edildi.

KEİPA Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre Komitesi Başkanı Cristian Dumitrescu'nun sunduğu "KEİPA Üyesi Ülkeler Arasında Gümrük Düzenlemelerinin Geliştirilmesi" konulu raporundan sonra yine aynı konuda bir tavsiye kararı tartışılarak Haziran ayında Bükreş'te yapılacak Genel Kurul'a sunulmaya hazır hale getirildi. Dumitrescu raporunda KEİPA üyesi ülkeler arasındaki ticaret hacminin geliştirilmesinin temel amaç olduğunu belirterek bunun aynı zamanda aşamalı olarak ekonomilerin ve ticari deneyimlerin Batı'ya uydurulmasına imkan tanıyacağını söyledi. Bu çerçevede bazı hazırlıkların yapılması gerektiğini vurgulayan Dumitrescu "Öncelikle karşılıklı fayda sağlayacak gümrük mevzuatı ve düzenlemeler oluşturulup uygulamaya geçilmelidir" dedi.

KEİPA Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre Komitesi Başkan Yardımcısı, Rasim Zaimoğlu da, "Karadeniz Otoyol Projesi" (Samsun-Artvin/Sarp Kapısı) konulu, KEİPA Başkan Yardımcısı İvanciv Nicolae Valeanu da "Karadeniz'de Çevresel Sağlık: Jeo-Ekosistemler ve Jeolojik Çevrenin Durumu" konulu birer rapor sundular. Komite Raportörü Giorgi Gachechiladze, "Karadeniz Havzasında Ekonomi ve Çevresel Koruma" konusunda periyodik bir yayın çıkarılmasını önerdi.

KEİPA Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre Komitesi'nin üçüncü toplantısı Arnavutluk'un başkenti Tiran'da yapılacak.

Vefa Tanır Beyaz Rusya'yı ziyaret etti

TBMM Başkanvekili Vefa Tanır başkanlığındaki bir parlamento heyeti 26-29 Nisan tarihleri arasında Beyaz Rusya'yı ziyaret etti. Beyaz Rusya Yüksek Sovyeti Birinci Başkan Yardımcısı Myechaslav Kuznetsov'un resmi davetlisi olarak Beyaz Rusya'ya giden Vefa Tanır başkanlığındaki TBMM heyetinde şu milletvekilleri yer aldı: H.İbrahim Özsoy, Yılmaz Ovalı, Mustafa Balcılar, Ahmet Bilyeli, Mustafa Baş, Atilla Hun, Bülent Atasayan ve Nevzat Ercan. Tanır başkanlığındaki Türk parlamento heyeti Beyaz Rusya'da Meclis Başkanı Myechaslav Grib başta olmak üzere Beyaz Rusya Dışişleri Bakanı, BDT Sekreteryası, Çernobil Komisyonu Başkanı ile görüşmelerde bulundu.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Bulgaristan Meclis Başkanı'nın konuğu oldu

Bulgaristan'dan KEİPA'ya yeşil ışık

Bulgaristan, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) üyeliğine sıcak bakıyor. Bu konudaki somut ilk sinyal Bulgaristan Meclis Başkanı Aleksander Yordanov'dan geldi. Yordanov, TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'a "KEİPA'ya kapılarımız kapalı değildir" dedi.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk başkanlığında 4 kişilik milletvekili heyeti Bulgaristan Meclis Başkanı Yordanov'un davetlisi olarak 4-6 Nisan tarihleri arasında Bulgaristan'ı ziyaret etti. Heyette Cindoruk'un başkanlığında şu milletvekilleri yer aldı: Salih Sümer, Ahmet Derin, Muzaffer İlhan ve Mustafa Parlak.

TBMM heyeti Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da Cumhurbaşkanı Jelyu Jeleu, Meclis Başkanı Aleksander Yordanov, Başbakan Vekili Evgeni Matinçev, Bulgaristan Halk Meclisi Dışişleri, Savunma ve Güvenlik Komisyonlarını da ziyaret ederek görüşmelerde bulundu.

YORDANOV: İYİ KOMŞU, AKRABADAN YAKINDIR

Bulgaristan Meclis Başkanı Yordanov, Cindoruk başkanlığında TBMM heyetini kabulde konuşmasına bir Bulgar atasözü olan "İyi komşu, akrabadan yakındır" sözleriyle başladı. Yordanov, 20 yıl aradan sonra Türkiye'den bir parlamento başkanının ilk kez Bulgaristan'ı ziyaret ettiğini belirterek "Cindoruk'un bu ziyareti, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi açısından çok önemli" dedi. KEİ'nin geleceği olan bir işbirliği olduğunu belirten Yordanov, "Amaç bölgede istikrar unsurunu güçlendirmek, Avrupa ve Dünya'nın diğer köşelerine yaymaktır.

Bu konuda her iki ülke de yapıcı rol oynayabilir" dedi. KEİ'yi dikkatle izlediklerine işaret eden Yordanov, "KEİPA'ya kapımız kapalı değildir" diye konuştu.

CİNDORUK: EV ALMA, KOMŞU AL

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk da iki ülke arasındaki iyi komşuluk ilişkilerinin tekrar kurulmasında Bulgaristan'daki demokrasinin gelişme ivmesinin bulunduğunu kaydederek Yordanov'un Bulgar atasözüne bir Türk atasözü ile karşılık verdi: "Ev alma komşu al." Cindoruk, Doğu Avrupa ülkeleri içinde demokrasi en hızlı ve en doğru geçen ülkenin Bulgaristan olduğunu belirterek "Bulgaristan'ın Avrupa Konseyi Dönem Başkanlığını üstlenmesi tesadüf değildir" dedi.

Türkiye'nin bölge barışına önem verdiğini dile getiren TBMM Başkanı Cindoruk, "Bosna Hersek'te işlenen cinayetlere seyirci kalınamaz" diye konuştu. Türkiye'nin Bosna'ya asker göndermesinin Birleşmiş Milletler'in bir kararı olduğunu belirten Cindoruk, Türkiye'nin tek başına her hangi bir harekette bulunmasının söz konusu olmadığını söyledi. Karadeniz işbirliği konusunda iki ülke arasında herhangi bir görüş ayrılığı bulunmadığı ve diğer konularda da Bulgaristan ile hemfikir olduğu konusunda izlenimler taşıdığını ifade eden Cindoruk, "İki ülkenin de aynı görüşü kesin paylaşacağı düşünülemez ve düşünülmemeli. Her devletin milli bir politikası vardır. Mühim olan dostluğu pekiştirmek, ikili anlaşmalarla daha da birbirine yakınlaşmak. Anladığım kadarı ile Bosna Hersek konusunda bazı görüş ayrılıklarımız olmasına rağmen diğer konularda meselelere yakınız. Şu iyi bilinsin,

askerlerimiz Bosna'ya barış için gitmektedir" dedi.

Bulgaristan Cumhurbaşkanı Jelu Jeleu de Cindoruk ve beraberindeki Türk parlamenterleri kabulde yaptığı konuşmada Türkiye ve Bulgaristan arasındaki iyi komşuluk ilişkilerinin Balkanlarda barış ve istikrar için önemli bir unsur olduğunu belirterek "Birçok ortak menfaatimiz mevcut. Askeri işbirliği alanlarında yakın işbirliği geliştirdik, siyasi işbirliği bunun gerisinde kaldı. Ülkelerarası iyi ilişkilerin geliştirilmesi açısından özellikle parlamentolararası ve dışişleri bakanlıkları arasında işbirliği artırılmalı" dedi. Bulgaristan'ın demokrasiye geçişte çok ağır bir süreç yaşadığını, bu zorlukların üzerine bir de ambargo ve Yugoslavya bunalımının eklendiğinden şikayet eden Jeleu, "Şu anda milyar doları geçen kayıplarımız ve Avrupa sermayesi ile gerçekleştiremediğimiz bir işbirliği var" diye konuştu.

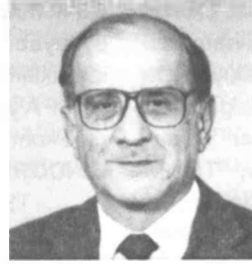
Cindoruk da Türkiye ile Bulgaristan arasındaki ortak konularda yüzde 90-95 aynı şeyleri söylediklerini vurguladı ve şunları söyledi: "Demokrasi ve serbest pazar ekonomisi ilişkilerimize güç katıyor. Halklarımızın tarihte birlikte yaşamış olmaları ilişkilere güç katıyor. Halklararası ilişkiler ihtilafları asgariye indirmiştir. Yakın destek ve komşuluk başka türlü olamaz".

TBMM Başkanı Cindoruk, Bulgaristan Başbakanı Luben Berov'un rahatsızlığı nedeni ile Başbakan Vekili Evgen Matinçev'i ziyarette yaptığı konuşmada da iki ülke arasındaki siyasi ilişkilerin düzeyini memnuniyet verici olarak niteledi ve "Karşılıklı istişareler bizce çok önemlidir, iki ülke parlamentoları olarak buna başlıyoruz. Sıra hükümetlerdedir" dedi.

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Strasbourg'da toplandı

Avrupa'dan yanlı tutum

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi İlkbahar Toplantıları Strasbourg'da yapıldı. Hollandalı Sosyalist parlamenter Eric Jurgens'in "DEP milletvekillerinin tutuklanması"na ilişkin karar tasarısı az farkla kabul edildi. Mümtaz Soysal'ın karar tasarısı üzerinde değişiklik önergesi benimsendi. Soysal önergesinde, "Türkiye'nin toprak bütünlüğünün korunmasının zorunlu olduğu, bu soruna barışçı, demokratik ve ayrımcı olmayan bir çözümü ancak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bulabileceğini" vurguladı.

Mümtaz Soysal

S. Kemal Mimaroglu

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) Hollandalı parlamenter Eric Jurgens'in "DEP milletvekillerinin tutuklanması"na ilişkin karar tasarısını az farkla kabul etti. 11-15 Nisan tarihleri arasında Strasbourg'ta yapılan genel kurul toplantısına AKPM Türk Grubu Başkanı Sait Kemal Mimaroglu başkanlığında şu milletvekilleri katıldı: Selahattin Kılıç, Mümtaz Soysal, İstemihan Talay, Engin Güner, Selçuk Maruf, Erdal İnönü, Abdullah Gül, Esat Kıratlıoğlu, Şükrü Yürür, Fethiye Özver, İrfan Demiralp, Nazmi Çiloğlu, Temel Gündoğdu, Zeki Ünal ve Erkut Şenbaş. **JURGENS'İN RAPORU**

AKPM toplantısında sosyalist parlamenter Eric Jurgens'in "DEP milletvekillerinin tutuklanması"na ilişkin karar tasarısı az farkla kabul edildi. El kaldırma yoluyla oylanan karar tasarısında, söz konusu DEP milletvekillerinin sadece "ifade özgürlüğü hakkını kullandıkları, yazılı ve sözlü açıklamalarında Kürt kimliğini ve bir çeşit kültürel özerklik istemenin ötesine geçmedikleri" iddia edildi, Türk Hükümeti Kürt sorununa siyasi çözüm bulması için önlem almaya çağırılırken, tutuklu bulunan DEP'li milletvekilleri hakkında yapılan suçlamaların ve DEP'in kapatılması talebinin geri çekilmesi istendi.

Jurgens'in karar tasarısı üzerin-

de bir değişiklik önergesi veren Mümtaz Soysal'ın önergesi de kabul edildi. Soysal'ın verdiği önergede, "Türkiye'nin toprak bütünlüğünün korunmasının zorunlu olduğu, bu soruna barışçı, demokratik ve ayrımcı olmayan bir çözümü ancak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının bulabileceğini" vurgulandı.

DEKLARASYON

AKPM Genel Kurulu'nda söz alan Türk parlamenterler 6 DEP'li milletvekilinin siyasi nedenlerle değil PKK ile organik bağları olduğu için dokunulmazlıklarının kaldırıldığını, olayın bağımsız yargının önünde olduğunu bu raporun terör örgütü PKK'yı cesaretlendireceğini vurguladılar. Toplantıdan sonra Türk parlamenterler Jurgens raporunu kınanan bir de deklarasyon yayınladılar. Deklarasyonda dokunulmazlıkların kaldırılmasının bütün demokratik meclislerde görülen olağan bir durum olduğu ifade edildi. Avrupa Konseyi'ne üye ülkelerdeki hukuk organlarının bağımsız olduğunun vurgulandığı deklarasyonda "Bu nedenle Avrupa Konseyi yargı bağımsızlığına saygı duymalı" denildi. Deklarasyonun sonunda "Terörist eylemlerin, Türkiye'nin siyasi ve toprak bütünlüğünü tehdit ettiğinin bilinmesine karşın Asamble'de böyle bir kararın alınması üzüntü yarattı" denildi.

"KLERİDES KIBRIS'IN TAMAMINI TEMSİL EDEMEZ"

AKPM toplantılarında Kıbrıs Rum Kesimi Cumhurbaşkanı Glafkos Klerides de bir konuşma yaptı. Vaktiyle Kıbrıs'ta EOKA adlı Rum tedhiş örgütünü kuran Glafkos Klerides'in konuşması sırasında Türk parlamenterler Rum liderin Kıbrıs'ın tamamı adına konuşma hakkına sahip olmadığını belirterek genel kurul salonunda bulunmadılar. Klerides'in konuşmasının ardından Türk ve KKTC'li milletvekilleri ortak bir basın toplantısı düzenlediler. "Güven Arttırıcı Önlemler" paketinin önce kabul edildiği ancak daha sonra KKTC aleyhtine eklemeler yapıldığını dile getiren milletvekilleri bu nedenle pakete karşı çıktıklarını anlattılar.

MARTİNEZ: KIBRISLI TÜRK PARLAMENTERLER AKPM'DE TEMSİL EDİLMELİ

Öte yandan AKPM Başkanı Miguel Angel Martinez, Kıbrıslı Türk parlamenterlerin Avrupa Konseyi'nde temsil edilmesi için yasal ve mantıklı bir yol aradıklarını söyledi. AKPM bahar toplantılarının ilk günü bir basın toplantısı düzenleyen Martinez, Kıbrıs'ın Avrupa Konseyi'nde yıllardır Ada'nın sadece bir kesiminden gelen parlamenterler tarafından temsil edilmesinin "üzüntü verici" olduğunu kaydetti.

NİSAN AYINDA ÇIKAN KANUNLAR

Açık Semalar Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun

Kanun No: 3980

Kabul Tarihi: 5.4.1994

Bu kanun; Açık Semalar Antlaşmasına katılmamızın uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 3981

Kabul Tarihi: 5.4.1994

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 3982

Kabul Tarihi: 5.4.1994

Bu kanun; Kültür, Eğitim, Bilim ve Enformasyon Alanlarında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Ekonomik ve Sınal İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kanun No: 3983

Kabul Tarihi: 5.4.1994

Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Ekonomik ve Sınal İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

Radyo ve Televizyonların Kuruluşu ve Yayınları Hakkında Kanun

Kanun No: 3984

Kabul Tarihi: 13.4.1994

Bu kanunun amacı; Radyo ve televizyon yayınlarının düzenlenmesine ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esas ve usulleri belirlemektir. Bu kanun; her

GENEL KURUL

türlü teknik, usul ve amaçlarla ve her ne isim altında olursa olsun elektromanyetik dalga ve diğer yollarla yurt içinde ve dışında yapılan radyo ve televizyon yayınları ile ilgili hususları kapsamaktadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3985

Kabul Tarihi: 21.4.1984

Bu kanun ile;

- T.C. Merkez Bankasının özel hukuk tüzel kişisi olduğu vurgulanarak bankanın, Hazineye her yıl kısa vadeli avans açması yeni bir hükme bağlanmış, fiyat istikrarının sağlanması ve millî paranın değerindeki istikrarsızlıklara son verilmesi amaçlanmıştır.
- Bankanın, kamu kuruluşlarına yönelik kredi uygulamasının da Hazineye paralel olarak ve kademeli şekilde azaltılması öngörülmüştür.
- Hazineye sağlanan avans hesabında 1994 ve önceki yıllara ait olarak biriken tutar ile 1995-1998 yılları arasında kullanılacak tutarların Başbakanlık ve Banka arasında belirlenecek esaslara göre tasfiye edileceği belirtilmektedir.

GÜNDEM DIŞI

**6 Nisan 1994
(86. Birleşim)**

★ İzmir Milletvekili **İ. Kaya Erdem**'in, alınan son ekonomik tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Aykon Doğan**,

★ Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın, uygulanan politikalara ve özellikle yapılan son zamlar yüzünden ekonomik sıkıntıya giren çiftçilere ilişkin gündem dışı konuşmasına Tarım ve Köy İşleri Bakanı **Refai İddin Şahin**,

★ Bartın Milletvekili **Hasan Akyol**'un, Karabük Demir-Çelik İşletmelerinin kapatılması kararına ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **A. Şevki Erek** cevap verdiler.

**7 Nisan 1994
(87. Birleşim)**

★ İstanbul Milletvekili **Selçuk Maruflu**'nun, havalimanları ve deniz yolcu taşımacılığının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşma-

sına, Ulaştırma Bakanı **Mehmet Köstepen**,

★ Bilecik Milletvekili **Mehmet Seven**'in, Bilecik'te, "Batı Anadolu Teknik Üniversitesi" adı altında bir üniversite kurulmasına ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **B. Sami Dağ** cevap verdiler.

★ Uşak Milletvekili **Ural Köklü** de, son ekonomik tedbirlerin başarıya ulaşabilmesi için toplumsal konsensüsün gerekliliğine ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

**12 Nisan 1994
(88. Birleşim)**

★ Dış İşleri Bakanı **Hikmet Çetin**, Bosna-Hersek'te cereyan eden son olaylar hakkında gündem dışı açıklamada bulundu; Bitlis Milletvekili **Kamran İnan**, Kahramanmaraş Milletvekili **Ahmet Dökülmez**, Erzurum Milletvekili **İsmail Köse** ve Uşak Milletvekili **Fahri Gündüz** de aynı konuda grupları adına görüşlerini açıkladılar.

★ Manisa Milletvekili **Ekrem Pakdemirli**'nin, Karabük Demir Çelik İşletmelerinin;

★ Kırşehir Milletvekili **Coş-**

kun Gökalp'in, PETLAS AŞ. nin kapatılacakları iddialarına ilişkin gündem dışı konuşmalarına Devlet Bakanı **A. Şevki Erek** cevap verdi.

★ Kars Milletvekili **Abdülkerim Doğru** da, ülkemizin içinde bulunduğu bugünkü duruma ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

**13 Nisan 1994
(89. Birleşim)**

★ Ankara Milletvekili **İrfan Köksalan**, 10.4.1994 Pazar günü Ankara'da düzenlenen gösteri yürüyüşü ve sonrasında gelişen olaylara ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

★ Muğla Milletvekili **Nevzat Özer**'in, Yatağan Termik Santrali'nin çevreye etkilerine, özelleştirilmesi nedeniyle doğabilecek sosyal sorunlara ve üretime ara verilip tekrar başlatılmasına ilişkin gündem dışı konuşmasına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Veysel Atasoy** cevap verdi.

**14 Nisan 1994
(90. Birleşim)**

★ Antalya Milletvekili **De-**

GENEL KURUL

niz Baykal'in, Türkiye'nin, rejimin ve ekonominin karşı karşıya bulunduğu önemli olaylara ve dikkatlerin, bu olayların yol açabileceği büyük gelişmelere yönlendirilmesine ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı ve Başbakan Vekili **Necmettin Cevheri** cevap verdi.

★ **Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon**, olağanüstü ekonomik tedbirler ve hayat pahalılığına;

★ **Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek** de, Gorazde'deki Sırp saldırılarını protesto etmek amacıyla 10.4.1994 Pazar günü Ankara Zafer Meydanıyla, İstanbul Taksim Meydanında yapılan gösterileri, Milliyetçi Hareket Partisi'nin organize ettiği iddialarının asılsız olduğuna ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

19 Nisan 1994
(91. Birleşim)

★ **Antalya Milletvekili Falk Altun**, 10 yaşını geçmiş kamu taşıtlarının; özellikle tarım ve ormancılık alanlarındaki araştırmalarda kullanılanların, belli takvime bağlanmaksızın hizmet dışı bırakılmalarının sakıncalarına ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

★ **İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu**'nun, Beykoz Ayakbasi ve Deri Fabrikasının kapatılacağı kararına ve

★ **Kırşehir Milletvekili Coşkun Gökaltın**'in, TC Ziraat Bankası'nın çiftçilere uygulamakta olduğu kredi sistemi ve kimyevi gübre fiyatlarına yapılan son zamlara ilişkin gündem dışı konuşmalarına Devlet Bakanı **Necmettin Cevheri** cevap verdi.

26 Nisan 1994
(95. Birleşim)

★ **Bitlis Milletvekili Kamran İnan** ve **Trabzon Milletvekili Kemal Göktaş**'ın Kıbrıs konusundaki son gelişmelerle ilgili olarak

yaptıkları gündem dışı konuşmalarına Devlet Bakanı **Necmettin Cevheri** cevap verdi.

27 Nisan 1994
(96. Birleşim)

★ **Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan**, 1994 yılı yatırım ve ihracatı teşvik tedbirleriyle ilgili kararnamenin gecikmesinin sakıncalarına;

★ **Karaman Milletvekili Zeki Ünal** da, Sümer Holding AŞ.'ye ait Karaman Pamuklu Sanayi İşletmesinin özelleştirme kapsamına alındığı iddialarına ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

★ **İstanbul Milletvekili Gürrol Soylu**'nun, İstanbul'da iptal edilen turizm merkezi alanları ve yasa dışı faaliyet gösteren kumarhanelere ilişkin gündem dışı konuşmasına İçişleri Bakanı **Nahit Menteşe** cevap verdi.

28 Nisan 1994
(97. Birleşim)

★ **Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan**, iktisadi ve sosyal sıkıntılara ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

★ **Kırşehir Milletvekili Coşkun Gökaltın**'in, hububat ekili alanlarda görülen kıml ve süne ile mücadeleye ilişkin gündem dışı konuşmasına, Tarım ve Köyşleri Bakanı **Refiddin Şahin**,

★ **Rize Milletvekili Ahmet Kabil**'in, Doğu Karadeniz Bölgesindeki çay üreticisinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **Nafiz Kurt** cevap verdiler.

SORU

6 Nisan 1994
(86. Birleşim)

★ **İstanbul Milletvekili Halit**

Dumankaya'nın, imam hatip lisesi mezunlarının harp okullarına alınmamasının nedenine ilişkin sorusuna Milli Savunma Bakanı **Mehmet Gölhan**,

★ **İstanbul Milletvekili Selçuk Maruflu**'nun, Emlak Bankası'nca satın alınan makam arabalarına ilişkin sorusuna Devlet Bakanı **B. Sami Dağ** cevap verdiler.

26 Nisan 1994
(95. Birleşim)

★ **K. Maraş Milletvekili Hasan Dikici**'nin, Karaömer Köyü'nden kaçırılan bir grup vatandaşa ilişkin sorusuna İçişleri Bakanı **Nahit Menteşe**,

★ **İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya**'nın, basında yer alan "Neriman Hanım'ın Ruhü Demirel'i İzliyor" başlıklı habere ilişkin,

★ **İstanbul Milletvekili H. Orhan Ergüder**'in, İstanbul'un trafik polisi ihtiyacına ilişkin sorularına İçişleri Bakanı **Nahit Menteşe**,

★ **Kütahya Milletvekili M. Rauf Ertekin**'in, Tavşanlı Orman İşletmesi Şefliğinde görevlendirilen mevsimlik işçilere ilişkin sorusuna Orman Bakanı **Hasan Ekin** cevap verdiler. Soru sahipleri de cevaplara karşılık görüşlerini açıkladılar.

GENSORU

5 Nisan 1994
(85. Birleşim)

★ **Refah Partisi Grubu** adına Grup Başkanvekili ve Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, konuşmalarıyla ülkede bölücülük yaptığı, düşmanlık tohumları ektiği ve Atatürk'ü istismar ettiği iddialarıyla Başbakan **Tansu Çiller** hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesinin, öngörüşmelerinden sonra yapılan açıkoylaması sonucunda gündeme alınmasının kabul edilmediği açıklandı.

KOMİSYONLAR

ANAYASA KOMİSYONU

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Bursa Milletvekili **Turhan TAYAN**, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili **Nevzat ER-CAN**, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili **İhsan SARAÇLAR**, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili **Hassan Korkmazcan**, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Gümüşhane Milletvekili **Mahmut Oltan SUNGURLU**, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Trabzon Milletvekili **Eyüp AŞK**, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanı İçel Milletvekili **Aydın Güven GÜRKAN** ve Refah Partisi Grup Başkanvekili Sivas Milletvekili **Abdullah ŞENER**'in; 18.1.1984 Tarihli, 2972 Sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi (KABUL)

● 7.3.1954 Tarihli ve 6326 Sayılı, 29.2.1984 Tarihli ve 2963 Sayılı, 28.5.1986 Tarihli ve 3291 Sayılı, 16.4.1986 Tarihli ve 3274 Sayılı, 9.3.1988 Tarihli ve 3417 Sayılı Kanunlarda Değişiklik Yapılması, Özel-leştirmeye Bağlı İşsizlik Ödeneği ile Diğer Hizmetlerin Verilmesine İlişkin Yeni Düzenlemeler Yapılması ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı'nın Özel-leştirme İdaresi Başkanlığı'na Dönüş-türülmesi Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı (KABUL)

● Genel Kurul Gündeminde bulunan içtüzük teklifinin, içtüzüğün 89.Maddesine göre Komisyona geri çekilmesine karar verildi.

ANAYASA-ADALET KARMA KOMİSYONU

Anayasa Komisyonu ve Ada-

let Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Komisyon; 28.4.1994 tarihinde yaptığı toplantıda, Ankara Milletvekili **Melih GÖKÇEK**'in, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Başbakanlık Tezkeresi ve ekindeki dosyaların, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı seçilmesi nedeniyle, gereği yapılmak üzere TBMM Başkanlığı'na iade edilmesine karar verdi.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

● 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

● Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimi Ürdün Krallığı Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti Hükü-

meti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Boya Malzemesinin Hibe Edilmesine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

SANAYİ, TEKNOLOJİ VE TİCARET KOMİSYONU

● İstanbul Milletvekili **Ercan KARAKAŞ**'in 17.7.1994 Tarih ve 507 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanununun 4. Maddesinin 2.Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (RED)

BAYINDIRLIK, IMAR, ULAŞTIRMA VE TÜRİZM KOMİSYONU

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Ankara Milletvekili **M.Tınaz TİTİZ**'in, 2634 Sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 16.Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (DEĞİŞ-TİRİLEREK KABUL)

DİLEKÇE KOMİSYONU

Dilekçe Komisyonu'na Nisan ayında çeşitli konularda 30 adet dilekçe geldi.

Bu dilekçeler hakkında gerekli inceleme ve çalışmalar sürerken, ilgili kurumlarla gerekli yazışmalar devam ediyor.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

● Yurtdışında Görevli Personel Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subaylar Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● 5434 Sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanununa Ek Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 3 üncü ve 10 uncu, 2629 Sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 14 üncü, 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 64 üncü, 3480 Sayılı Maluller ile Şehit Dul ve Yetimlerine Tütün ve Alkol Ürünlerinin Satış Bedellerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 4 üncü ve 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

● Ekonomik Denge İçin Yeni Vergiler İhdası ile Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

● Yetki Kanunu Tasarısı (Özelleştirme Hakkında) (KABUL)

ÇEVRE ARAŞTIRMA KOMİSYONU

Isparta Milletvekili Ertekin DURUTÜRK başkanlığındaki Çevre Araştırma Komisyonu, hazırlayacağı raporda yer alacak olan "Marmara ve Boğazlar Bölgesinin Çevre Sorunları" özel bölümünde, bölgeye ilişkin çevre yönetimi politikalarını tanımlamak ve uygulamaya dönük çalışmaları içerecek bilgileri sağlamak amacıyla 12-13 Nisan günlerinde İstanbul'da incelemelerde bulundu.

Komisyon, bu amaçla, daha önce de İzmit yöresinde ve Kemerköy Termik Santrali'nin bulunduğu Gökoava'da yerinde araştırmalar yapmıştı.

Bilindiği gibi, 13 Mart, 1994 günü İstanbul Boğazında hem petrol yüklü Nassia adlı Rum tankeri ile Shipbroker adlı yine Rum bandralı kuru yük gemisi çarpışmış, kazada 20 denizci yaşamını yitirmiş, 12 gemici kaybolmuş, binlerce ton petrol yanmış, denize dökülen binlerce ton petrolün kıyıya vurması sonucu ciddi boyutlarda çevre kirliliği meydana gelmişti.

Kaza, boğazlardaki deniz trafiğinin yarattığı çevresel risk ve tehditlerin bir kez daha derinlemesine ortaya konulmasına neden oldu. Bu konuya özel önem veren Çevre Araştırma Komisyonunun İstanbul seyahatinin temel amacı, söz konusu tanker kazası ve sonuçlarını değerlendirmek oldu.

Çevre Araştırma Komisyonu, kaza sonrası yapılacak hizmetlerin ve faaliyetlerin planlanması ve uygulanması, alınan önlemler, can ve mal güvenliği ile deniz ekosisteminin ve bu ekosistemde yaşayan canlıları tehdit eden deniz ve kıyılarda oluşan kirliliğin giderilmesine yönelik işlemler hakkında İstanbul Valiliğinde ilgili kurum ve kuruluşların temsilcileriyle bir toplantı yaptı.

Toplantıda kazanın boyutları değerlendirilerek müdahale ve yürütülecek hizmetlerin kriz yönetimi yaklaşımı ile düzenlenmesi mantığından hareketle, İstanbul vali yardımcılardan birinin başkanlığında ilgili tüm

birimlerin katılımıyla oluşturulan Kriz Masası, yapılan çalışmalar ve süren uygulamalar hakkında komisyon üyelerine ayrıntılı bir brifing verdi. Özellikle denizde ve kıyıda oluşan çevre kirliliğinin giderilmesi için yapılan faaliyetleri ve planlanan çalışmaları sürdüren teknik komisyonlar ile müzakereler yapıldı ve darboğazlar tespit edildi.

Komisyonun incelemesine konu olan bu deniz kazasının Orta Asya ve Kafkasya petrollerinin Boğazlar yoluyla tankerlerle taşınımının tartışıldığı bir sırada meydana gelmesi, kamuoyunda boğazlardaki trafiğin yarattığı çevresel risklerin geniş bir biçimde tüm boyutlarıyla irdelenmesine ve Türkiye'nin Montreux Sözleşmesine uygun olarak düzenlediği "Boğazlar ve Marmara Denizi Trafik Düzeni Hakkında Tüzüğü" komisyon tarafından ayrıntılı olarak incelenmesine neden oldu.

Komisyon üyeleri İstanbul'da, Bakırköy Belediye Başkanı Ali Talip Özdemir ile de bir toplantı yaptılar. Toplantıda, Bakırköy'de ambalaj atıklarının ayrı toplanarak değerlendirilmesi projesi ve kamuoyunda çöp vergisi olarak bilinen çevre temizlik vergisi uygulamaları üzerinde duruldu.

Çevre Araştırma Komisyonu, parlamentonun çevre ile ilgili olarak ortak politikaların üretilmesinde, hükümet organları, yerel yönetimler, özel sektör, iş camiası ve gönüllü çevre kuruluşları gibi çeşitli kurum ve kuruluşlar ile sürekli bir işbirliği ve eşgüdüm ortamında çalışmasının gerekli olduğuna inanıyor.

Bu açıdan Çevre Araştırma Komisyonu, İstanbul'daki incelemeleri sırasında Türkiye'nin ileri gelen çevre ile ilgili gönüllü kuruluşlarından olan Doğal Hayatı Koruma Derneği ve TEMA - Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı'nı ve ambalaj atıkları cirosu yüksek olan bazı özel sektör kuruluşlarının yer aldığı ÇEVKO - Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı'nı ziyaret ederek, yetkililerden çalışmalar hakkında ayrıntılı bilgi aldı.

TBMM Başkanlığına gelen tasarı, teklif ve önergeler

TASARI

★ 7.3.1954 Tarihli ve 6326 Sayılı, 29.2.1984 Tarihli ve 2983 Sayılı, 28.5.1986 Tarihli ve 3291 Sayılı, 16.4.1986 Tarihli ve 3274 Sayılı, 9.3.1988 Tarihli ve 3417 Sayılı Kanunlarda Değişiklik Yapılması, Özel- leştirmeye Bağlı İşsizlik Ödeneği ile Diğer Hizmetlerin Verilmesine İlişkin Yeni Düzenlemeler Yapılması ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığının Özel- leştirme İdaresi Başkanlığına Dönüş- türülmesi Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı (Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa Ek Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ 1580 Sayılı Belediye Kanu- nunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Türkiye Cumhuriyeti Mer- kezi Bankası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı (İçişle- ri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Kamu Konutları Satışı Hakkında Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Ekonomik Denge İçin Yeni Vergiler İhdası ile Bazı Vergi Kanun- larında değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Ko- misyonuna)

★ Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Ta- sarısı (Milli Eğitim ve Dışişleri komis- yonlarına)

★ Türkiye Cumhuriyeti Hükü-

meti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükü- meti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onay- lanmasının Uygun Bulunduğu Hak- kında Kanun Tasarısı (Bayındırlık, İ- mar, ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonlarına)

★ Topyekun Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı (Adalet ve İçişleri komisyonlarına)

★ Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasında Dost- luk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylan- masının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri Komisyonu- na)

★ Türkiye Cumhuriyeti Hükü- meti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükü- meti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına ilişkin Anlaş- manın Onaylanmasının Uygun Bu- lunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyon- larına)

★ Türkiye Cumhuriyeti ve Polonya Cumhuriyeti Arasındaki Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının onay- lanmasının Uygun Bulunduğuna Dair kanun tasarısı (Dışişleri komisyonu- nun)

★ Kamu Görevlileri Sendika- ları, Toplu Sözleşme ve Grev Kanu- nun Tasarısı (Adalet ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komis- yonlarına)

★ 5.1.1961 tarih ve 237 Sayılı Taşıt Kanununun Bazı Maddelerini- nin Değiştirilmesi ve Kanuna Yeni Maddeler Eklenmesi Hakkında Ka- nun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komis- yonuna)

TEKLİF

★ Zonguldak Milletvekili **Nec- det Yazıcı**'nın; 26.4.1961 Tarihli ve 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hüküm-

leri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun 57 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Anaya- sa Komisyonuna)

★ Hatay Milletvekili **Mehmet Dönen**'in; Bir İl Kurulması Hakkında Yasa Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Ankara Milletvekili **Seyfi Oktay** ve Malatya Milletvekili **Musta- fa Yılmaz**'ın; İlçeler Kurulması Hak- kında Kanun Teklifleri (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Ankara Milletvekili **Seyfi Oktay**'ın; Bir İlçe Kurulması Hakkın- da Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Sivas Milletvekili **Azimet Köylüoğlu**'nun; Yükseköğretim Kurum- lan Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirile- rek Kabulüne Dair Kanunun Bir Mad- desinde Değişiklik Yapılması Hakkın- da Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Kütahya Milletvekili **Musta- fa Kalemli**'nin; 22.4.1983 Tarihli ve 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu ile 10.6.1983 Tarihli ve 2839 Sayılı Mil- letvekilli Seçimi Kanunununda Deği- şiklik Yapılmasına Dair kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

★ Manisa Milletvekili **Akın Gönen**'in; Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair İçtüzük Teklifi (Anayasa Komisyonu- na)

★ İzmir Milletvekili **Atilla Mut- man**'in; İzmir İlinde Uzundere Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe ko- misyonlarına)

★ Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın; 5434 Sayılı Türkiye Cum- huriyeti Emekli Sandığı Kanununun 32 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenme- sine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe

Komisyonuna)

★ İzmir Milletvekili **Atilla Mutman**'in; İzmir İlinde Yeşilyurt Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Aksaray Milletvekili **Mahmut Öztürk** ve **Halil Demir**'in; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ İstanbul Milletvekili **Gurhan Çelebicin**'in; Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 50 ve 89 uncu Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

★ Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili **Nevzat Ercan**, Samsun Milletvekili **İhsan Saraçlar**, Bursa Milletvekili **Turhan Tavan**, Anavatan Partisi Grup Başkanvekilleri Trabzon Milletvekili **Eyüp Aşık**, Gümüşhane Milletvekili **M. Oltan Sungurlu**, Denizli Milletvekili **Hasan Korkmazcan**, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili **İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan** ile Refah Partisi Grup Başkanvekili Sivas Milletvekili **Abdullah Şener**'in, 18.1.1984 Tarihli ve 2972 Sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

★ Balıkesir Milletvekili **Ekrem Ceyhun**'un; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Tunceli Milletvekili **Kamer Genç**'in; Taşıt Alanlardan ve Taşıt Kullananlardan Alınacak Ekonomik Kalkınma Vergisi Hakkında kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Tunceli Milletvekili **Kamer Genç**'in; Vergi Usul kanununun Mükerrer 298 inci Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Balıkesir Milletvekili **Melih**

Pabuçcuoğlu'nun; 3813 Sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Geçici İki Madde eklenmesi Hakkında kanun Teklifi (Milli Eğitim komisyonuna)

★ İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş** ve 29 Arkadaşının; 17.3.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel tatiller Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin (A) Bendinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

★ Amasya Milletvekili **Cemallettin Gürbüz** ve 24 Arkadaşının; 22.5.1930 Tarih ve 1632 Sayılı Askeri Ceza Kanununun 56 ncı Maddesinin (A) ve (B) Bendinin, 57 nci Maddesinin (2) Numarası Bendinin, 58 inci ve 148 inci Maddesi ile 353 Sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 11 inci maddesinin (A) Bendinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Milli Savunma ve Adalet komisyonlarına)

★ Eskişehir Milletvekili **M. Fevzi Yalçın** ve **İbrahim Yaşar Delelek**'in; 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ İstanbul Milletvekili **Gurhan Çelebicin**'in; 15.7.1950 Tarih ve 5680 Sayılı Basın Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 19 Arkadaşının; 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 32 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine dair kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'in; 2945 Sayılı Milli Güvenlik kurulu ve Milli Güvenlik kurulu Genel Sekreterliği Yasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Anayasa ve Milli Savunma komisyonlarına)

★ Balıkesir milletvekili **Samir Sözat**'in; 7.6.1926 Tarihli ve 904 Sayılı Islahı Hayvanat Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Ka-

nuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Tarım Orman ve Köy işleri Komisyonuna)

★ Manisa Milletvekili **Cengiz Üretmen**'in; 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti emekli Sandığı Kanununun 32 nci Maddesine Bir Fıkra eklenmesine Dair kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Edirne Milletvekili **Hasan Basri Eler**'in; 2803 Sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Adana Milletvekili **Timurçin Savaş**'ın 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Ankara Milletvekili **Uluç Gürkan**'ın 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanununun 15 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Ankara Milletvekili **Uluç Gürkan**'ın 31.12.1960 Tarih ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Ankara Milletvekili **Uluç Gürkan**'ın 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ İstanbul Milletvekili **Gurhan Çelebicin**'in Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

★ İstanbul Milletvekili **Gurhan Çelebicin**'in Çevre Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (Çevre ve İçişleri komisyonlarına)

★ İstanbul Milletvekili **Gurhan Çelebicin**'in 5682 Sayılı Pasaport Kanununun 33, 34, 35 ve 36 ncı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Trabzon Milletvekili **Eyüp Aşık** ve 5 Arkadaşının 8 Mart 1950

Tarihli ve 5590 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonuna)

★ Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**'nin Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Tunceli Milletvekili **Kamer Genç**'in, Çeşitli Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun, Nazım Hikmet'in Vatanşahlık Haklarının İadesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

★ Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün** ve 14 Arkadaşının, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

SÖZLÜ SORU

● Aydın Milletvekili **Cengiz Altinkaya**'nın,

★ Bazı illerde elektrik kesintisi yapıldığı iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Selçuk Maruflu**'nun,

★ Faaliyetleri durdurulan bankaların kamu bankalarına olan borçlarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**'nın,

★ Demir çelik üretimi konusunda 49 ve 50 nci hükümetler arasında görüş ayrılığı olup olmadığına ilişkin Başbakan'dan,

★ Türkiye'nin demir çelik üretimine ilişkin Başbakan'dan,

★ Demir çelik üretiminde teşvik uygulaması olup olmadığına ilişkin Başbakan'dan,

★ Karabük Demir Çelik Tesislerine ilişkin Başbakan'dan,

★ Karabük Demir Çelik Tesislerinin kapatılması kararına ilişkin

Başbakan'dan,

★ Türkiye'nin demir çelik üretimine ilişkin Başbakan'dan,

★ Karabük demir çelik üretiminde kullanılan enerji türlerine ilişkin Başbakan'dan,

★ Yapılan son zamlarla küçük ve yerli sanayinin mağdur edildiği iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından,

★ Yapılan son zamlarla milli eğitim teşkilatının mağdur edildiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından,

★ Yapılan son zamlarla çiftçinin mağdur edildiği iddiasına ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından,

★ Yapılan son zamlarla sosyal yapının tahrip edildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan,

★ Yapılan son zamlarla sağlık teşkilatının mağdur edildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından,

★ Yapılan son zamlarla küçük esnafın mağdur edildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan,

★ Üniversitelerin mali sıkıntı içerisinde olduğu iddialarına ilişkin Başbakan'dan,

★ TL'nin değer kaybına uğraması sonucu bağımsızlığımızın zedelendiği iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından,

★ Yapılan son zamlarla işçilerin mağdur edildikleri iddialarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından,

★ Yapılan son zamlarla memurların mağdur edildikleri iddialarına ilişkin Başbakanlıktan

★ Sağlık personelinin ekonomik sıkıntı içerisinde olduğu iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından,

★ Ekonomik paketin hazırlanmasında İsrail Merkez Bankası Başkanının da bulunduğu iddialarına ilişkin Başbakan'dan,

★ İmam-Hatip lisesi çıkışlı kişilerin bazı kuruluşlara alınmadığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan

★ ABD seyahatine ilişkin Başbakan'dan,

★ Günlük bir gazetede yer alan "Papandreu'yu sevindiren nedir?" başlıklı habere ilişkin Başbakan'dan söz-

lü soru önergeleri

YAZILI SORU

● İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın,

★ Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı son günlerde hasmane bir tutum içerisinde olduğu iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından,

★ Bakanlara tahsis edilen arabalara ilişkin Başbakan'dan,

★ İstanbul E-5 Otoyolunun Avcılar, Küçükçekmece kısmına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından,

★ Ziraat Bankası şubelerince yüksek fiyattan döviz alış-verişi yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan

★ Ziraat Bankası şubelerince yüksek fiyattan döviz alış-verişi yapıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından

★ Ziraat Bankası şubelerince yüksek fiyattan döviz alış-verişi yapıldığı iddiasına ilişkin Maliye Bakanından

★ Ziraat Bankası şubelerince yüksek fiyattan döviz alış-verişi yapıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergeleri

● Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın,

★ Toplu sözleşmeli memur sendika yasasının ne zaman çıkarılacağına ilişkin Başbakan'dan,

★ PKK tarafından cezaevinde öldürtüleceğine yönelik yazının gerekçesine ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergeleri

● Kastamonu Milletvekili **Murat Başesgioğlu**'nun,

★ Artvin'e seçim nedeniyle geçici işçi kadrosu verildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● İzmir Milletvekili **Cengiz Bulut**'un,

★ İzmir'de bir vatandaşın kendi işyerinde güvenlik görevlisi tarafından dövüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Kahramanmaraş Milletvekili **Esat Bütün**'ün,

★ TRT tarafından bazı programların yapımcılarına ödenen üç-

retlere ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Gurhan Çelebician**'ın,

★ Riva-Şile kıyı şeridinin özel çevre koruma bölgesi olarak ilan edilmesine yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Çevre Bakanından

★ Sarıyer-Kısırkaya Köyünde doğal dengenin tahrip edildiği iddiasına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergeleri

● Muş Milletvekili **Muzaffer Demir**'in,

★ Olağanüstü hal ve mücavir illerde çalışan kamu personeline ilişkin Maliye Bakanından,

★ Olağanüstü hal ve mücavir illerde güvenlik güçlerine ilişkin Milli Savunma Bakanından yazılı soru önergeleri

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in,

★ TÜGSAŞ'a bağlı Kütahya Gübre Fabrikalarındaki gübre satışlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

★ 1993 yılı pancar ödemelelerinde yapılan kesintiye ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergeleri

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin,

★ Tekirdağ Sulh Ceza Mahkemesinde yapılan bir duruşmada başörtülü kadınlara hakim tarafından hakaret edilerek salona alınmadıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın,

★ Ataköy Atletizm Salonu ihalesinde usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakan

★ Fahi meçhul cinayetlere ilişkin İçişleri Bakanından

★ İstanbul Fener Rum Patrikhanesine ilişkin Başbakan

★ Pendik - Yahyalar Mahallesi ilköğretim Okulunun ihalesine ilişkin Milli Eğitim Bakanından

★ Kamu bankalarının tahsil edemediği kredi alacaklarına ilişkin Başbakan

★ Seçim gezileri sırasında verdiği bazı beyanlarına ilişkin Başba-

kandan

★ TYT Banka ilişkin Başbakan yazılı soru önergeleri

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'ın,

★ DYP-SHP koalisyon hükümeti döneminde yapılan atamalara ilişkin Başbakan yazılı soru önergesi

● Edirne Milletvekili **Hasan Basri Eler**'in,

★ Çifçilerin prim borçlarının ürün bedellerinden tevkifi uygulamasına ilişkin Başbakan yazılı soru önergesi

● Van Milletvekili **Fethullah Erbaş**'ın,

★ Tunceli-Pülümür Karayolunda meydana gelen olaya güvenlik güçlerinin müdahale etmediği iddiasına ilişkin Başbakan yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Mehmet Rauf Ertekin**'in,

★ Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ilişkin Devlet Bakanından

★ Dövizde endeksli yuva kredisi uygulamasına ilişkin Başbakan

★ Gübre fiyatlarına yapılan zamdan sonra bazı bayilere eski fiyattan satış yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakan yazılı soru önergeleri

● Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**'ün,

★ TRT'de yayımlanan bir programın yapımcılarına ödenen ücrete ilişkin Başbakan,

★ Erzurum-Çat-Ağa Köyünde görülen kanser hastalığına karşı ne gibi önlemler alınacağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergeleri

● Bitlis Milletvekili **Edip Safder Gaydalı**'nın,

★ Olağanüstü Hal Bölgesinde kullanılmak üzere ihdas edilen kadrolara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Ankara Milletvekili **H.Uluç Gürkan**'ın,

★ TYT Banka para yatıran kamu bankalarına ilişkin Başbakan

★ Bakanlık teşkilatında dinsel eğilimlere göre uygulamalar yapıldığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

★ Asker öğretmen uygulamasından vazgeçilmesinin nedenine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergeleri

● İstanbul Milletvekili **İbrahim Gürsoy**'un,

★ TYT Bank ve Dışbank arasında bazı usulsüzlükler yapıldığı iddialarına ilişkin Başbakan yazılı soru önergesi

● Sivas Milletvekili **Ziya Halis**'in,

★ Adana, Hatay, Kahramanmaraş ve Antalya illerinin elektrik şehir şebekesinin ücretsiz olarak bir özel firmaya devredileceği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun,

★ Karadeniz Bakır işletmelerinin özelleştirilmesine ilişkin Başbakan yazılı soru önergesi

● Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İnceöz**'ün,

★ Erbaa-Karakaya'da iki öğretmenin görev yerinin değiştirilmesinin nedenine ilişkin Milli Eğitim Bakanından

★ Muhtarlar için silah taşıma ruhsatının devamlı hale getirilmesine ilişkin İçişleri Bakanından

★ Trabzon-Çaykara-Köknar Köyü Limmi orman kesim kararının durdurulmasına ilişkin Orman Bakanından

★ Muhtarlar için bazı hizmetlerde indirimli fiyat uygulaması yapıp yapılmayacağına ilişkin Başbakan

★ Muhtarlar için bazı hizmetlerde indirimli fiyat uygulaması yapıp yapılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergeleri

★ Göçmen statüsünde sözleşmeli olarak çalışan sağlık personeline ilişkin Sağlık Bakanından

★ Türk organ Nakli Vakfına ait ambulansların şahsi olarak kullanıldığı iddiasına ilişkin Başbakan yazılı soru önergeleri

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın,

★ Türkiye'de vatandaşlardan alınan vergilere ilişkin Başbakan

★ Harçlara ilişkin Başbakan

dan

★ Fonlara ilişkin Başbakan-
dan yazılı soru önergeleri

● Manisa Milletvekili **Faruk Saydam**'ın,

★ TRT'de Genel Müdür tara-
findan yüksek ücretle sözleşmeli per-
sonel istihdam edildiği iddiasına ilişkin
Başbakandan

★ Kültür Bakanlığı görevlileri-
nin Avustralya'ya yapacağı resmi zi-
yarete ilişkin Kültür Bakanından

★ Medya kuruluşlarına veril-
diği iddia edilen bazı kredilere ilişkin
Başbakandan

★ KDV oranlarında yapılan
indirimden hazinenin vergi kaybı ol-
duğu iddiasına ilişkin Başbakandan
yazılı soru önergeleri

● Bilecik Milletvekili **Mehmet Seven**'in,

★ Çavuşköyü mezarlık mev-
kiinde ters akımlı sulama kanalları
bulunduğu iddiasına ilişkin Devlet
Bakanından,

★ Vekil öğretmen uygulama-
sına ilişkin Milli Eğitim Bakanından,

★ Tarım il Müdürlüğüne ait
meyvecilik üretme istasyonunun bu-
lunduğu araziye ilişkin Tarım ve Köy-
işleri Bakanından,

★ Osmaneliinde Kalkınma
Bankasınca özel bir firmaya satılan
fabrikaya ilişkin Başbakandan

★ Bilecik Merkez Alpagut
Göletine ilave bir gölet yapılıp yapı-
lmayacağına ilişkin Devlet Bakanın-
dan

★ Kamu kuruluşlarına ait res-
mi araçların amaçları dışında kullandıkları iddialarına ilişkin Başbakandan,

★ Emlak alım Satımlarında
vergi kaçırıldığı iddialarına ilişkin
Başbakandan,

★ Bilecik İline yapılacak bazı
yatırımlara ilişkin Başbakandan,

★ Antalya Karayolları Bölge
Müdürlüğünde para karşılığı personel
alındığı iddiasına ilişkin Bayındırlık
ve iskan Bakanından

★ Ticari taksilere telsiz takma
zorunluğu getiren kararın uygulanma-
masının nedenine ilişkin İçişleri Baka-
nından

★ Başbakanlığa alınan ma-
kam otomobillerine ilişkin Başbakan-

dan

★ Kamu kurum ve kuruluşları-
na ait lojman ve misafirhane sayıları-
na ilişkin Başbakandan

★ Taşıt vergilerine ilişkin Mali-
ye Bakanından

★ Ankara'da bulunan bazı
liselerin şehir dışına taşınmasına iliş-
kin Milli Eğitim Bakanından

★ Güneydoğu'daki bölücü
terörle mücadele yöntemine ilişkin
Başbakandan

★ Milli emlak Genel Müdürlü-
ğüne ilişkin Maliye Bakanından

★ Cumhurbaşkanının karde-
şine verdiği iddia edilen kredilere ilişkin
Başbakandan

★ Gazete kağıdından alınan
fonun kaldırılmasının nedenine ilişkin
Başbakandan

★ Tekel ve çay ürünleri üze-
rinde bulunan bandrol fiyatı uygula-
masından vazgeçilmesinin nedenine
ilişkin Başbakandan

★ Yeni uygulamaya konulan
ekonomik tedbirlere ilişkin Başbakan-
dan

★ TBMM Genel Kurulunda
yapılan gündem dışı konuşmalara TRT
haber bültenlerinde yer verilmediği
iddiasına ilişkin Başbakandan

★ Sakarya Adli Yargı Adalet
komisyonunca açılan sınavı kazanan
bir şahsın göreve başlatılmamasının
nedenine ilişkin Adalet Bakanından

★ Vakıflar Bankası Yönetim
Kurulu üyelerine ilişkin Başbakandan

★ Dünya Bankası ile birlikte
yürütülen bir proje olup olmadığına
ilişkin Milli Eğitim Bakanından

★ Vakıflar Bankasınca kredi
açılan kişi ve kuruluşlara ilişkin Başba-
kandan

★ Emlak Bankasınca kredi
açılan kişi ve kuruluşlara ilişkin Başba-
kandan

★ Ziraat Bankasınca kredi
verilen kişi ve kuruluşlara ilişkin Başba-
kandan

★ Şekerbank tarafından kredi
verilen kişi ve kuruluşlara ilişkin Başba-
kandan

★ Eximbank Genel müdürü-
nün maaşına ilişkin Başbakandan

★ Bilecik-İnhisar-Tarpak Be-
lediyesinin teftişe tabi tutulup tutulma-

dığına ilişkin İçişleri Bakanından

★ Ankara ve İstanbul büyük-
şehir belediye başkanlarının maaşına
ilişkin İçişleri Bakanından

★ THY Genel müdürünün
maaşına ilişkin Ulaştırma Bakanından

★ Sümerbank Genel Müdü-
rünün maaşına ilişkin Başbakandan

★ İller Bankası genel müdü-
rünün maaşına ilişkin Başbakandan

★ Ziraat Bankası genel mü-
dürünün maaşına ilişkin Başbakandan

★ Emlak Bankası genel
Müdürünün maaşına ilişkin Başbakan-
dan

★ Vakıflar Bankası genel
Müdürünün maaşına ilişkin Başbakan-
dan

★ Halk Bankası genel Müdü-
rünün aldığı maaşa ilişkin Başbakan-
dan

★ Bilecik organize sanayi
bölgesinin ihalesine ilişkin Sanayi ve
Ticaret Bakanından

★ TESK FM adlı bir radyonun
ilgili kanuna aykırı olarak yayını
sürdürdüğü iddiasına ilişkin İçişleri
Bakanından

★ Eximbank tarafından veri-
len kredilere ilişkin Başbakandan

★ Bilecik Belediyesince açıl-
an ihalelere ilişkin İçişleri Bakanından

★ Bilecik Toplu Konut alanı
içinde kalan arsalarla ilişkin Başbakan-
dan

★ Bilecik Belediyesi tarafın-
dan yapılan imar düzenlemesine iliş-
kin İçişleri Bakanından

★ Bilecik Toplu Konut alanına
ilişkin Başbakandan

★ Bilecik'te Belediye tarafın-
dan tespit edilen kaçak inşaatlara iliş-
kin İçişleri Bakanından

★ Bilecik Belediyesinin mah-
kemeye intikal eden uygulamalarına
ilişkin İçişleri Bakanından

★ Merkez Bankası tarafın-
dan bankalara verilen kredilere ilişkin
Başbakandan

★ Öğretmenlerin askerlik sü-
resinin uzatılmasına ilişkin Milli Sa-
vunma Bakanından

★ Yarımcı Seramik Fabrika-
sı tarafından yapılan fırın alımı ihale-
sine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanın-
dan

★ Bilecik-Bozüyük-Dodurga beldesinin içme suyu projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

★ Bilecik'e bağlı Cihangazi-Seyitömer yoluna ayrılan ödeneğe ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

★ İstanbul, Ankara ve Bilecik Belediyelerinin ağırlama giderlerine ilişkin İçişleri Bakanından

★ Vergi paketine ilişkin Başbakan'dan

★ Devletin tahsil edilemeyen alacaklarına ilişkin Başbakan'dan

★ Bazı kamu bankalarının Genel Müdür odalarının tefrişine ödenen miktara ilişkin Başbakan'dan

★ Kalkınma Bankasının faaliyetleri durdurulan bankalara verdiği kredilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● Sivas Milletvekili **Abdullah Şener**'in,

★ Merkez Bankasının döviz rezervlerine ve piyasaya müdahale amacıyla dövizin kimlere hangi değerden satıldığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Rize Milletvekili **Ahmet Kabil**'in,

★ ÇAY-Kur'un 1993 yılı faaliyetlerine ilişkin Devlet Bakanından

★ ÇAY-KUR'un özel firmaları denetlediği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergeleri

● Kayseri Milletvekili **Salih Kapusuz**'un,

★ Turban Genel Müdürü hakkında ortaya atılan iddialara ilişkin Başbakan'dan

★ Hayali ihracat iddialarının örtbas edildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan

★ TYT Bankasına kredi veren kamu bankalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş**'in,

★ SHP'nin Büyükşehir Belediye Başkan adayı hakkında emniyet görevlilerine dosya hazırlatıldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından

★ Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca tavsiye edilen yayınlara ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergeleri

● İstanbul Milletvekili **Cavit**

Kavak'ın,

★ 27 Mart Mahalli Seçimlerinden önce kamu kuruluşlarına işçi alındığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Konya Milletvekili **Mehmet Keçeciler**'in

★ Güneydoğu Anadolu'daki terörle mücadele yöntemlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Denizli Milletvekili **Hasan Korkmazcan**'in,

★ Köy Hizmetleri ve TEK Genel Müdürlüğünce son aylarda yapılan hizmetlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun,

★ Kamu konutlarının satışını öngören tasarıda savunma ve güvenlik kuruluşlarına ait lojmanların kapsam dışı bırakılmasının nedeni ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Tokat Milletvekili **Ahmet Özdemir**'in,

★ Hayat branşında faaliyette bulunan sigorta şirketlerinin vergi kaçırdığı iddialarına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi

● Erzurum Milletvekili **Rıza Müftüoğlu**'nun,

★ 1993 yılında memurlara ödenen yolluk ve taşıma giderlerine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi

● Bilecik Milletvekili **Mehmet Seven**'in,

★ Denizcilik Müsteşarı Odasının tefrişat harcamalarına ilişkin Devlet Bakanından,

★ Savunma Sanayii Müsteşarı Odasının tefrişat harcamalarına ilişkin Milli Savunma Bakanından,

★ Bilecik - Yenipazar Kaymakamına ilişkin İçişleri Bakanından

★ Bakanlığa bağlı bazı genel müdürlerin odalarının tefrişat giderlerine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından, Kültür Bakanından, Turizm Bakanından, Orman Bakanından, Çevre Bakanından, Devlet Bakanlarından, Adalet Bakanından, Milli Eğitim Bakanından, Maliye Bakanından, Bayındırlık ve İskan Bakanından, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Baka-

nından, İçişleri Bakanından, Tarım ve Köy İşleri Bakanından, Ulaştırma Bakanından, Sağlık Bakanından, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

★ Gümrük Müsteşarı Odasının tefrişat harcamalarına ilişkin Devlet Bakanından,

★ Başbakanlığa bağlı bazı müsteşar, genel müdür ve başkanlık odalarının tefrişat harcamalarına ilişkin Başbakan'dan,

★ Köy Hizmetleri Genel Müdür Odasının tefrişat harcamalarına ilişkin Devlet Bakanından,

★ Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Odasının tefrişat harcamalarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergeleri

● Kahramanmaraş Milletvekili **Saffet Topaktaş**'in,

★ Romanya - Köstence Başkonsolosuna ilişkin Dışişleri Bakanından, yazılı soru önergesi

● Batman Milletvekili **Nizamettin Toğuç**'un,

★ Birecik'e bağlı Ayran Kasa-bası Belediye Başkan adayının güvenlik görevlilerince öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından,

★ Bitlis-Hizan-İncirli Köyünden bazı kişilerin güvenlik güçlerince öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergeleri

● Hatay Milletvekili **Ali Uyar**'in,

★ Türkiye'nin demir çelik üretimi ile ilgili zararın araştırılması için yabancı heyet geldiği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından

★ KİT'ler ve zor duruma düşen bankalara ilişkin Başbakan'dan

★ Cumhuriyet tarihinde kapanan özel bankalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

● Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'in,

★ Doçentlik için yabancı dil barajı uygulamasına ilişkin Başbakan'dan

★ TRT'de yayınlanan bir programın yapımcılarına ödenen ücretlere ilişkin Başbakan'dan

★ Karaman - Yeşildere Beldesi Kayaönü Mahallesinden bir vatandaşın Karakol Komutanı tarafından dövül-

düğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergeleri

● Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**’nın,

★ Çumra İmam-Hatip Lisesi öğretmenlerinin atanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından

★ Konya İmam - Hatip Lisesi Müdür Yardımcısının atanma nedeğine ilişkin Milli Eğitim Bakanından

★ Konya Ovasında süne mücadelesinde yetersiz kalındığı iddiasına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergeleri

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**’ın,

★ Afyon kanalizasyon projesi ihalesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından, yazılı soru önergesi

● Aydın Milletvekili **Yüksek Yalova**’nın,

★ Mahalli İdareler seçimlerinden önce bazı belediyelere yardım yapıldığı iddiasına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

★ Yurt-dışı seyahatlerini ilişkin Kültür Bakanından,

★ Yurt-dışı ve yurt dışı gezilerine ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru önergeleri

GENEL GÖRÜŞME

★ Refah Partisi Grubu adına grup Başkanvekili ve Sivas Milletvekili **Abdullah Şener**, Bosna-Hersek’teki son gelişmeler ve Goradze’ye yapılan saldırılar konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

★ SHP Grubu adına Grup Başkanı ve İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş**, ve Hatay Milletvekili **Nihat Matkap**’ın, Bosna-Hersek’teki son gelişmeler ve bunların Türk kamuoyundaki etkileri konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Engin Güner** ve 19 arkadaşının, Kıbrıs’taki son gelişmeler konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

★ Refah Partisi Gruba adına Grup Başkanvekilleri Sivas Milletvekili **Abdullah Şener** ve Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**’ın, Kıbrıs’taki son du-

rumun tespiti ve izlenecek politikaların tayini amacıyla genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Recep Kırış** ve 10 arkadaşının, Kıbrıs sorunu ile ilgili olarak meydana gelen son gelişmeler konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

MECLİS ARAŞTIRMASI

★ İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş** ve 10 arkadaşının, ülkemizde uygulanan seçim sistemi konusunda bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ Ordu Milletvekili **Şadi Pehlivanoglu** ve 46 arkadaşının, faaliyetleri durdurulan bankaların uygulamalarının ve usulsüzlük iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ Bartın Milletvekili **Hasan Akyol** ve 9 arkadaşının, Karabük Demir - Çelik İşletmelerinin kapatılması durumunda ortaya çıkacak sosyal ve ekonomik sorunları araştırarak alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ Bartın Milletvekili **Hasan Akyol** ve 9 arkadaşının, Armutçuk ve Amasra Taşkömürü işletmelerinin kapatılması durumunda ortaya çıkacak sosyal ve ekonomik sorunları araştırarak alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Algan Hacaloğlu** ve 9 arkadaşının, TYT Bank’ın faaliyetlerinin durdurulması sürecinde Hazinesin zararına uğratıldığı iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Esat Bütün** ve 13 arkadaşının, BM tarafından Irak’a uygulanan ambargonun Türk ekonomisi üzerindeki etkilerini araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

MECLİS SORUŞTURMASI

★ Ankara Milletvekili **H.Uluç Gürkan** ve 47 arkadaşının, Anadolu Ajansı kendisine ve yakınlarına dokunmayan gazetecilik dışı bir kuruma dönüştürmek suretiyle görevini kötüye kullandığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanunu’nun 240 ıncı maddesine uyduğu iddiasıyla Başbakan **Tan- su Çiller** hakkında bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

★ Bursa Milletvekili **Turhan Tayan** ve 50 arkadaşının, Hayali ihra-cat iddialarının üzerine gitmeyerek Devletin zarara uğramasına sebebiyet verdikleri ve bu eylemlerin TCK’nın 240 ıncı maddesine uyduğu iddiasıyla, Devlet Eski Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **İ. Kaya Erdem**, Maliye ve Gümrük Eski Bakanları **Ekmek Pakdemirli** ve **A. Kurtcebe Alptemoçin** ile Devlet Eski Bakanı **Y. Bozkurt Özal** haklarında Meclis Soruşturması açılması önergesi

TBMM

Aylık Bülten

Nisan 1994 - Sayı 32

Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

Yayın Koordinatörü
Arif BİGEÇ

Yayın Sorumlusu
Tülay ŞAKRAKER

Yayın Kurulu
Feray AKDOĞAN
Sevgi ALBAYRAK
Nihat BÜK

Orhan CEYHAN
Cenap KAYASÜ
Vasfiye ÖZCAN
Engür TÜRER
Cevat ORAL

Fotoğraf

Orhan AYDEMİR
Abbas GORALI
Abdullah KARAKUŞ

Baskı : **TBMM Basımevi**

Yayın Adresi
TBMM

Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Telefonlar : 420 69 06-420 69 01